

КНИГА ПРОРОКА ЕРЕМІЇ.*

¹ Слова Ереміїні Хелкієнкові, з тих сьвященників, що жили в Анатотї, в займищі Беняминовому, —

² А надходило до него слово Господне за часів Йосії Амоненка, царя Юдейського, тринадцятого року царювання його;

³ Та й за часів Йоакимових, сина Йосіиноного, царя Юдейського, до кінця одинадцятого року Седекії Йосієнка, царя Юдейського, аж до займу в полонь Єрусалимців у пятому місяці.

⁴ Надійшло ж до мене слово Господне, говорючи:

⁵ Перш ніж я зложив тебе в утробі матері твоєї, знав я тебе, і перш ніж ти появився із нутра матері твоєї, осьвятити я тебе: пророком для народів призначив тебе.

⁶ Я же промовив: Ой Господи Боже! я ж не вмію говорити, бо ще молодий.

⁷ Господь же рече до мене: Не кажи: Я молодий, бо до всіх, до кого пошлю тебе, пійдеш ти, й усе, що накажу тобі, будеш говорити.

⁸ Не страхайсь перед ними, я бо з тобою, щоб тебе рятувати, сказав Господь.

⁹ І простяг Господь руку свою й доторкнувся уст моїх; і сказав мені Господь: Се вложив я мої слова в уста тобі.

¹⁰ Ось, се я поставив тебе нині над народами й над царствами, щоб ти викоренював і руйнував, вигублював і валив, будував і насаджував.

---

*

: Жив около р. 628–586 перед Христом.

11 І надійшло до мене слово Господнє, говорячи: Що бачиш Ереміє? І відказав я: Бачу жезло микдалевого дерева.

12 І сказав до мене Господь: Бачиш гаразд; я бо пильную слова мого, щоб його спевнити.

13 І надійшло до мене вдруге слово Господнє, глаголючи: Що бачиш? Я відказав: Бачу, кипить казан, піддуваний вітром сюди від півночі.

14 І промовив до мене Господь: Від півночі зірветься халепа на всіх осадників сієї землі.

15 Се бо прикличу всі племена царств півночних, говорить Господь, і поприходять вони та й поставить кожен престола свого перед ввіходом у ворота Єрусалимські й кругом усіх мурів його, та й по всіх містах, Юдейських.

16 І виявлю над ними суд мій за всі ледарства їх, за те, що покинули мене й приносили жертви богам іншим та припадали ниць перед роботою рук своїх.

17 Оце ж підпережи бедра твої, рушай і говори до них усе, що накажу тобі; не страхайся перед ними, щоб я не покарав тебе в очах у них.

18 Се вчинив я тебе днесь неначе утвердженням замком і залізним стовпом та мідяною стіною на всю отту землю, проти царів Юдейських, проти князів їх, проти святих і проти народу землі сієї.

19 І хоч вони будуть воювати проти тебе, та не подужають тебе; я бо з тобою, говорить Господь, щоб рятувати тебе.

2

1 І надійшло слово Господнє до мене, говорячи:

2 Йди, скажи голосно в уші дочці Єрусалимській: Так говорить Господь: Я згадую про дружбу в молодощах твоїх, про любов твою, як ти ще була

невістою, як пішла еси за мною в пустиню, в землю незасїяну.

³ Посьвячен був Ізраїль Господеві, як первоплід його; хто ні схотів пожерати його, набрався гріха, накликав халепу на себе, говорить Господь.

⁴ Слухайте ж слова Господнього, доме Яковів і всі родини дому Ізрайлевого!

⁵ Так говорить Господь: Яку кривду знайшли в мені батьки ваші, що відцурались мене й пішли за марнотою та й зледащили?

⁶ І не сказали собі: Де Господь, що вивів нас із землі Єгипецької, водив нас по пустині, по землі пустій та бездорожній, по землі образу смертного, по якій ніхто не ходив, ані жила в ній людина?

⁷ І я вас увів у землю плодющу, щоб ви жились її врождаєм і добром її; а ви ввійшли та й з'огидили землю мою, й зробили гидотою наслідде моє.

⁸ Сьвященники не питали: Де Господь? і законники не хотіли знати мене; пастирі одпали від мене, а пророки пророкували в імя Баала, і ходили слідом за тими, що не здоліють помагати.

⁹ Тим то я буду правуватись із вами, говорить Господь, та ще й з дітьми дітей ваших судити мусь.

¹⁰ Бо підїте лиш на острови Хиттимські та придивітесь, пошліть у Кедар і розпитайте пильно та упевніть, чи таке бувало коли там?

¹¹ Чи перемінив коли котрий народ боги свої, хоч то не боги; мій же нарід проміняв славу свою на таке, що не здоліє помогти!

¹² Здивуйтеся сьому, небеса, задрожіть і злякайтесь, говорить Господь.

¹³ Двояке бо ледарство вчинив нарід мій: мене, криницю води живої, покинули, а повирубували собі драві колодязі, що не держать води.

14 Чи то ж Ізраїль раб, або домівник у раба? Чом же се він зробився невольником?

15 (отсе бо) Зарикали проти його леви, дали голос із себе, і зробили його землю пустинею; городи його пущено на пожар, обезлюджено.

16 Та й сини Мемфиса й Тафни* пообгризали аж тімя у тебе.

17 Чи не тим же наробив ти таке собі, що покинув Господа, Бога твого, тоді, як він був провідником твоїм?

18 А й тепер — за чим тобі дорога в Єгипет, пити воду з Нилу? або за чим тобі дорога в Ассирию, пити воду з її ріки?

19 Безбожність твоя буде тобі карою, й зрада твоя — докором тобі, щоб ти спізнав і зрозумів, яке се лихо, і як гірка се річ, що ти покинув Господа, Бога твого, й що нема в тебе страху мого, говорить Господь, Бог Саваот.

20 Бо з давних давен ломив я ярмо твоє, розривав ужевки твої, й ти мовляв: не буду служити ідолам; а між тим блудував еси на кожному високому горбі й під кожним гілястим деревом.

21 Я насадив тебе, як добірну виноградину, — як найчистіше насінне; як же се ти перемінилась у мене в дикий відросток чужої виноградини?

22 Тим то хоч би ти вимилась милом, і вживала багато соли, то безбожність твоя все явна мені, говорить Господь.

23 Як се ти можеш казати: Не поганила я себе, не бігала за Баалом? Подивись на твої сліди в долині; споглянь, що коїла еси, легконога ти верблюдице, крутячись манівцями твоїми, —

24 Ослицю дику, що звикла пустопаш степувати,

---

* 2:16 Єгиптії.

коли в гарячому бажанні вітер в себе втягає, — хто здоліє впинити? Всі, що її шукають, не втомляться: в її погульньому місяці вони знайдуть її.

²⁵ Здержуй ноги твої, щоб не витоптували обуви, не давай горлу твому томитись спрагою. Ти ж кажеш: Не надійсь, ні! бо я вподобала собі чужих (богів), так і бігати му слідом за ними.

²⁶ Як уловлений злодій буває посоромлений, так осоромив себе дом Ізраїля вкупі з царями своїми, з князями своїми, сьвященниками й пророками своїми, —

²⁷ Ті, що мовляли до дерев'яного образу: Ти отець мій, а до каменя: Ти зродив мене! повернулись бо вони до мене плечима, а не лицем. Як же бідувати муть, тоді кликати муть: „Устань, рятуй нас!“

²⁸ Де ж твої боги, що понароблював собі? нехай вони повстають, коли зможуть допомогти тобі в біді твоїй, бо ж скільки в тебе городів, стільки й богів у тебе, Юдо.

²⁹ Чого ж вам перечитись зо мною? ви ж усі согрешили проти мене, — говорить Господь.

³⁰ Шкода було мені побивати синів ваших: кара не врозумила їх; меч ваш пожерав і пророків ваших, як лев вигублюючий.

³¹ Ой ти роде! послухайте лиш слова Господнього: Чи то ж я та був пустинею Ізрайлеві, або мрячною землею? Чого ж се мої люде говорять: маємо свою волю, не вернемо вже до тебе?!

³² Чи забуває ж коли дівчина свої прикраси, молода княгиня — наряди свої? а наряд мій забув мене — безліч уже днів тому.

³³ Як метко ти прямуєш стежками твоїми, шукаючи любови! Ти ж і до проступків скривляла дороги твої.

³⁴ Ба й на полах ув одежі твоїй видко кров

безвинних бідолах, що не заставала їх на розбишацтві.

³⁵ А проте таки мовляєш: „невинна я, так певно ж і гнів його одвернеться од мене“. Оце ж я буду судитись із тобою за те, що кажеш: „Я не согрішила.“

³⁶ Про що ж ти много блукаєш, змінюючи путь твою? Ти ж так само заведешся на Єгипті, як помилилась на Ассирії;

³⁷ І звідти вийдеш, зложивши руки на голову, бо Господь відопхнув тих, що на їх уповала еси, й не пощастить тобі з ними.

3

¹ Говорять звичайно: Коли чоловік відпустить жену свою, й піjde вона від його й зробиться женою в другого мужа, то чи можна їй вернутись до него? Чи не споганилась би тим земля тая? Ти ж блудно жила з багатьма блудниками, а все ж таки вернися до мене, говорить Господь, і я прийму тебе.

² Ось підніми очі твої на висоти й придивися: де не блудувала ти? При дорозі седючи, чигала еси на їх, як Арабій у пустині, та й опоганила землю блудництвом твоїм і ледарством твоїм.

³ За се впинені були дощі, не було й пізнього дощу; ти ж показувала чоло блудницьке, — не соромилась.

⁴ Чи ж не будеш хоч від тепер покликувати до мене: Отче мій! ти був провідником мені в молодощах моїх!

⁵ Чи він же та буде повсячасно гнівитись? чи ж до віку буде досадувати? От, що ти говориш, а чиниш ледарство й не кидаєш його.

⁶ І сказав мені Господь за царя Йосії: Чи бачив еси, що вкоїла ся зрадниця, дочка Ізрайлева? Ходила

на всяку високу гору й під усяке зелене дерево та й блудувала там.

⁷ А потім, як вона все те чинила, говорив я їй: вернися до мене. Вона ж не вернулась; і бачила се зрадлива сестра її, Юдея.

⁸ І видів я, що, хоч за все блудування зрадницї, Ізрайлевої дочки, я відопхнув її та дав їй розводного листа, — зрадлива її сестра, Юдея, не злякалась, а пійшла та й блудувала так само,

⁹ І блудуванням своїм явним опоганила землю, й перелюбкувала з усяким камяним ідолом і деревляним бовваном.

¹⁰ До того зрадлива сестра її, Юдея, не вернулась всім серцем до мене, а тільки лукаво, говорить Господь.

¹¹ І сказав мені Господь: Зрадниця, дочка Ізрайлева, показала себе менше винною поруч із невірною Юдеєю.

¹² Йди ж і промов у голос ід півночі оці слова: Вернись, ти зраднице, дочко Ізрайлева, говорить Господь. Я не вилию весь гнів мій на вас; я бо на милість багатий, говорить Господь, — не до віку буду досадувати.

¹³ Признай тільки провину твою, що відпала еси від Господа, Бога твого, що блудувала з чужими під усяким гілястим деревом, мого ж голосу не слухала, говорить Господь.

¹⁴ Вернітесь, одступники-діти, говорить Господь, я бо здружився з вами, й возьму таки з вас по одному з городу, по двоє з кожної родини, та й приведу вас на Сион.

¹⁵ І дам вам наставників по душі мені, щоб вони пасли вас чесно й розумно.

¹⁶ І як намножитесь і будете плодючі на землі в ті часи, — говорить Господь, тоді вже не мовляти муть:

„скриня завіту Господнього“; й на думку нікому не прийде вона, й не згадувати муть про її, не приходити муть до неї, й її вже не буде.

17 Ні! в ті часи звати муть Єрусалим престолом Господнім, і всі народи збирати муться в Єрусалим задля імени Господнього, й не будуть уже ходити упрямим робом свого ледачого серця.

18 В ті часи ходити ме дом Юдин укупі з домом Ізрайлевим, і пійдуть із північної землі в ту землю, що я наділив вашим отцям у державу.

19 Я говорив собі здавна: Як поставлю тебе між дітьми моїми і наділю тобі бажану землю, найвеличнійше наслідде між усіма народами? і сказав: ти звати меш мене отцем твоїм, і не одступиш від мене.

20 Та як молодиця зраджує друга свого, так ви мене зрадили, ви, доме Ізраїля, говорить Господь.

21 За те ж чути голос по висотах, жалібний плач дітей Ізрайлевих, ізза того, що ходили кривими стежками, забувши Господа, Бога свого.

22 Вернітєся ж, непокірливі діти, я вилічу-прощу непокірливість вашу*. Ось ми йдемо до тебе, ти бо еси Господь, Бог наш!

23 Справді, даремно ми надіялись на ті горби й на многість гір; справді, тільки в Господі, Бозі нашому, спасенне Ізрайлеве!

24 Ся гидота пожерала заробітки батьків наших із молодощів наших: овечата їх, товар їх, синів їх і дочки їх.

25 Ми лежимо у соромі нашому й стид наш укриває нас, провинили бо ми Господеві, Богу нашому, — ми й наші батьки, з молодощів та й по сей день, — і не слухали поклику Господа, Бога нашого.

---

* **3:22** Кажіть так:

4

¹ Коли хочеш навернутись, Ізраїлю, говорить Господь, навернись до мене; і як повикидаєш гидоти твої з перед мене, то не будеш блукатись.

² Тоді божити мешся: „Так певно, як жив Господь!“ у правді, в суді й справедливості; й благословити муть його народи і будуть ним хвалитись.

³ Так бо говорить Господь мужам Юдиним і Єрусалимським: Почніть орати на нових нивах та й не сійте вже між терниною;

⁴ Пообрізуйте задля Господа, і здійміте крайне тіло з серця вашого, ви, мужі Юдині, й ви, осадники Єрусалимські, щоб не запалав огнем гнів мій та й не горів незгасимо через ледачі нахили ваші.

⁵ Оповістіте в Юдеї й розголосіть у Єрусалимі, говоріть і трубіте трубою по країні; покличуйте голосно й промовляйте: Збірайтесь, та ходімо в утверджені городи!

⁶ Виставте стяга 'д Сионові, — втікайте без упину, бо я приведу з півночі велике лихо й страшну пагубу.

⁷ Ось, виходить лев із леговища свого, виступає губитель народів: він рушає з свого місця, щоб твою землю зробити пустою; міста твої будуть розбурені й обезлюджені.

⁸ Оце ж попідперезуйте веретище, плачте й голосіте, бо ніщо не одверне од нас ярості Господньої.

⁹ І станеться того часу, говорить Господь, що зомліє серце в царя й в князів, і вжахнуться сьвященники й стуманіють пророки.

¹⁰ І промовив я: Ой Господи Боже! хиба ж ти лиш обманював народ сей і Єрусалим, говорячи: „Мир буде в вас“; а се ось меч доходить до душі?

¹¹ Того часу казати муть про сі люде й про Єрусалим: Палкий вітер повіяв з висот у пустині на

дорогу дочки народу мого, та не про те, щоб повівати, й не про те, щоб очищати;

¹² Прийде звідти до мене ще більший вітер, і я виречу суд над ними.

¹³ Гляньте, він здійснюється, наче хмара, а колесниці його — мов вихор, коні ж його швидші над орли; горе нам! ми пропащі.

¹⁴ Позмивай же ледарство з серця твого, Єрусалиме, щоб тобі врятуватись: докіль іще гніздити муться в тобі ледачі думки?

¹⁵ Ось бо вже доходить голос від Дана й пагубна вість із гори Ефраїмової:

¹⁶ Дайте знати народам, звістять Єрусалимові, що наступають з далекого краю його облягати, і здійснюють крик проти міст Юдейських.

¹⁷ Як польова чата, обступають вони його навкруги, бо він зворохобивсь проти мене, говорить Господь.

¹⁸ Твої то путі й учинки твої наробили тобі оце; се вроджай з ледарства твого такий гіркий, що аж до серця тобі доходить.

¹⁹ Ой утробо ж моя, утробо! смуток в глибині серця мого, трівожиться в мені серце моє; не вмовчу ніяк; ти бо чуєш, душе моя, трубний гук, боевий галас.

²⁰ Нещасте за нещастем: усю країну пустошать; несподівано звойовано хати мої, в одну хвилину — намети мої.

²¹ Ой чи довго ж я ще буду бачити стяги, зачувати гук труби?

²² Се з того, що нарід мій безглуздий — не знає мене: ой нерозумні вони діти, нема в них глузду; мудрі вони на лихе, добре ж не вміють чинити.

²³ Подивлюсь на землю — і ось вона порожна й пуста, — на небо, а нема на йому сьвітла.

24 Гляну на гори, а вони дрожать, та й усі горби хитаються.

25 Озираюсь — і ось, ні людини, ба й всі птахи піднебесні порозлітались.

26 Дивлюсь, та бо й Кармель — пустиня, й усі міста порозвалювані від лиця Господнього, від гніву й досади його.

27 Так бо сказав Господь: Візьметься пустокою вся країна, та я не вигублю їх до щаду.

28 Тим же то засумує земля й потемніє небо в горі через те, що я так сказав, призначив та й не пожалую того й не попушу в тому.

29 Від галасу комонника та лучників порозбігаються всі городи, ховати муться по нетрях і вилазити муть на скелі, всі міста спустошіють і не буде в них ні одного осадника.

30 Ти ж, як станеш опустошена, що тоді чинити меш? Прибірайся тоді в кармазини, з'украшуй себе золотими окрасами, підмальовуй собі очі красками; шкода тобі прикрашуватись: погордували тобою любовники, — вони наставати муть на житте твоє.

31 Я бо чую крик, мов би породілі, стогнанне, неначе первородючої, — крик дочки Сионової; вона стогне, простягаючи руки свої: „Ой лишенько мое! душа моя вмлїває перед убийцями!“

5

1 Пройдіте по улицах Єрусалимських, озирнітьесь навкруги та розпитуйте й шукайте по всіх майданах: чи знайдете кого, що чинив би суд, щоб допевнявся правди, — я би змилосердився.

2 Хоч вони й мовляють: „Як жив Господь!“ то божаться криво.

³ Твої ж, Господи, очі хиба не на правду дивляться? Ти побиваєш їх, та їх наче б не боліло; ти вигублюєш їх, та вони не хочуть знати науки; лица в їх поробились твердійшими од каменя — не хотять навернутись.

⁴ Я думав собі: вони, може бути, люде прості, вони дурні, то ж і не знають путя Господнього, ні закону Божого.

⁵ Пійду ж я до значних та розмовлюсь із ними, бо вони знають Господню путь, закон Бога свого. Та вони всі вкупі ще більш поламали ярмо, порвали уживи.

⁶ Тим і побє їх лев із ліса, пожере степовий вовк, облягати ме пард міста їх, так що, хто вийде, буде пошматований, бо умножились переступи їх, нема ліку зрадам їх.

⁷ Як же мені за таке простити тебе? Діти твої покинули мене та й присягаються тими, що — не боги. Я годував їх, вони перелюбкували й купами товпились у доми блудниць.

⁸ Вони — годовані жеребці: кожний рже до чужої жени.

⁹ Хиба ж мені не карати за таке? говорить Господь, чи ж не помститься душа моя на такому народові, як сей?

¹⁰ Вилазїте на мури його й розвалюйте — та не до щаду; виривайте парости його, бо вони не Господні;

¹¹ Зрадив бо мене дом Ізраїлів і дом Юдин, говорить Господь.

¹² Одцурались вони Господа й мовляли: „Нема його, й не побє нас лиха година, ні меч, ні голоднеча.

¹³ І пророки говорили на вітер, і слова (Господнього) нема в них; їм самим нехай те станеться.“

¹⁴ Тим же то говорить Господь Бог сил: за те, що провадили ви такі речі, зроблю я слова мої в устах

твоїх огнем, а сих людей — дровами, і той огонь пожере їх.

15 Ось, я напушу на вас, доме Ізраїля, народ здалеку, говорить Господь, народ потужний, народ давнешній, народ, що мови його ти не знаєш, і що він говорить, ти незрозумієш.

16 Сагайдак у його, як гріб розтворений, а всі вони — самі невміраки.

17 І повідають вони вроджай твій і зерно твое; з'їдять синів твоїх і дочок твоїх; вівці твої й товар твій; виноградину твою й смокви твої; утверджені городи твої, що на їх уповаєш, вони мечем звоюють.

18 Але й у ті часи, говорить Господь, не вигублю вас до щадю.

19 Коли ж мовляти мете: За що вдіяв нам се все Господь, Бог наш? то відкажи їм: Що ви мене покинули та й служили чужим богам у своїй землі, за те будете служити чужим у землі не вашій.

20 Оповістїть се в дому Якововому й звістїть в Юдеї, кажучи:

21 Слухайте, дурні й нерозсудливі люде, що маєте очі, та не бачите, маєте уші, та не чуєте:

22 Чи вже ж ви та не боїтесь мене, говорить Господь, чи й передо мною не затремтите? Я ж положив морю гряницею піски, вічною гряницею, яку воно не переступить; і хоч філії його напірають, та годї їм перемогти; хоч вони бурхають, та не здоліють перейти.

23 А в людей сих серце бутне й ворохобне; відступили та й пійшли манівцем.

24 Не подумали ж у серці своїму: Біймося Господа Бога нашого, що дає нам свого часу дощ ранній і пізній, що порядкує тижнями, призначеними на жнива.

25 Се ж провини ваші відхилили те, се ваші гріхи

відняли вам те добро.

²⁶ Бо між людьми моїми знаходяться безбожні: залягають, як птахоловці, припадають до землі, наставляють сіти, щоб ловити людей.

²⁷ Мов клітка, повна птиць, так повно в їх домівках оманного заробітку; сим робом і поробились вони великими й заможними,

²⁸ Потовстіли й погрубшали, а в лихому попереступали всяку міру; не розбирають справ на суді, справ безбатченків; самі упливають в добрі, а справедливому ділу вбогих не помагають на суді.

²⁹ Чи не покараю ж я за таке, говорить Господь, і не помститься серце моє на такому народові, як сей?

³⁰ Чудні й страшні речі діються в сій землі:

³¹ Пророки пророкують лож, святих за їх підмогою управляють, а люд мій любить се. Що ж ви чинити мете, як настане тому кінець?

6

¹ Втікайте, Бенямині, з Єрусалиму, й затрубите трубою в Текої; дайте знак огнем у Беткаремі, бо з півночі грозить біда й страшна погибель.

² Спустошу я уродливу й виніжену дочку Сионову.

³ Поприходять пастухи до неї з стадами своїми, понапинають округи неї намети свої; кожен випасувати ме займище своє.

⁴ Готуймось воювати її; рушайте, підемо ще ополудні! Ой, ой! уже схиляється днина, розпростирається вечірня тінь.

⁵ Рушайте, підемо і ніччю та й порозвалюймо палати її!

⁶ Так бо говорить Господь сил: Рубайте дерево та насипайте вал проти Єрусалиму. Сьому городові належить кара; в йому повно насильства.

⁷ Як криниця держить у собі воду, так і він повний все ледарством. Нахаба й тіснота голосні в йому; перед моїм лицем — повсячасно кривда й знущання.

⁸ Схаменись, Єрусалиме, щоб не одвернулась від тебе душа моя, щоб не зробив я тебе пустою, землю, що ніхто не живе в їй.

⁹ Так говорить Господь Саваот: До щаду обернуть останок Ізраїля, як оббірають грони на виноградині; роби рукою твоєю, як оббираючий виноградину, що наповнює нею коші.

¹⁰ До кого ж мені говорити, кого вговорювати, щоб чули? Ухо бо в їх затулене, й не можуть чути; слово Господнє — се в них жарт; не любе воно їм.

¹¹ Тим то я й палаю гнівом Господнім, не вгамую його в собі; виллю його на дїтвору на улиці, й на громаду молодців; займуть мужа з жоною в полонь, і старого з дідом старезним.

¹² Домівки ж їх попереходять до другого, й поля й жінки заразом; простягну бо руку мою на осадників сієї землі, говорить Господь.

¹³ Бо від наймолодшого та й до найстарійшого дбають вони всі про наживу, й від пророка до сьвященника — всі витворяють оману.

¹⁴ Легко важять вони собі рани в людей моїх і думають хутко позагоювати, говорючи: „Спасенне!“ мир! а ніякого мира нема.

¹⁵ Хиба вони соромляться, витворяючи гидоти? Ні, нема їм сороба, не червоніють, та й не тямлять уже, що то таке соромитись. Тим і попадають вони між поваленими, як надійде година моєї кари, говорить Господь.

¹⁶ Так говорить Господь: Зупинїтесь на дорогах ваших, і роздивїтесь, та розпитайте про дороги, що ними ходжено в давнезні давна, де дорога до щастя, та й ступайте нею, а знайдете впокій душам вашим.

Вони ж сказали: Не підемо.

17 Тоді поставив я сторожів до вас*, і повелів: Уважайте на сей трубний голос. Вони ж мовляли: Не будемо слухати.

18 Оце ж слухайте, народи, й знай, громадо, що з ними буде.

19 Слухай, земле! се я наведу лихоліття на сей люд, — оwoц мислей їх; бо вони на мої слова не вважали, а науку мою відпихали.

20 Що мені кадило з Себи, та пахуще зілле здалека? Всепаленням од вас і жертвами вашими я гиду.

21 Тим же то так говорить Господь: Ось, я положу сим людям спотику на дорозі, і спотикнуться об її й батьки й сини, та й сусід погибне з сусідом.

22 Так говорить Господь: Се йде народ із північної землі, й великий люд підіймається з найдалшого кутка землі;

23 Несуть лука й списа. Жорстокі вони, не змилосердяться; ревуть, як море, йдуть комонником збройно, як один чоловік, воювати тебе, дочко Сионова.

24 Почули ми вістку про них, та й руки в нас помліли, туга обняла нас, тремтимо, як породіля.

25 Не виходьте в поле, й не ходіть по дорозі: меч бо в руці в ворога, страхіття навкруги.

26 Ой ти, дочко мого люду! підпережись веретом, посип себе попелом, заритай, заплач гірко, як по синові одинчикові: незабаром нападе на нас погубник.

27 Пробником поставив я тебе в людей моїх, щоб ти розізнав і вислідив путь їх.

28 Всі вони упрямі зрадники, живуть неправдою; се мідь і залізо вони, — всі попсовані.

---

* 6:17 Пророків.

29 Міх перестав роздувати, огонь пожер олово; плавильник плавив надармо: ледачі не відділились.

30 Вибракованим сріблом звати муть їх, бо Господь відкинув їх.

7

1 Слово, що надійшло до Еремії від Господа:

2 Увійди в двері дому Господнього й промов там оце слово, й скажи: Вислухайте слово Господне, ви всі Юдеї, що ввійдете в ці двері поклонитись Господеві.

3 Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїля: Направте путі ваші і вчинки ваші, тоді дам я вам жити на сьому займищі.

4 Не покладайте надії тільки в лєстивих словах: „Храм Господень, храм Господень, храм Господень!“

5 Бо тільки тоді, як цілком поправите путі ваші й учинки ваші, коли чинити мете праведний суд між чоловіком а його супротивником,

6 Не тіснити мете чужениці, сироти й удови, та не проливати мете безвинної крови на сьому місці й не ходити мете слідом за чужими богами собі на лихо,

7 Тільки тоді дам я вам жити на сьому займищі, в землі, що наділив отцям вашим од роду та й до роду.

8 Ви ж уповаєте на лєстиві речі, що не принесуть вам ніякого пожитку.

9 Як то? ви крадете, вбиваєте, перелюбкуєте й присягаєте криво, кадите перед Баалом й бігаєте слідом за чужими богами, що їх не знаєте,

10 А тоді йдете й приступаєте перед мене в сьому дому, названому моїм імям, та й говорите: „Ми спасені,“ хоч вперед коїли всі ті гидоти.

11 Чи не зробився ж вертепом розбишак ув очах у вас дом сей, що названий моїм імям? Я, я сам бачу се, говорить Господь.

12 Ійдіте ж до місця мого в Сило, де я у давні часи призначив пробуток іменні мойму, та й подивітесь, що вдіяв я йому за ледарство людей моїх, Ізраїля.

13 От і нині, за те ж саме, що коїте таке ж беззаконство, говорить Господь, і хоч я раз-пораз говорив до вас, а ви не слухали мене, і кликав вас, а ви не озивались, —

14 Вчиню так само з сим домом, що його названо моїм імям, і що на його вповаєте, та й з тим місцем, що наділив вам і вашим отцям, — як учинив із Силомом.

15 І відопхну вас ізперед мене, як відопхнув братте ваше, усе потомство Ефраїмове.

16 Ти ж не благай мене за сих людей, не молись гаряче за них, й не всиловуйся передо мною, бо не вислухаю тебе.

17 Хиба не бачиш сам, що вони коять по городах Юдиних й по улицах Єрусалимських?

18 Дітвора збирає дрова, а батьки запалюють огонь, жіноцтво ж замішує тісто, щоб напекти пирожків небесній цариці та приносити ливну жертву чужим богам, на досаду мені.

19 Та чи мені ж вони допікають, говорить Господь, — а не самим собі на свій сором?

20 Тим то ось як говорить Господь Бог: Оце виливається гнів мій й досада моя на се місце, на людей і на скотину, на дерева польові й на земляні плоди, й загориться та й не згасне.

21 Так говорить Господь сил, Бог Ізраїля: Прибавляйте собі всепалення ваші до кожної жертви вашої, та й їжте м'ясиво її;

22 Я бо не говорив і не заповідав отцям вашим про всепалення й жертву, як виводив їх із Єгипту,

23 Но дав їм таку заповідь: Слухайте голосу мого, то я буду Богом вашим, а ви будете людьми моїми;

і ходіте кожною дорогою, що я вказую вам, щоб вам було добре.

24 Вони ж не слухали й не нахиляли уха свого, а жили по думці й упрямості ледачого серця свого, й повернулись до мене плечима, не лицем.

25 З того часу, як вийшли батьки ваші з Єгипту, та й по сей час, послав я всіх слугів моїх, — пророків, день у день, без устанку;

26 Та вони не слухали мене, не нахиляли уха свого, ні, показували себе що раз більш тугошиїми, гірш як отці їх.

27 Та як і ти промовляти меш до них сї слова, то вони тебе не будуть слухати; як їх кликати меш, вони до тебе не будуть озиватись.

28 Тоді казати меш до них: Ой ти, люде, що не слухаєш повеління Господа, Бога свого, і не приймаєш науки його! зникла правда в них, наче б віднято її від уст їх.

29 Обстрижи ж волоссе твоє та відкинь геть, і заголоси плачем голосним по горах, бо відкинув Господь і відопхнув кодро, що стягнуло на себе досаду його.

30 Синове бо Юдині коять зло перед очима моїми, говорить Господь, у дому, названому моїм імям, поставили гидоту свою, щоб опоганити його.

31 І построїли висоти Тофет в долині потомків Енномових, щоб там палити синів своїх і дочки свої, чого я не заповідавав, і що на думку мені не приходило.

32 За те надходить уже час, говорить Господь, що се місце не звати муть Тофетом і долиною синів Енномових, а долиною душогубною, та й ховати муть в Тофеті, бо не буде місця.

33 І буде труп сих людей поживою птаству

піднебесному й дикому звіррю, й нікому буде їх відганяти.

³⁴ І перерву по городах Юдиних і по улицах Єрусалимських сьпіви радості й веселощів, сьпіви про молодого князя й про молоду княгиню, бо земля тая стане пустинею.

8

¹ Тими часами, говорить Господь, повикидають із гробів кістяки царів Юдиних і кістяки князів їх, кістяки сьвященників і кістяки пророків і кістяки осадників Єрусалимських.

² І порозкидають їх перед сонцем і перед місяцем і перед усім військом піднебесним, що вони за живота свого їх любили й їм служили й за ними ходили, їх шукали й перед ними припадали. Не збирати муть їх, ані ховати; вони будуть гноіщем на полі.

³ Тоді воліти ме смерть ніж житте весь останок того ледачого кодла по всіх місцях, куди я їх повикидаю, говорить Господь Саваот.

⁴ І скажи їм іще: Так говорить Господь: Хиба ж, як хто впаде, та й не встає, або як хто зібеться з дороги, та й не вертається?

⁵ Чого ж сей люд, Єрусалим, зостається упрямо в одступі? вони цупко держаться заблуду свого й не хочуть вернутись?

⁶ Я ж пильно прислухався: не говорять вони правду, ніхто не кається в свойму ледарстві, щоб казати: „Що се я вкоїв?“ Усі звертають на свою путь, мов той кінь, що чвалить у бій.

⁷ І бусько під небом знає час перелету свого; й горлиця й ластівка й журавель пильнують часу, коли їм вертатись, люде ж мої не знають про Господень розпорядок.

8 Як се ви говорите: Мудрі ми люде, та й закон Господень у нас? Ні, бо перо книжникове перекручує його в лож.

9 Осоромились мудрі книжники, стуманіли й заплутались; вони відкинули слово Господнє; в чому ж мудрість їх?

10 За се пооддаю жен їх другим, та й поля їх иншим господарям, бо всі вони, від малого до великого, дбають тільки про наживу; пророки вкупі з священниками — всі живуть у неправді.

11 І гоять рани в людей моїх легкодушно, приговорюючи: „Спасенне, мир!“ А мира нема.

12 Хиба вони соромляться, витворяючи гидоти? Ні, вони ні трохи не стидаються й не червоніють. За те попадають вони між тими, що поляжуть; як надійде час їх карання, поваляться, говорить Господь.

13 До щаду спустошу їх, говорить Господь, не зостанеться ні однієї грони на виноградині, ані смоківки на смоківниці, ба й листе опадє, і що дав я їм, відойде від них.

14 Чого ще седимо? Скуплюймося до купи та йдімо в утверджені міста, — там і погинемо; бо Господь, Бог наш, судив нам згинуту, й дає нам пити воду з жовчею, за те що согрішали проти Господа.

15 Дожидаємо ратунку, а нема нічого доброго, — одужання, а перед очима погибель.

16 Від Дану чути вже хропіт коней його, тремтить уся земля від голосного ржання жеребців його; й прийдуть і зожруть землю й усе, що на їй, місто з осадниками його.

17 Ось бо, пошлю на вас гадюк та василиски, що проти них нема замовляння, і будуть кусати вас, говорить Господь.

18 Ой коли ж повеселійшаю в печалі моїй! серце моє мліє в мені.

19 Ось, я чую, як голосять люде мої з далекої сторони: Чи вже ж бо нема Господа на Сионі? Чи вже ж нема на йому царя його? — А чому ж вони довели мене до гніву своїми ідолами, чужоземними, марними?

20 Минуло жниво, скінчилось літо, нам же пільги нема!

21 Притиснена дочка народу мого, — стискається і моє серце; ходжу, сумуючи, страх обняв мене.

22 Чи то ж нема балзаму в Галааді? чи то ж нема там лікаря? Чом нема вилічення дочці народу мого?

9

1 О, хто дав би в голову мою воду, а очам моїм джерело сльоз! Я плакав би день і ніч над занепанням дочки народу мого.

2 Ой коли б же мені дано в пустині притулок подорожних! я покинув би людей моїх та й пійшов од них: всі бо вони перелюбники, купа зрадників.

3 Натягують язика свого, мов лука, на лож і потужніють на землі кривдою; бо від одного ледарства переходять вони до другого, мене ж не знають, говорить Господь.

4 Остерігайся один одного, й не звіряйся брат братові; кожен бо брат заставляє підступи, кожен побратим обносить клеветами.

5 Один обманює другого, правди не говорять; з'учили язики свої говорити неправду, лукавлять аж до утоми.

6 Ти живеш серед підступу; через підступ не хочуть вони й мене знати, говорить Господь.

7 Тим то й говорить Господь Саваот: Ось, я розплавлю і навідаю їх; що ж бо мені чинити з такою дочкою народу мого?

8 Язык їх — смертоносна стріла: говорять підступно; устами своїми говорять до свого ближнього прихильно, а в серці своїму заставляють сіти.

9 Як же б я та не скарав їх за таке? — говорить Господь, як не має помститись душа моя на такому народові, як сей?

10 Задля гір здійму плач і ридання, над луговими пасовищами заголошу, бо їх випалять, так що не буде нікому ходу через них, і нечути буде череднього рику; і птаство піднебесне й звірі — все розсіється, повтікає.

11 І оберну Єрусалим в купу каміння, в пробуток шакалів, а Юдині міста пообертаю в пустки безлюдні.

12 Хто такий мудрий, щоб се зрозумів, і хто, чуючи се з уст Господніх, з'ясував би, через що погибла країна й випалена, як пустиня, так що через неї нема нікому ходу?

13 Господь же говорить так: За те, що вони покинули закон мій, який я дав їм, і не слухали голосу мого та й не ходили по йому;

14 А ходили за упрямим серцем своїм та слідом за Баалом, як їх отці їх навчили.

15 Тим же то так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїля: Нагодую люд сей полином і напою водою з жовчю;

16 І порозсіваю між народами, що їх ні вони, ні їх отці не знали, і пошлю слідом за ними меча, аж їх повигублюю.

17 Так говорить Господь сил небесних: Розважте се, та покличте голосіельниць, нехай прийдуть, і пошліте за тямущими в сьому ділі, нехай прийдуть.

18 Нехай хутко прийдуть і заголосять по нас, щоб і наші очі слізьми виливались і наші війки взялися водою.

19 Бо голосний плач знявся од Сиону: Ой як же нас ограблено, як тяжко соромом окрито! мусимо покинути нашу землю, повалено бо домівки наші!

20 Ой чувайте ж, молодиці, слово Господне, і нехай вважає ухо ваше на слово з уст його; і навчайте ваших дочок плакати, і одна другу — в піснях нарікати!

21 Бо смерть добувається у наші вікна, вломлюється в палати наші, щоб губити з серед улиць діток, молодиків із майданів ваших.

22 Скажи: так говорить Господь: поляжуть люде трупом, наче гній на полі, мов ті снопи позад женця, та й нікому буде їх збірати.

23 Так говорить Господь: Нехай не хвалиться мудрий мудростю своєю й потужний потугою своєю, нехай не хвалиться багатий багацтвом своїм.

24 Ні, хто хвалиться, нехай же ж хвалиться тим, що він розуміє і знає мене, знає, що я — Господь, котрий творю милость і суд і справедливість на землі, бо се до вподоби мені, говорить Господь.

25 От, надходять дні, говорить Господь, що навідаюсь до всіх обрізаних і необрізаних:

26 До Египту й Юдеї, Едома, Аммоніїв і Моаба; до всіх, що стрижуть кругом волоссе, і що живуть у пустині; всі бо ті народи необрізані, а весь дом Ізраїля — з необрізаним серцем.

10

1 Слухайте слова, що говорить до вас Господь, ви, доме Ізраїлів!

2 Так говорить Господь: Не вчітесь ходити стежками поганськими й не страхайтесь перед знаменнями небесними: бо страхуються їх тільки невіри.

3 Постанови поганські пусті: вони вирубають дерево в лісі, оброблять руками ремісника сокирою,

4 Покривають сріблом та золотом, прибивають гвіздем та молотком, щоб не хиталось.

5 Вони, (ті ідоли) — мов точений стовп, і не говорять; їх носять, бо ходити не можуть. Тим і не лякайтесь їх, бо не здоліють вони ніяк зашкодити, та й щось доброго зробити вони не в силі.

6 Рівні нема тобі, Господи! велик еси й велике імя твоє потугою.

7 Хто не збоїться тебе, царю народів? Одному тобі належить ся честь, бо між усіма премудрими в народах і в усіх царствах їх нема рівні тобі.

8 Всі вони дурні, безглузді; пуста наука їх — отте дерево.

9 Розплескане в листки срібло, привезене з Тарсису, та золото з Уфазу, — робота майстерних людей та рук плавильникових; одежа на їх із блавату та з пурпуру: все воно — робота людей тямущих.

10 Господь же справдешній Бог, се живий Бог й віковічний царь. Од гніву його тремтить земля, і погрози його не здоліють видержати народи.

11 Оце ж кажіть їм: Боги, що не сотворили неба й землі, позникають із землі й зпід неба.

12 Він сотворив землю силою своєю, утвердив круг земний мудростю своєю і розумом своїм розпростер небеса.

13 На його приказ ревуть води на небі, і він велить хмарам уставати з країв землі; творить блискавиці поміш з дощем, і випускає вітри з запасних сховищ своїх.

14 Безумним виявлює себе кожен мистець у своїму знанні, і кожен плавильник соромить себе бовваном своїм, бо вилите ним — се лож, і нема в йому духа.

15 Се пуста мана, робота облуду; в день караючих навідин вони почезнуть.

16 Не такий, як їх, пай Яковів; бо його Бог — се творець усього, а Ізраїль — се булава царства його; на імя йому — Господь Саваот.

17 Забирай з країни добро твоє, скоро бо опинишся в облязі;

18 Так бо говорить Господь: Ось, я повикидаю на сей раз осадників сієї землі і зажену їх у тісноту, щоб їх половлено.

19 Ой горе ж мені в нужді моїй; болюча рана моя! та я кажу собі: заслужений сей смуток мій, і буду терпіти його:

20 Намет мій спустошено, і всі верівки мої порвано; діти мої забрані від мене, нема вже їх: нікому знов напяти намета мого й розвісити на йому покривал моїх;

21 Бо пастирі поставались безглуздими й не питали про Господа, а через те були й їх поступки нерозумні, та й стадо їх йде в розсипок.

22 Чути гук! Уже наближується; голосний галас від полуночної землі, щоб городи Юдині обернути в пустки, в пробуток шакалів.

23 Знаю, Господи, що людська дорога не в його волі, й не здоляє сам про себе чоловік давати напрям ступням своїм.

24 Карай же мене, Господи, та не без міри, не в гніві твому, щоб не обернув мене в ніщо.

25 Ні, вилий досаду твою на народи, що не хочуть нічого знати про тебе, й на племена, що не вживають імені твого; бо вони з'їли Якова, пожерли й вигубили його, а займище його спустошили.

11

¹ Слово, що надійшло до Еремії від Господа, кажучи:

² Слушайте слова заповіту сього й скажіте людям Юдиним і землянам Єрусалимським;

³ І промов до них: Так говорить Господь, Бог Ізраїлів: Проклят чоловік, що не слухати ме слів завіту сього,

⁴ Що я заповідав отцям вашим, як вивів їх із Єгипту, з залізної печі, сказавши: Слушайте голосу мого й чиніте все так, як заповідаю вам, — а будете людьми моїми, я же буду Богом вашим,

⁵ Щоб справдити клятьбу, якою клявся отцям вашим, що наділю їм землю, текущу молоком і медом, як воно є ще й нині. І відказав я, промовивши: Нехай так буде, Господи!

⁶ І сказав тоді до мене Господь: З'ясуй усі ці слова в городах Юдиних і по улицях Єрусалимських, і промов: Слушайте слова заповіту сього й певніте їх:

⁷ Отців бо ваших уговорював я раз-пораз, як вивів їх із Єгипту, та й потім аж до сього дня й говорив: Слушайте голосу мого.

⁸ Вони ж не слухали й не нахиляли уха свого; ні, вони ходили упрямо за ледачим серцем своїм; тим і допустив я на них усе, що заповів в сьому завіті, що повелів їм пильнувати, вони ж не пильнували.

⁹ І сказав мені Господь: Постаła змова між людьми Юдиними й осадниками Єрусалимськими:

¹⁰ Вони знов вернулись до беззаконств праотців своїх, що уперлись не слухати слів моїх, та й пішли слідом за іншими богами, щоб їм служити: так дом Ізраїлів, як і дом Юдин нарушили завіт мій, що я вчинив із їх отцями.

¹¹ Тим то ось як говорить Господь: Наведу на їх лихоліття, з якого не здоліють урятуватись, а як вони тоді до мене будуть взивати, я не почую їх.

12 І пійдуть міста Юдині й осадники Єрусалимські взивати до богів, що перед ними кадили, та вони не допоможуть їм у їх недолі.

13 Скільки бо городів у тебе, Юдо, стільки й богів у тебе, та й скільки улиць у Єрусалимі, стільки наспоруджували ви й жертівників гидоті, жертівників, щоб кадити Баалові.

14 Тим то не молись про сей люд, не молись і не благай за них, я бо не вислухаю, як вони взивати муть у своїй недолі до мене.

15 Що шукає влюблений мій в дому мойму, коли в йому діється стільки гидоти? нї, і освящене жертовне м'ясиво не допоможе тобі, коли ти веселишся, як коїш лихо.

16 Сьвіжою, зеленою маслиною, що пишається гарним плодом, назвав тебе Господь. Нині же зашуміло сильне зворушення, він запалив огонь кругом неї, і пообсмалювалось вітте в неї.

17 Господь Саваот, що насадив тебе, виповів на тебе лихо за ледарство дому Ізрайлевого й дому Юдиного, що вони коїли, щоб мене підпалювати на гнів, кадючи Баалам.

18 Господь об'явив мені, і я знаю; ти показав мені їх каверзи.

19 А я, мов те смирне ягня, що ведуть заколювати, я й не відав, що вони проти мене лихі задуми складають: Всипмо (потовченого їдовитого) дерева в його страву, а вирвемо його з землі живих, щоб і ймя його вже більш не споминалось.

20 Ти ж, Господи Саваот, що праведно судиш і вивідуєш серця й утроби, дай мені вбачати помсту твою на їх, бо на тебе здав я справу мою.

21 Тим же то так говорить Господь про мужів Анатотських, про тих, що чигають на твою душу, говорячи: Не пророкуй в імя Господне, ато вмреш од

рук наших;

²² Тим говорить Господь Саваот так: Оце я навідаю їх: молодики їх погинуть од меча; синове їх і дочки їх помруть із голоду.

²³ Не буде й останку з них; наведу бо лихоліття на мужів Анатотських часу навідання їх.

12

¹ Праведним останеш ти, Господи, як би я хотів судитись із тобою, а все таки буду я говорити до тебе про правосуд: чом се щаститься безбожним на їх дорозі, і добре дієсь зрадливим?

² Ти понасаджував їх, і вони позакоренювались; ростуть і плодяться. Ти близько в них на устах, та далеко од серця їх.

³ Мене ж Господи, ти знаєш, бачиш наскрізь і вивідуєш серце моє, яке воно до тебе. Відлучи їх, як вівці на заріз, і наготуй їх на день убивання.

⁴ Чи довго ще сумувати ме земля та сохнути ме зело на всіх полях? Через ледарство тих, що живуть на їй, зникає зьвірина й птаство; вони бо провадять: Він і не побачить, що з нами буде.

⁵ Коли ти втікав перед пішими та й утомився, як же втікати меш навзаводи з комонником? і коли тільки здавалось тобі, що ти безпечен в затишній країні, то що чинити меш, як розбурхається Йордань?

⁶ Бо й браттє твоє й дом отця твого, — й вони зрадливі проти тебе, й вони кричать голосно вслід за тобою. Не йми їм віри, хоч би й прихильно до тебе говорили.

⁷ Покинув я дом мій, відцуравсь од насліддя мого; що мені було найлюбійше, подав на поталу ворогам моїм.

8 Наслідде моє зробилось мені (ворогом), мов той лев у гаю, бо підняло голос свій проти мене; за те ж я й ненавидів його.

9 Власність моя зробилась мені пестроперим птахом, що на його напали з усіх боків хижі птиці. Ой збігайся ж, усе полеве звірре; ходіть, пожерайте його!

10 Гурт пастухів* показали виноградник мій, діленицю мою витоптали ногами; люблю діленицю, мою зробили порожнім степом, —

11 Зробили її пусткою, й плаче вона в запустінню передо мною; вся земля спустошена, а нема чоловіка, хто б приймав се до серця.

12 На всі гори в пустині понабігали пустошники, бо меч Господень пожерає все від кінця до кінця землі: нема рятунку ніодній людині.

13 Сїяли вони пшеницю, а пожали тернину; потомились без пожитку; соромити метесь вашого вроджаю через палаючий гнів Господень.

14 Так говорить Господь про всіх злющих сусідів моїх, що нападають на пай, котрий я дав у державу моїм людям, Ізраїлеві: Ось, я повіриваю їх із їх землі, а дом Юдин вирву зпосеред них.

15 Опісля ж, повіривавши їх, змилосерджусь до них і поверну їх додому, кожного в його державу й кожного в його країну.

16 І коли вони навчаться ходити дорогами людей моїх, клястись моїм імям: „Так певно, як живе Господь“, як се вони навчили моїх людей клястись Баалом, — то осядуться серед люду мого.

17 Коли ж не слухати муть, то я викореню до щаду той народ, говорить Господь.

---

* **12:10** Навуходонозор з іншими князями.

13

¹ Так сказав мені Господь: Ійди, купи собі льняного пояса й підпережи ним чересла твої, та в воду не клади його.

² І купив я пояс, як заповідав Господь, і підперезав стан мій.

³ Тоді надійшло до мене слово Господнє вдруге, й сказано так:

⁴ Возьми пояса, що купив його, та що на череслах твоїх, подайся на Евфрат та й сховай його там в щілині в скелі.

⁵ І пійшов я та й сховав його на Евфраті, як заповідав Господь.

⁶ Як же вплило немало часу, сказав до мене Господь: Пійди на Евфрат і возьми звідти пояса, що я заповідав тобі сховати там.

⁷ І пійшов я на Евфрат, викопав і взяв пояс із того місця, де сховав, і ось, дивись — пояс з'огнив і став нідочого.

⁸ І надійшло до мене слово Господнє таке:

⁹ Так говорить Господь: Оттак ізнівечу я гординю Юдину й велику гординю Єрусалимову.

¹⁰ Сї негідні люде, що нехтують слухати слова мого, що ходять своєю волею по своїй дорозі слідом за іншими богами, щоб їм служити й перед ними ниць припадати, вони стануть такими, як сей пояс, нідочого не придатен.

¹¹ Бо, як пояс прилягає до чересел чоловікові, так я пригорнув був до себе весь дом Ізраїля і весь дом Юдин, говорить Господь, щоб вони були моїми людьми й славою моєю й хвалою та окрасою моєю; та не послухали вони.

¹² Оце ж промов до них се слово: Так говорить Господь, Бог Ізраїлів: Усякий скірянний міх сповнюють вином. Коли ж тобі відкажуть: Хиба

ж ми не знаємо, що всяку кінву та сповняють вином?

13 Тоді скажи їм: Так говорить Господь: Ось я сповню аж до перепою вином усіх осадників цієї землі й царів, що, яко наслідники Давидові, сидять на престолах, і священників і пророків та й усіх осадників Єрусалимських,

14 І порозбиваю одного об одного, отців і синів укупі, говорить Господь, — ніякої пільги ні милосердя не буде їм, і не пожалую вигубити їх.

15 Оце ж слухайте й уважайте, не несітесь гордо, бо се Господь говорить.

16 Оддайте славу Господеві, Богу вашому, доки ще не навів темряви й докіль іще ноги ваші не спотикаються по горах в памороці.

17 Коли ж сього не послухаєте, то душа моя буде по безлюдних місцях оплакувати гординю вашу; гірко плакати ме, очі мої будуть розпливатись в сльозах, бо займуть у полонь стадо Господнє.

18 Промов до царя й до цариці: Впокоріться, сядьте низько, бо впаде з вашої голови вінець вашої слави.

19 Міста полуденньої країни позачинюються й нікому їх відчиняти; одведуть усього Юду в полонь, одведуть у неволю що до одного.

20 Здійміте ваші очі й подивітесь на тих, що йдуть із півночі: де стадо, що тобі (Сионе) було віддане — те пишне стадо твоє?

21 Що скажеш, дочко Сионова, як Бог навідаєсь до тебе? Ти ж сама принадила їх до себе, щоб старшували над тобою; чи не схоплять же болесті тебе, як породілю?

22 І коли скажеш у серці твійму: „За що мені таке судилось?“ так знай, що се за велику беззаконність твою піднято спідницю твою, та обнажено ноги твої.

23 Хиба Мурин зможе переменити шкіру свою, або

пард — п'ятна свої? так і ви — чи зможете чинити добре, звикши ледаче робити?

²⁴ Тим то я порозвіваю їх, мов порох, розвіваний пустиннім вітром.

²⁵ Оце ж пай твій, ділениця твоя від мене, говорить Господь, за те, що забула мене еси та й знадіялась на лож.

²⁶ За се підіймуть спідницю твою аж на лице тобі, щоб виден був сором твій.

²⁷ Бачив я перелюбки твої й гидкі бажання твої, твій розпуст без сорома, по горбах у полі. Горе тобі, Єрусалиме! ти не очистишся й потім. Докіль же сього буде?

14

¹ Слово Господнє, що надійшло до Еремії під час великої засухи:

² Плаче Юда, ворота його розпались, почорніли на землі, а розпучливі клики роздаються в Єрусалимі.

³ Можні посилають слугів своїх по воду; вони приходять до криниць, та й не знаходять води; вертаються з порожньою посудиною, туманіють, застиджені й покривають собі голову (в розпуці).

⁴ Потріскалась од спеки земля, бо не було дощу; хлібороби сумують і покривають собі голови.

⁵ Ба й сугачка (ланя) роджає в полі, та й кидає своє маленьке, бо нема травиці.

⁶ Дикі осли стоять по горах, вдихаючи, мов шакалі, вітерець; потухли очі в їх, бо нема трави.

⁷ Хоч наші лиходійства свідкують проти нас, та ти, Господи, вчини з нами ласку задля імені твого, зрада бо наша велика, ми согрішили перед тобою.

8 Ой надіє Ізрайлева, ти, спасе його в нужді! Чом ти — ніби чужинець у сій землі, наче переходень, що зайшов, аби переночувати?

9 Чого се ти — мов перелякана людина, мов той воївник, що не здоліє допомогти? Та ж ти проміж нами, Господи, й ми звемось імям твоїм; не покидай же нас?

10 Господь же так говорить сьому людові: За те, що вони люблять блукати, не впиняють ніг своїх, за те Господь не любить їх; за те він пригадує їм тепер провини їх і карає гріхи їх.

11 І сказав до мене Господь: Шкода молитись тобі за сей люд, щоб йому добре було.

12 Як будуть вони постити, я не вважати му на їх мольби, та й як приносити муть усепалення й хлібові жертви, я не прийму їх. Ні, мечем і голодом, і мором вигублю їх.

13 І промовив я: Ой Господи Боже! пророки ж говорять їм: Не побачите меча, та й голоду не буде в вас, а повсячасний мир дам вам на сьому місці.

14 Господь же відказав мені: ті пророки лож пророкують в імя моє. Не посилав я їх і не повелівав їм, і не говорив до них; вони пророкують вам ложні видава, віщування та пусті мрії серця свого.

15 Тим то так говорить Господь про сі пророки; вони пророкують імям моїм, а я не посилав їх; вони провадять: Ні меч, ні голод не вдарить сієї землі; за те од меча й голоду погинуть сі пророки;

16 Та й люде, що їм пророкують вони, поляжуть по улицах Єрусалимських од голоднечі й меча, й нікому буде ховати їх, — самі вони, жени їх, сини їх і дочки їх, і вилию на них ледарство їх.

17 Ти ж промов до них се слово: Нехай же проливають очі мої сльози день і ніч без упину, тяжким бо ударом побита буде дівиця, дочка люду

мого, болючим ударом.

18 Вийду в поле, аж се побиті мечем; увійду в місто, аж тут — умліваючі від голоду; й пророки й священники тиняються по країні, що не знають її.

19 Хиба ж ти відопхнув зовсім Юду? Хиба ж гидує душа твоя Сионом? Чом же побив еси нас так, що нема нам ліку? Ждемо миру, та нема добра; ждемо одужання, — аж се тривога.

20 Признаємось, Господи, в нашій безбожності, і в провині батьків наших, що ми согрішили перед тобою.

21 Не відпихай же нас задля імені твого; не зневажай престола величі твоєї; спогадай, не розривай завіту твого з нами!

22 Чи то ж є між марними богами поганськими такі, щоб дощ спускали? чи то ж небо само собою дає дощ? Хиба ж се не ти, Господи, Боже наш? На тебе ми вповаємо, бо ти все те твориш.

15

1 І сказав мені Господь: хоч би Мойсей і Самуїл приступили перед мене, серце моє не повернеться до цього люду. Прожени їх з очей моїх, нехай ідуть геть.

2 А як тобі скажуть: Куди нам йти? то відкажи їм: Так говорить Господь: Кому суджена смерть — на смерть; кому меч — під меч; кому голод — умірай з голоду, кому ж неволя — в неволю.

3 І пошлю на них чотирі роди кар, говорить Господь: меч щоб убивав; пси, щоб розторгували, й птаство піднебесне та звірре земне, щоб жерло й вигублювало;

4 І віддам їх на побій всім царствам землі — за Манассію Езекиєнка, царя Юдейського, за те, що він

виглядав у Єрусалимі*

⁵ Бо хто змилюється до тебе, Єрусалиме? і хто жалкувати ме про тебе? або хто знайде до тебе, щоб спитати, чи добро тобі?

⁶ Ти віддохнув мене, — говорить Господь, одступив назад од мене; тим я простягну проти тебе руку мою й погублю тебе: я перестав милувати.

⁷ Я розвію їх лопатою-віячкою за ворота землі; зроблю бездітними, вигублю нарід мій: вони бо не вертаються з доріг своїх.

⁸ Удовиць їх буде в мене більш, ніж піску в морі; приведу на них, на матір молодіжці, пустошників опівдні; нападе на них несподівано страх і переляк.

⁹ Лежить знеможена тая, що сімох породила, видихує душу свою; сонце її зайшло, як іще був день: осоромлено її й окрито соромом. Я ж і останок із них оддам під меч в очах ворогів, говорить Господь.

¹⁰ Ой горе мені, нене моя, що ти мене вродила, чоловіка, на котрого сварять, й ворогують у цілій землі! Нікому я не позичав на лихву й ніхто не визичав мені на лихву, а всі проклинають мене!

¹¹ Сказав же Господь: Кінець твій буде добрий, я заставлю й ворога обійтись з тобою добре в лихій годині і в час смутку.

¹² Хиба твоє залізо покрушить півночне залізо й мідь.

¹³ Достаток твій і скарби твої подам на луп, без плати, за всі гріхи твої у всіх твоїх границях,

¹⁴ І відправлю з ворогами твоїми в землю, що ти її не знаєш; бо огнем загорівся гнів мій, — буде палати на вас.

¹⁵ Господи! ти все знаєш; спогадай мене, заступися за мене й відомсти за мене гонителям моїм; не

---

* 15:4 IV. Цар. 21, 2. 3.

погуби мене через довготерпеливість твою до них; ти ж знаєш, що се за тебе я наругу приймаю.

16 Знайшов я слова твої і неначе з'їв їх; і було слово твоє мені в радість і в веселощі серцю мойму; бо названо мене імям твоїм, Господи Саваот.

17 Не седів я в громаді веселій, і не веселився; під важкою рукою твоєю седів я самотен, бо сповнив еси мене досадою.

18 Чого така довга болість моя, моя рана така тяжка, що не дається загоїти? Чи то ж будеш мені оманним джерелом, непевною водою?

19 На се так сказав Господь: Як ти навернешся, то я підніму тебе й будеш стояти перед лицем моїм; а як відлучиш дороге від пустого то будеш у мене устами моїми. Вони самі будуть обертатись до тебе, а не ти будеш обертатись до них.

20 І зроблю тебе проти сих людей непоборимим мідяним муром; вони будуть напирати на тебе, та тебе не подужають; я бо з тобою, щоб тобі помагати й тебе рятувати, говорить Господь.

21 І врятую тебе з руки лихих і вибавлю тебе з рук тіснителів.

16

1 І надійшло до мене слово Господнє:

2 Не бери собі жени, й нехай nebude в тебе синів і дочок в сій землі.

3 Так бо говорить Господь про синів й дочок, що родити муться на сьому місці, і про їх матерей, що роджати муть їх, і про їх отців, що появляти муть їх у сій країні:

4 Тяжкими родами смерті помруть вони, і не будуть їх ані оплакувати ані ховати; гноєм лежати будуть верх землі; мечем і голодом будуть вигублюватись,

а труп їх годувати ме птаство піднебесне та звірре земне.

⁵ Ще ж так говорить Господь: Не ввійдеш у господу до сумуючих і не ходи плакати та жалувати з ними; бо відняв я спокій сьому народові, говорить Господь, і змилюванне й спожалінне.

⁶ І повимірає все велике й мале в цій країні, й не будуть себе нарізувати, ані обстригати голови по них.

⁷ І не будуть їм ломити в смутку хліба на розраду по мертвому, й не будуть подавати їм розважального кубка по батькові чи по матері.

⁸ Так само не ходи й у таку господу, де бенкетують, щоб із ними седіти, їсти та пити;

⁹ Так бо говорить Господь Саваот, Бог Ізраїля: Ось, я перерву в сьому місці перед очима в вас і за живота вашого голоси радощів і веселощів, та сьпіви молодому князеві й молодій княгині.

¹⁰ Як перекажеш сьому народові всі оці слова, й вони казати муть до тебе: За що Господь вирік усе те велике зло, й яка наша провина та які наші гріхи, що ми вчинили проти Господа, Бога нашого? —

¹¹ То скажи їм: За те, що ваші батьки покинули мене, говорить Господь, — і пійшли слідом за другими богами й служили їм та припадали перед ними, мене ж покинули й не держали закону мого;

¹² Ви ж коїте ще гірше од батьків ваших, і живете кожний по упрямості ледачого серця свого, не слухаючи мене.

¹³ За се викину вас із сієї країни в землю, що нї ви, нї батьки ваші її не знали, і там ви служити мете день і ніч иншим богам; я бо не змилосерджуся до вас.

¹⁴ Тим же то ось, приходить час, говорить Господь, що вже не казати муть: Так певно, як жив Господь, що вивів синів Ізраїльських із Египту,

¹⁵ Але: Так певно, як жив Господь, що повиводив

синів Ізраїльських із північної землі й з усіх земель, куди їх був повиганяв; бо я заверну їх ще в їх землю, котру наділив отцям їх.

¹⁶ Тим часом пошлю многих рибалок, говорить Господь, щоб їх повиловлювали, а потім пошлю многих ловців, щоб уганяли за ними по кожній горі й по кожному узгіррю й по всіх скеляних рощілинах.

¹⁷ Очі бо мої на всіх стежках їх; не сховані вони від мене, й не закрита неправедність їх від очей моїх.

¹⁸ Перше всього одплачу їм за многі гріхи їх, за те, що з'огидили землю мою, і трупами для ідолів своїх та гидотами своїми сповнили наслідде моє.

¹⁹ Ой Господи, сило моя й твердине моя й утечище моє в лихій годині! До тебе навернуться народи від країв землі і скажуть: Саму тільки лож внаслідували батьки наші, марноту й таке, з чого ніякого хісна нема.

²⁰ Чи то ж чоловік може поробити собі боги, хоч вони не боги?

²¹ Тим же то я покажу їм нині, покажу їм руку мою й потугу мою, й зрозуміють, що моє ім'я — Господь.

17

¹ Гріх Юдин виписаний залізним різцем, алмазним зубцем, вирізаний на таблиці серця в них та на рогах у жертівниках їх.

² Мов про свої сини, згадують вони про жертівники свої, і дуброви свої та зелені дерева по горбах високих.

³ Ой оддам же я гору твою в полі, твоє майно, усі твої скарби на луп, і всі висоти твої — за гріхи в усіх межах твоїх!

⁴ І ти сама лишишся без насліддя твого, що я наділив тобі, й віддам тебе в неволю ворогам твоїм

у землю, що її не знаєш, бо ви розпалили огонь гніву мого; він горіти ме невгасимо.

⁵ Так говорить Господь: Проклята людина, що вповає на людей, і робить тіло опорою своєю, а серце її цурається Господа.

⁶ Вона буде, як билина в степу, й не діжде собі добра; жити ме на сухих місцях у пустині, на землі солоній, безлюдній.

⁷ Благословен чоловік, що вповає на Господа, що його надією Господь.

⁸ Він — мов те дерево, посаджене над водою, що простягає своє корінне до потоку: Не боїться воно жару, листе його зеленіє; байдужне воно й під сухолітте; не перестає родити ніколи.

⁹ Лукаве над усе в світі серце людське й ледаче; хто його зміркує?

¹⁰ Я, Господь, я тільки зазираю в серце, вивідую нутро, щоб відплачувати кожному по його ходах, по плодам учинків його.

¹¹ Мов та куропатва, що висиджує яйця чужі, що їх не знесла, так і той, хто придбав достаток, та не на правій дорозі. У половині віку свого втеряє його, і при конці свойму покажеться дурним.

¹² О, місцем нашого освящення є престол слави, вознесений з давен давнезних!

¹³ Ти один, Господи — надія Ізрайлева; всі, що тебе покинули, посоромляться. Всі, що відступають од тебе, будуть на піску написані, за те, що покинули жилу води живої — Господа.

¹⁴ Оздоров же мене, Господи, так я й одужаю; спаси мене, а я спасен буду; ти бо хвала моя.

¹⁵ Ось, вони мені говорять: Де воно, те слово Господнє? нехай станеться!

¹⁶ Я ж не квапився бути пастирем у тебе й не бажав

лихої години, — ти се знаєш. Що мої уста вимовили, те лежить перед лицем твоїм.

17 Ой не дай же мені жахатись тебе! ти втечище мое при лихій годині.

18 Нехай посоромляться гонителі мої, мені ж не дай постидатись; нехай вони задрожать, мені ж не дай лякатись; наведи на них лихоліття й побий їх тяжким побоєм.

19 І сказав мені Господь так: Ійди й стань у воротах синів народу, що ними царі Юдейські входять і виходять, і у всіх воротах Єрусалимських,

20 І промов до них: Слухайте слово Господне, царі Юдейські, й ви, всі Юдеї, вкупі з усіма осадниками Єрусалимськими, що ввійдете сими ворітьми!

21 Так говорить Господь: Стережіть ваші душі, не носіть субітнього дня ніяких тягарів, і не вносіте їх ворітьми Єрусалимськими,

22 І не виносіте так само субітнього дня ніякого тягару з домівок ваших, і не робіть ніякого діла, а сьвяткуйте день субітний, як се я заповідав отцям вашим,

23 Хоч, правда, вони не слухали, й не прихилили уха свого, а показали себе тугошийими, щоб не слухати й не приймати науки.

24 Коли ж ви послухаете мене в сьому, говорить Господь, щоб субітнього дня не носити ніякого тягару воротами сього міста, та щоб сьвяткувати суботу, так щоб ніякого діла того дня не робити,

25 Так ворітьми сього міста входитьи муть царі й князі, що сидять на Давидовому престолі, що їздити муть колесницями й кіньми, вони й князі їх, Юдеї й осадники Єрусалимські, й город сей буде люден повсячасно.

26 І приходити муть із городів Юдиних і з околиць Єрусалимських, і з землі Беняминової, і з поділля, і

з гір, і з полудня, та й приносити муть усепалення й мирні жертви й жертви хлібні й кадило у дом Господень.

²⁷ Коли ж не послухаєте мене в тому, щоб держати субітній день свято й ніякого тягару не носити, входячи в ворота Єрусалимські, то я запалю огонь в воротах його, й пожере він палати в Єрусалимі й не погасне.

18

¹ Слово, що надійшло до Еремії від Господа:

² Устань та йди в домівку до ганчаря; там я дам тобі почути слово моє.

³ І пійшов я в домівку до ганчаря, і застав його за ганчарською роботою на кружалі.

⁴ І зопсувалась посудина, що саме ліпив її з глини, в руці в його; й зробив він знов із неї другу посудину, як сам схотів.

⁵ І надійшло до мене слово Господнє таке:

⁶ Чи не можу ж я вчинити з вами, доме Ізраїля, так, як сей ганчарь? сказав Господь. Ось, чим глина в руці в ганчаря, тим і ви в мене в руці, доме Ізраїлів.

⁷ Часом погрожу я якому народові або царству, що викореню його, сокрушу, погублю;

⁸ Як же обернеться той народ, що я погрожував йому, та покине ледарство своє, то я одкладаю те лихо, яке задумав йому заподіяти.

⁹ Часом же проречу якому народові чи царству підняти його вгору й утвердити;

¹⁰ Він же стане коїти зло перед очима в мене й не слухати заповіту мого, — от я й відміню те добро, яким хотів наділити його.

¹¹ Оце ж скажи мужам Юдиним і осадникам Єрусалимським: Так говорить Господь: Ось, я приготував і задумав проти вас лихо; навертайтеся

же кожний од злої дороги вашої і простуйте путі ваші й поступки ваші.

12 Вони ж кажуть: Не надійся; ми ходити мем своїм робом і будемо ходити упрямо за нашим ледачим серцем.

13 Тим же то ось як говорить Господь: Поспитайте між народами, чи хто чував коли таке? (давна) діва Ізрайлева вчинила страшенне діло.

14 Чи покидає сніг високу скелю Ливанську? чи зсякають із других місць текучі холодні води?

15 Мої ж люде покинули мене; кадять марнотам, спотикнулись на дорогах своїх, покинули давнешні дороги, щоб блукати стежками по бездоріжжях, —

16 Щоби зробити свою землю пострахом, повсячасним сьміховищем, так що хто переходити ме нею, здивується й похитає головою своєю.

17 Наче восточнім вітром розвію людей сих перед ворогом; плечима, не лицем обернись до них при лихій годині.

18 А вони сказали: „Нумо, вчинімо змовини проти Еремії; бо й без него не щезне закон у сьвященника й порада в мудрого й слово в пророка; нумо лишень, побиймо його язиком; не будемо прислуховатись словам його.“

19 Зглянься, Господи, на мене та почуй речі моїх противників!

20 Чи годиться ж віддячувати злом за добро? а вони мені яму копають. Спогадай, що я все стояв перед тобою, благаючи добра їм, аби гнів твій од них одвернути.

21 Оце ж ти певно оддаси синів їх на голоднечу й самих їх подаси на поталу мечу, — щоб їх жени були бездітницями та вдовицями, щоб чоловіки померли мором, а молодики полягли в бою від меча.

22 Із домівок їх буде чути крик, бо ти несподівано приведеш ватаги на них; за те що вони копають яму, щоб мене піймати, і розставляють потай сіті на мої ноги.

23 Ти ж, Господи, знаєш усі їх задуми проти мене; не прости ж неправедності їх, і гріхи їх не змивай перед лицем твоїм; нехай вони поваляться перед тобою; вчини з ними по правді в часі гніву твого.

19

1 Так сказав Господь: Ійди, купи глиняний горщик у ганчаря; і возьми з собою кількох значніх людей з народу й з старшини съвященничої;

2 І вийди в Бен-Енном-долину за Черепяною брамою, та й промов там слова, що скажу тобі,

3 І скажи: Слухайте слово Господнє, ви, царі Юдейські, і ви, осадники Єрусалимські! Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Ось, я наведу лихо на се місце, таке, що, хто про него почує, в того задзвонить ув ушах, —

4 За те, що вони покинули мене і зробили се місце чужим мені, бо кадять на йому богам іншим, таким що не знали їх, ні вони, ні батьки їх, ні царі Юдейські, та сповнили се місце безвинною кровю,

5 І построїли висоти Баалові, щоб свої сини приносити Баалові на всепаленнє, а сього я не заповідав і не заводив, ба й на думку воно мені не приходило.

6 Тим же то приходить година, говорить Господь, що се місце не прозивати меться вже Тофетом і долиною синів Енномових, а душогубною долиною.

7 І оберну в ніщо розум (надію) Юди й Єрусалиму на сьому місці, та й побю їх мечем ув очах ворогів їх і рукою тих, що чигають на їх душу, трупи же їх оддам у корм птаству піднебесному й звіррю земному.

8 І зроблю сей город пострахом та сьміховищем; хто ні проходить ме ним, буде дивуватись й посвистувати, дивлючись на біду, що йому склалась.

9 І годувати му їх тілом синів і тілом дочок їх, і їсти муть вони одно одного тіло, опинившись в облязі та в тісноті, коли стіснять їх вороги їх і ті, що наставати муть на душу їх.

10 І розбий гладишку перед очима в тих мужів, що прийдуть із тобою,

11 Та й промов до них: Так говорить Господь сил небесних: Оттак розібю люд сей і город сей, як розбивають глиняний посуд, що його ніколи вже не стулиш, і ховати муть на Тофеті тільки через те, що не буде більш місця на кладовище.

12 От як учиню з сим місцем, говорить Господь, і з землянами його, і вчиню місто се таким, як Тофет.

13 І будуть будинки Єрусалимські й дома царів Юдейських нечисті, як Тофет, — усі дома, що на їх кришах кадили вони всьому війську піднебесному, й приносили ливні жертви богам чужим.

14 Вернувшись ж Еремія з Тофету, куди посилав його Господь пророкувати, став на подвіррі коло дому Господнього та й промовив до всього люду:

15 Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїля. Ось, я пошлю на сей город і на всі міста його все те лихоліття, що висказав проти него, бо вони показали себе тугошийшими й не слухали слів моїх.

20

1 Як же Пасхор Еммеренко, сьвященник — а він був старший доглядник у Господньому дому, — почув Еремію, пророкуючого сими словами,

² Ударив Пасхор пророка Еремію, та й посадив його в колоду, що була в верхніх воротах Беняминових у дому Господньому.

³ Та другого дня випустив Пасхор Еремію з колоди, а Еремія промовив до його: Не Пасхором прозвав тебе Господь, але Магор Миссавив.

⁴ Так бо говорить Господь: Ось, я зроблю тебе страхом тобі самому і всім приятелям твоїм, побачать бо твої очі, як вони поляжуть од ворожого меча. Та й всього Юду подам я на поталу цареві Вавилонському; він позаймає їх у полонь, одведе у Вавилон і повбиває мечем.

⁵ І подам усі багатства в сьому городі й ввесь добуток його, і всі дорогоцінності його й усі скарби царів Юдейських оддам у руки ворогам їх; і розхоплять їх і заберуть та й повезуть у Вавилон.

⁶ Ти ж, Пасхоре, й усі домовники твої піддете в неволю, й прийдеш у Вавилон, і помреш там, і будеш там похований, ти й усі приятелі твої, що їм пророкував еси лож.

⁷ Ти звів мене, Господи, й я зведений; ти дужший за мене, та й подужав мене; я зробився щоденнім сьміховищем, кожен мене на глум піднімає.

⁸ Бо скоро тільки зачну говорити, зараз мушу кричати про напад, про спустошенне, і так слово Господнє зробилось про мене приводом до наруги й насьміху.

⁹ І подумав я собі: не споминати му про него і в його імя не буду більше промовляти! Та в серці в мене, мов би огонь запалав, втаений в костях моїх; я силкувався зупинити його, та й не здолів.

¹⁰ І чував я ворожі речі в натовпі, погрози навкруги: „Викажіть! Обвинуватимо його!“ Ті самі, що з ними дружився, підстерігали, чи я не спіткнуся:

Може попадеться, так ми переможемо його та й помстимось на йому.

¹¹ Но Господь ізо мною, мов той невмірака-воїн; то ж вороги мої спіткнуться та й не встануть. Осоромляться, бо дурним робом ходили; віковичнім, незабутнім соромом окриються.

¹² Господи сил! ти, що вивідуєш праведного, що бачиш утробу й серце. Дай мені вбачати пімсту твою над ними, бо на тебе здав я справу мою.

¹³ О, сьпівайте Господеві, хваліте Господа, бо він рятує душу вбогого з рук лиходіїв. —

¹⁴ Нехай буде той день проклят, як я на сьвіт родився! Нехай не буде благословен той день, як породила мене мати моя!

¹⁵ Нехай буде й той чоловік проклят, що приніс мойму батькові звістку: Родилось тобі хлопятко, і тим його вельми звеселив.

¹⁶ Нехай станеться тому чоловікові таке, як тим містам, що їх порозвалював Господь та й не пожалував, та щоб він чув крик від ранку, а зойк від полудня, —

¹⁷ За те, що він мене не вбив в материній утробі, — так, щоб моя мати була мені гробом, а тіло її остало було на все вагітним.

¹⁸ Чи про те ж бо я вийшов із материної утроби, щоб дознавати самої праці, та печалі, та щоб коротати вік мій у зневазі?

21

¹ Слово, що надійшло від Господа до Еремії, як прислав царь Седекія до него Пасхора Малхієнка та сьвященника Софонію Маасеєнка, сказати:

² Поспитай лишень Господа про нас: бо Навуходонозор, царь Вавилонський, воює проти

нас: чи не сотворив би Господь чого такого, як усі чудеса його, щоб той од нас одступив?

³ Еремія ж відказав їм: Ось, що скажіте цареві Седекії:

⁴ Так говорить Господь, Бог Ізраїля: Ось, я оберну проти вас самих знарядде воєнне в ваших руках, яким ви воюєте проти царя Вавилонського й Халдеїв, що вас поза мурів осадили, і зберу їх до купи серед сього міста;

⁵ І сам воювати му вас рукою простягнутою і раменем кріпким у гніві й у досаді і в ярості та в великому невдоволенню,

⁶ І повбиваю осадників сього міста — людей і скотину; від великої пошесті погинуть вони.

⁷ А потім, говорить Господь, віддам Седекію, царя Юдейського, з його слугами й людьми, і з тими, що зостануться в сьому городі од морової язви, від меча й голоднечі, — в руки Навуходозорові, цареві Вавилонському, й на поталу ворогам їх і в руки настаючих на життє їх, і повбивають їх вістрем меча без спожаління, без пощади й без милосердя.

⁸ А до народу сього промов так: Ось як говорить Господь: Се даю вам до вибору дорогу, ведучу до живота, й дорогу до смерті:

⁹ Хто зостанеться в городі сьому, поляже од меча, й голоднечі й морової зарази; хто ж вийде геть і віддасться Халдеям, що вас облягають, зостанеться живим і життє його буде йому замість добичі;

¹⁰ Я бо обернув лице мое проти сього міста йому на лихо, а не на добро, говорить Господь. На поталу цареві Вавилонському подам його, а він попалить його огнем.

¹¹ Домовникам же царя Юдейського скажи так: Слухайте слова Господнього:

¹² Доче Давидів! ось як говорить Господь:

З раннього поранку розсуджуйте суд і рятуйте притісненого з потали в тіснителя, щоб досада моя не вибухла, як огонь, та не загорілась незгасимо через ледачі ваші вчинки.

¹³ Се, я — проти тебе, осаднице долининя, на подільській скелі, говорить Господь, — проти вас, що то мовляєте: Хто б то наступив на нас, і хто б вломився в домівки наші?

¹⁴ Я ж навідаю вас по плодам учинків ваших, говорить Господь, і розложу огонь в гаї вашому, а він пожере все навкруги його.

22

¹ Так говорить Господь: Йди в палату царя Юдейського та й промов там оце слово,

² І проречи: Слухай слово Господнє, царю Юдейський, що сидиш на престолі Давидовому, — ти й твої слуги й народ твій, всі, що ввійдете через ці двері!

³ Так говорить Господь: Чиніте суд і справедливість, і рятуйте притіснених із потали в тіснителів; не чиніте кривди чужинцеві, безбатченкові й удовиці, та не проливайте безвинної крові на сьому займищі.

⁴ Бо тільки тоді, як певнити мете се слово, будуть ввійходити дверьми в сі палати царі, що на місці Давидовому седять на його престолі, та їздять на колесницях і конях — самі й слуги їх і люд їх.

⁵ Коли ж не слухати мете слова сього, так я кленуся вам самим собою, говорить Господь, що ся палата зробиться пусткою.

⁶ Так бо говорить Господь до дому царя Юдейського: Ти в мене Галаад, голова Ливану; та я зроблю з тебе пустиню, так, як міста безлюдні,

⁷ І нашлю на тебе опустошників, — кожного з його зброєю, — і повирубують найпоказніші кедри твої та й повкидають ув огонь.

⁸ І многі народи проходять муть через се місто й говорять один до одного: Чом то Господь вчинив таке з сим великим містом?

⁹ І будуть їм відказувати: Бо вони покинули завіт Господа, Бога свого, й поклонялись иншим богам і служили їм.

¹⁰ Не плачте по мертвому й не побивайтесь по йому; ні, плачте по тому, що відходить у полонь; бо вже не вернеться й не побачить уже рідної країни своєї.

¹¹ Так бо говорить Господь про Саллума Йосієнка, царя Юдейського, що царював намість отця свого, Йосії, що відходить у полонь, бо він уже не вернеться сюди,

¹² А вмере на тому місці, куди взято його в неволю, і землі сієї не побачить ніколи.

¹³ Горе тому, хто будує будинок свій несправедливістю, а сьвітлиці свої — беззаконством, хто зневолює ближнього свого працювати даремно, й плату його задержує,

¹⁴ Хто говорить: Збудую собі просторний будинок і широкі сьвітлиці; хто собі прорубує вікна великі, виложує кедриною й малює червоно!

¹⁵ Чи то ж гадаєш бути через те царем, що обложив себе кедриною? Батько твій їв і пив так само, та творив суд і справедливість, от і було йому добре.

¹⁶ Він розсуджував справу бідного й убогого, от і було йому добре. Хиба се не значить, знати мене? говорить Господь.

¹⁷ Твої ж очі й твоє серце тільки й дбають, що про наживу та пролив безвинної крові, а до того про утиск і насильство.

18 Тим же то так говорить Господь про Йоакима Йосієнка, царя Юдейського: Не будуть по йому голосити: Ой горе братові! ой горе сестричці! Не голосити муть: Ой володарю! Ой ти, величносте!

19 Як осла ховають, так його поховають: витягнуть і викинуть його за ворота Єрусалимські.

20 Вийди, Єрусалиме на Ливан-гору, та й клич, і на Базані здійми твій голос та й кричи з Аваримських гір; бо на порох потерті всі влюблені твої.

21 Говорив я тобі, як ти ще в добрі проживав; ти ж відказував: не буду слухати. Така була вдача твоя з молодощів твоїх, що ти не слухав голосу мого.

22 Усіх пастирів твоїх порозносить хуртовина, а приятелі твої пійдуть у неволю, й тоді ти засоромишся і окриєшся стидом за все ледарство твоє.

23 Ой ти, що живеш (мов би) на Ливані, та (неначе) гніздишся на кедрах! як же ти стогнати меш, коли настануть муки твої, мов болі у породілі!

24 Так певно, як живу я, говорить Господь, — коли б Ехонія Йоакименко, царь Юдейський, був перстеном на мой правиці, то я й тоді б зірвав тебе,

25 І подам тебе на поталу настаючим на житте твоє й в руки тим, що ти їх боїшся, — на поталу Навуходонозорові, цареві Вавилонському, й на поталу Халдеям.

26 І викину тебе вкупі з матіррю твоєю, що породила тебе, в чужу землю, де ви не родились, — там ви й помрете;

27 У землю ж, куди бажати ме душа їх вернутись, туди вони не вернуться.

28 Невже ж той чоловік, той Ехонія, таке марне, нужденне сотворінне? або він — така нінащо непригожа посудина? За що ж його й родину його

викинено в землю, що їм не знали.

²⁹ Ой земле, земле, земле! слухай слово Господнє.

³⁰ Так говорить Господь: Запишіть сього чоловіка, як бездітнього, як чоловіка нещасного через увесь вік його, бо ніхто з його роду не буде седіти на Давидовому престолі й в Юдеї царювати.

23

¹ Горе пастирям, що занашують і розгонять вівці отари моєї, говорить Господь.

² Тим же то так говорить Господь, Бог Ізраїлів, до пастирів, що пасуть нарід мій: Порозганяли ви й порозпуджували вівці мої й не наглядали за ними. Оце ж я скараю вас за ледачі ваші вчинки, говорить Господь.

³ І позбіраю останок отари моєї з усіх земель, куди повиганяв їх, та заверну їх на їх пасовища, і будуть там плодитись й множитись.

⁴ І поставлю над ними пастирів, що їх пасти муть, і вже не будуть лякатись та пудитись і ні одна з них не загубиться, — говорить Господь.

⁵ Ось, надходить час, говорить Господь, і збуджу Давидові праведного пагонця, що володіти ме, як царь, і мудрим робом ходити ме й чинити ме суд і справедливість на землі.

⁶ За днів його спасеться Юда, й жити ме безпеч Ізраїль, і ось ім'я його, яким його звати муть: Бог — оправданне наше.

⁷ І ось, надходить час, говорить Господь, що не казати муть більш: Так певно, як жив Господь, що вивів синів Ізраїлевих із Єгипту, а казати муть:

⁸ Так певно, як жив Господь, що вивів і привів рід дому Ізраїлевого з півночної землі й з усіх земель, куди їх був вигнав, і будуть жити в рідній країні.

9 Що до пророків: Роздирається серце моє в мені; тремтять усі кості мої; я — мов п'яний, мов чоловік, що його подоліло вино, а се через Господа й задля святих слів його.

10 Земля бо повна перелюбників; земля плаче від прокляття; посохли степові пасовища; а задуми їх ледачі, й сила їх — у кривді.

11 Бо й пророк і священник лицемірні, ба й у домі мойму найшов я їх ледарство, говорить Господь.

12 Тим же то дорога їх буде їм, наче ожеледа в темряві: торкнись їх, а вони попадають; пошлю бо лихоліття на їх, час кари їх, — говорить Господь.

13 В пророків Самарійських бачив я безум: пророкували вони в ім'я Баалове, й звели з ума люд мій, Ізраїля.

14 У пророків же Єрусалимських бачу я страшні речі: живуть вони перелюбно, блукають в неправді, і піддержують руки лиходіям, щоб ніхто не вертався з безбожності своєї. Вони мені такі, як Содома, а осадники його — як Гоморра.

15 Тим же то говорить так Господь про ті пророки: Ось, я нагодую їх полином, а напою їх водою з жовчу, бо від пророків Єрусалимських розлилась безбожність по всій країні.

16 Ще так говорить Господь сил небесних: Не прислухуйтесь словам тих пророків, що вам пророкують: вони зраджують вас, оповідають мрії серця свого, а не з уст Господніх.

17 Раз-у-раз говорять вони моїм зневажникам: Господь сказав: мир буде вам. А всякому, хто ходить в упрямості свого серця, провадять: Ніяке лихо не прийде на вас.

18 А хто ж стояв у радї Господній? Хто бачив його й чував слова його? Хто прислухавсь до його слова і дослухався?

19 Се надходить хуртовина гніву Господнього, буря грізна, і вдарить на голову безбожних.

20 І не відвернеться гнів Господень, покіль не довершить він і не спевнить задумів серця свого; свого часу буде вам се розумно й ясно.

21 Не посилав я тих пророків, а самі вони побігли; я не говорив їм, а вони пророкували.

22 Коли б вони стояли в моїй радї, та й ясували б людові мойму мої слова й зупиняли б їх од ледачої дороги їх і від ледачих учинків їх.

23 Чи то ж я тільки зблизька Бог, говорить Господь, а не Бог і надалеки?

24 Хиба ж сховається людина в потайне місце, де б я її не бачив? говорить Господь. Чи ж не сповнюю я небо й землю? говорить Господь.

25 Я чув, що говорять пророки, та як вони в моє ім'я неправду пророкують. Вони говорять: Я бачив сон, я бачив сон!

26 Чи довго ж воно ще так буде в серці пророків, тих що пророкують лож, що пророкують оману свого серця?

27 Невже ж у них на умі, своїми снами довести мій нарід до того, щоб забув моє ім'я, так як отці їх позабували моє ім'я задля Баала?

28 Пророк, що бачив сон, нехай же й оповідає його за сон, а в котрого моє слово, той нехай і переказує моє слово вірно. Хиба ж полова й чисте зерно все одно? говорить Господь.

29 Хиба ж моє слово не похоже на огонь, — говорить Господь, — і не pomoже молот, що розбиває скелю?

30 Тим же то встану я на пророки, — говорить Господь, — що один ув одного крадуть слово моє.

31 Ось, я — на пророки, говорить Господь, що

крутять своїм язиком, а говорять: Він* сказав.

³² Я на пророки ложних снів, говорить Господь, що розказують їх, і зводять з ума люд мій своїми брїхнями й оманю, — на тих, що я не посилав їх і не давав їм наказу, й що з їх нема ніякого хїсна народові сьому, говорить Господь.

³³ Коли ж оце спитає тебе сей нарид або пророк або сьвященник: Який тягар від Господа? то скажи їм: Ви той тягарь, і я скину вас додолу, говорить Господь.

³⁴ Коли ж пророк або сьвященник або хто з народу скаже: Вагота від Господа, то я скараю того чоловіка з домом його.

³⁵ Ось як маєте одно одному й брат братові казати: „Що відказав Господь?“ або: „Що говорить Господь?“

³⁶ А того слова „вагота Господня“ не споминайте ніколи; бо тягарем буде такому чоловікові слово його, бо се ви перекручуєте слова живого Бога, Господа сил небесних, Бога вашого.

³⁷ Так треба говорити пророкові: Що відказав тобі Господь? або: Що говорив Господь?

³⁸ Коли ж ви ще мовляти мете „вагота від Господа“, так ось як Господь говорить: Що ви мовляєте се слово вагота від Господа, хоч я послав сказати вам: не говоріть вагота від Господа, —

³⁹ То ось я покидаю вас, як ваготу, й покину вас, а місто се, що надїлив вам і отцям вашим, відкину від лиця мого,

⁴⁰ І положу на вас вічну наругу й повсячасний, незабутний сором.

24

¹ Показав мені Господь: ось два кошики з смоквами (фіґами), поставлені перед храмом Господнім — послї того, як Навуходонозор, царь Вавилонський, зайняв

---

* 23:31 Господь.

у полонь і повів з Єрусалиму у Вавилон Ехонію Йоакименка, царя Юдейського, й князів Юдейських із теслями і ковалями;

² Один кошик був із смоквами добрими, які бувають фіги ранні, а другий кошик з фігами дуже недобрими, такими поганими, що й їсти неможна.

³ І сказав мені Господь: Що ти бачиш, Ереміє? Я відказав: Добрі смокви, дуже добрі, — й негодящі смокви, такі погані, що й їсти неможна.

⁴ І надійшло до мене слово Господнє, таке:

⁵ Так говорить Господь, Бог Ізраїля: Такими добрими, як сі смокви добрі, признаю я полонян Юдеїв, що послав їх із сього займища в землю Халдейську;

⁶ І спогляну на них ласкавим оком і верну їх у рідну країну, й збудую їх та й не розвалю, і понасаджую та й не викореню;

⁷ І дам їм серце, щоб мене взнали, що я Господь; і будуть вони моїми людьми, а я буду їх Богом; бо вони обернуться до мене всім серцем.

⁸ А про другі смокви, що їх годі їсти, бо вони негодящі, так говорить Господь: таким учиню Седекію, царя Юдейського, й його князів і останок осадників Єрусалимських, що позоставались у краю, і тих, що живуть у Єгипті;

⁹ І подам їх на муку й утиск по всіх царствах на землі; на поругу й приповідку; на сьміховище й прокляття у всіх займищах, куди їх виганяю.

¹⁰ І пошлю на їх меча, голоднечу й морову заразу, аж покіль їх вигублю з землі, що наділив їм і отцям їх.

25

¹ Слово, що надійшло до Еремії про весь нарід Юдейський, в четвертому році Йоакимовому

Йосієнковому, царя Юдейського, а се був первий рік Навуходонозорів, царя Вавилонського, —

² Яке пророк Еремія проголосив до всіх людей Юдейських і до всіх осадників Єрусалимських, і сказав:

³ З тринадцятого року Йосіїного Амоненкового, царя Юдейського, та й по сей день — ось уже двацять і три роки, — надійшло до мене слово Господнє, й я, невгаваючи, говорив його вам, — та ви не слухали.

⁴ Ще ж посилав Господь заздальгідь раз-пораз до вас слуги свої, пророки, та ви не слухали, аніже не нахилили уха вашого, щоб слухати.

⁵ Вам казано: Вернітесь кожне з ледачої дороги своєї і від лихих учинків своїх, так жити мете в землі, що наділив Господь вам від віків та й до віків;

⁶ І не ходіть за другими богами, щоб їм служити й припадати перед ними, й не запалюйте гніву мого ділами рук ваших, а не буду посилати на вас лихої години.

⁷ Ви ж не слухали мене, говорить Господь, приводячи мене до гніву ділами рук ваших, собі на лихо.

⁸ Тим же то так говорить Господь сил небесних: За те, що ви не слухали слів моїх,

⁹ Пошлю й зберу всі племена півночні, говорить Господь, а з ними посланця мого Навуходонозора, царя Вавилонського, й приведу їх на сю землю й на осадники її і на всі сусідні народи; і вигублю їх до нащадку, і зроблю їх страхом і сьміховищем та вічною пустинею.

¹⁰ І придавлю між ними голос радощів і голос веселощів, сьпіви молодому князеві й молодій княгині; замовкнуть жорна, погасне сьвітло в каганцях.

¹¹ Уся ж земля ся зробиться пустою й дивовижею, і служити муть сі народи цареві Вавилонському

сімдесять років.

12 А як упливе сімдесять років, покараю царя Вавилонського й той нарід, говорить Господь, за безбожність їх, і землю Халдейську, та й зроблю її вічною пустинею.

13 І спевню на тій землі всі слова мої, що проти неї проголосив, — усе написане в сій книзі, що пророкував Еремія про всі народи.

14 Бо й їх підневолять многолюдні народи й царі великі; і оддам їм по ділам їх і по їх поступкам.

15 Так бо сказав мені Господь, Бог Ізраїлів: Возьми сього кубка з вином пересердя мого з руки моєї, і напій з його всі народи, що до них тебе посилаю.

16 І випють вони, й будуть заточуватись, і стуманіють на вид меча, що пошлю на них.

17 І взяв я кубка з руки Господньої та й напоїв із него всі народи, що до них посилав мене Господь:

18 Єрусалим і городи Юдині, царів їх і князів їх, щоб їх спустошити, й учинити страховищем, посьміхом і прокляттям, як оце воно вже тепер почалося сповняти,

19 Фараона, царя Египецького, з його слугами, з його князями й з усім людом його;

20 І весь мішаний народ, і всіх царів ув Уз-землі, й усіх царів Филістійських, і Аскалон, і Газу, й Екрон і останки Азоту,

21 Едома й Моаба й потомство Аммонове,

22 Ще ж і всіх царів Тирських і усіх царів Сидонських, і царів у морських осадах по тім боці моря,

23 В Дедані, Темі й Бузі й усіх, що стрижуть волоссе на висках,

24 І царів Арабійських і царів у народів мішаних, що кочують у пустині.

25 Ще ж усіх царів Зимрійських і всіх царів Еламських і всіх царів Мидійських,

26 і всіх царів півночних, чи близько чи далеко вони живуть одні з одними, — і всі царства на землі, та й царь Сесахський (Вавилонський) випе послі них.

27 І скажи їм: Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Пийте й упийтесь, щоб аж вертали, та падайте, не вставайте вже од меча, що пошлю на вас.

28 Коли ж затинати муться брати кубка з твоїх рук, щоб випити, то скажи їм: Так говорить Господь сил небесних: й нехотячи будете пити!

29 Ось бо, я починаю насилати лиху годину на се місто, що на йому наречено моє ім'я, а ви б то zostались не покарані? Ні, кара не мине вас; бо направляю меча проти всіх живущих на землі, говорить Господь Саваот.

30 Тим то вискажи їм всі слова сі й скажи: Господь загірмить з висоти й з пробутку сьвятості своєї дасть голос свій почути; страшно загремить він на оселю свою; наче ті, що в тискарні грона топчуть, закричить він на всіх живущих на землі.

31 Гук воєнний понесеться до кінців землі, бо Господь буде розправлятися із народами, буде судитись із усяким тілом, і подасть безбожних під меча, говорить Господь.

32 Так бо говорить Господь Саваот: Злидні пійдуть від народу до народу, й велика буря здійметься з найдальших окраїн землі.

33 І будуть того часу побиті Господом від краю до краю землі; не будуть по них плакати, не будуть їх збирати ані ховати, — гноем лежати муть верх землі.

34 Ридайте, пастирі, голосіте й посипайте голови порохом, ви значнійші в отарі; прийшла бо ваша година, щоб вас поколено й порозпуджувано, й

попадаєте, як дорога посудина.

³⁵ І не буде втечища пастирям ані притулку передним ув отарі.

³⁶ Ось-ось почується жалібний клик пастирів і плач між передовими в отарі, спустошить бо Господь їх пасовище,

³⁷ І спустошить палкий гнів Господень затишні оселі в них.

³⁸ Він, мов той лев, покинув свій пробуток, і земля їх обернулась у безлюдде від лютості пустошника й від палкого гніву його.

26

¹ У початку царювання Йоакимового Йосієнка, царя Юдейського, надійшло таке слово від Господа:

² Так говорить Господь: Стань на подвіррі в дому Господньому та промов до всіх горожан, що приходять на прощу з усіх міст Юдиних до Господнього дому, всі словеса, що заповім тобі казати їм; ні слова не уйми.

³ Може послухають, і зверне кожен з ледачої стежки своєї, а тоді я відміню те лихо, що задумав був послати на їх за їх ледачі вчинки.

⁴ І говори до них ось як: Так каже Господь: Коли не послухаєте мене, щоб ходити в мойму законі, що я дав вам,

⁵ Щоб слухати слів рабів моїх, пророків, що невгавно до вас посилаю та й посилаю, дарма що ви не слухаєте їх,

⁶ То я з сим домом зроблю те, що з Силомом, а місто се подам на прокляттє всім народам на землі.

⁷ Сьвященники й пророки й весь люд чули, як Еремія говорив сї слова в Господньому домі.

⁸ І скоро скінчив Еремія говорити все те, що Господь заповідав йому говорити всім людям, — ухопили його

св'ященники й пророки й увесь люд кричучи: Смерть йому, смерть!

⁹ На що ти пророкуєш в ім'я Господне й говориш: Станеться з сим домом те, що з Силомом, а город сей спустіє, збезлюдіє? І встав увесь люд у домі Господньому на Еремію.

¹⁰ Дочувшися ж про се князі Юдині, поприходили з царської палати до дому Господнього та й посідали коло ввіходу в нові ворота дому Господнього.

¹¹ Тоді св'ященники й пророки промовили так до князів і до всього люду: Чоловікові сьому належить ся присуд на смерть, бо він пророкує проти сього міста, — як се ви самі чули своїми ушима!

¹² Еремія ж сказав до всіх князів і до всього народу так: Мене Господь послав пророкувати проти сього дому й проти сього міста ті слова, що ви чули;

¹³ Тим же то направте ви ваші путі й вчинки ваші, й послушайте голосу Господнього, Бога вашого, а Господь відмінить те лихо, що виповів на вас.

¹⁴ Що ж до мене, так се — я в руках у вас; чиніть ізо мною, що в очах ваших добре й справедливе;

¹⁵ Тільки зятяйте собі добре, що як мене вбете, так безвинню кров наведете на себе й на сей город і на осадників його; бо Господь послав мене справді сказати усі ці слова в уші ваші.

¹⁶ Тоді сказали князі й увесь люд до св'ященників і пророків: Чоловіка сього ніяк засуджувати на смерть, бо промовляв до нас в ім'я Господа, Бога нашого.

¹⁷ Та й деякі з значніх людей в землі виступили й промовили до збору народного:

¹⁸ Михей з Морасту пророкував за царя Юдейського Езекії та й промовив був до всього люду Юдейського: Так говорить Господь сил небесних: Сион орати муть, як ниву, а Ерусалим обернеться в купу розвалин, гора

ж храму сього заросте лісом.

¹⁹ Хиба ж його вбив за се Езекія, царь Юдейський, та весь Юда? Чи ж не збоялись вони Господа та не благали помилування у Господа, так що Господь одмінив те лихо, яким загрозив їм? а ми мали б накликати велике лихо на душі наші?

²⁰ Пророкував ще й другий в ім'я Господнє, Урія Шемаїєнко з Кирият-яриму, а пророкував проти сього городу й проти сієї країни як раз тими словами що й Еремія.

²¹ Як же почув його слова царь Йоаким із усіма вельможами й князями своїми, то й наставляв царь на його житте. Перечувши ж про се Урія, злякався, втік і схоронився в Єгипет.

²² Та царь Йоаким послав людей і в Єгипет: Елнатана Ахборенка й інших із ним.

²³ І взяли вони Урію з Єгипту та й привели до царя Йоакима, а той велів стягти його мечем та кинути трупа його на кладовищі для простих людей. —

²⁴ Однак Ахикам Сафаненко заступився за Еремію, що не видано його людові на смерть.

27

¹ У початку царювання Седекїїного Йосієнкового, царя Юдейського, надійшло таке слово до Еремії від Господа:

² Так говорить до мене Господь: Зроби собі повороз і ярмо, та й наложи собі на шию:

³ І пошли такі ж самі цареві Ідумейському й цареві Моабійському й цареві Аммонійському й цареві Тирському й цареві Сидонському через послы, що поприходили до Седекїї, царя Юдейського, в Єрусалими.

⁴ І накажи їм промовити володарям їх ось що: Так говорить Господь сил, Бог Ізраїля: Ось як скажіть володарям вашим:

⁵ Я сотворив землю, людей і звірину по цілій землі великою моєю силою й простягнутою рукою, та й оддаю її, кому схочу,

⁶ Нині ж даю всі ці займища на поталу служі мойму Навуходонозорові, цареві Вавилонському, ба й звірре польове даю йому на його послугу.

⁷ Та й усі народи будуть служити йому й синові його й синові сина його, докіль прийде година (кари) й на його землю й на його самого; й служити муть йому народи многі й царі великі.

⁸ І коли який нарід або царство не схоче служити йому, Навуходонозорові, цареві Вавилонському, й не підхилить своєї шиї під ярмо царя Вавилонського, — так я скараю нарід той мечем і голоднечею й моровою заразою, говорить Господь, аж покіль їх не вигублю його рукою.

⁹ Тим то не слухайте ваших пророків, ні ваших віщунів, ні ваших сноводів, ні знахорів, ні звіздарів, що вас впевняють, кажучи: Не будете служити цареві Вавилонському.

¹⁰ Бо вони пророкують вам неправду, а тим вони хиба повиганяють вас із вашої землі, та й я повикидаю вас і ви погибнете.

¹¹ Той же люд, що підклонить шию свою в ярмо цареві Вавилонському й що йому служити ме, того зоставлю в супокою на його землі, говорить Господь, щоб їй порав і на ній жив.

¹² Та й Седекії, цареві Юдейському, говорив я всі отті слова: Подайте шиї ваші в ярмо цареві Вавилонському та й служіть йому й його народові, так будете живі.

¹³ Про що гинути тобі самому й людові твому од

меча, голоднечі й пошесті, як се грозив Господь тим народам, що не схотять служити цареві Вавилонському?

14 Не вважайте на слова тих пророків, що вам договорюють: Не будете служити цареві Вавилонському: вони бо вам неправду пророкують.

15 Не посилав бо я їх, говорить Господь, і вони вам пророкують неправду в ім'я моє, щоб я вас попроганяв та щоб ви попропадали, — ви з вашими пророками, що вам пророкували.

16 Та й до священників і до всього люду сього промовляв я: Так говорить Господь: Не слухайте слів ваших пророків, що пророкують вам і говорять: Ось незабаром верне посуд дому Господнього з Вавилону! бо неправду вони пророкують вам.

17 Не слухайте їх, служіть цареві Вавилонському, то й живими зостанетесь; про що доводити се місто до спустошення?

18 Коли ж вони пророки, й коли в їх є слово Господнє, так нехай би вони благали Господа Саваота, щоб той посуд, що зостається ще в дому Господньому й у палатах у царя Юдейського і в Єрусалимі, не перевезено в Вавилон.

19 Так бо говорить Господь сил небесних про стовпи й про мідяне море й про підніжки та про останок посуду, що лишився ще в сьому городі,

20 Що не позабірав Навуходозор, царь Вавилонський, як одвів Ехонію Йоакименка, царя Юдейського, з Єрусалиму в Вавилон з усіма значніми в Юдеї і в Єрусалимі.

21 Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїля, про посуд, осталий в дому Господньому й у палаті царя Юдейського й в Єрусалимі:

22 У Вавилон вивезуть його, й буде він там до того часу, коли я звідаюсь до них, говорить Господь і

виведу їх, та й знов приведу на се місце.

28

¹ У тому ж році, — на початку царювання Седекіїноного, царя Юдейського, — у четвертому році, в п'ятому місяці, промовив до мене пророк Ананія Азуренко з Габану, в дому Господньому при сьвященниках й при всіх людях:

² Так говорить Господь воїнства небесного, Бог Ізраїля: Розірву ярмо царя Вавилонського;

³ Через два роки верну в се місце весь посуд дому Господнього, що позабірав Навуходонозор, царь Вавилонський із сього місця і переніс у Вавилон.

⁴ Та й Ехонію Йоакименка, царя Юдейського, й усіх полонян Юдеїв, що позаймано в Вавилон, заверну в се місце, говорить Господь; бо розірву ярмо царя Вавилонського.

⁵ І промовив пророк Еремія до пророка Ананії при сьвященниках і при всіх людях, що стояли в храму Господньому, —

⁶ І сказав пророк Еремія: Нехай так станеться, нехай так учинить Господь і справдить слова твої, що прорек еси, й верне в се місце посуд дому Господнього й усіх полонян з Вавилону!

⁷ Однакже вислухай іще се слово, що я виречу при тобі й при всіх людях:

⁸ Ті пророки, що виступали перше мене й перше тебе з давніх давен, пророкували многим землям і великим царствам війну, нещасте і пошесть.

⁹ Однак ж признавано тільки такого за пророка, посланого справді від Бога, коли слово того пророка справджувалось.

¹⁰ Тоді зняв пророк Ананія деревяне ярмо з Ереміїної шиї та й поломив його;

¹¹ І промовив Ананія при всіх людях сі слова: Так говорить Господь: От як розірву за два роки ярмо Навуходонозорове, царя Вавилонського на шиях у всіх народів! І пійшов Еремія своєю дорогою.

¹² Та надійшло слово Господнє до Еремії послі того, як пророк Ананія поломив деревяне ярмо з шиї в Еремії, таке:

¹³ Йди й скажи Ананії: Так говорить Господь: Ти поломав ярмо деревяне, а замість його зробиш (наведеш) ярмо залізне.

¹⁴ Так бо говорить Господь сил небесних, Бог Ізраїля: Я наложу залізне ярмо на шиї всім сим народам, щоб служили Навуходонозові, цареві Вавилонському, та й служити муть йому, я бо й звівре польове передав йому.

¹⁵ І промовив пророк Еремія до пророка Ананії: Слухай лишень, Ананіє: Господь не послав тебе, й ти приводиш сей нарід до віри в неправду.

¹⁶ Тим же то говорить Господь: Ось, я викину тебе з землі; ще в сьому році вмреш, бо говорив еси на перекір Господеві.

¹⁷ І вмер пророк Ананія в тому році, в сьомому місяці.

29

¹ А се слова того письма, яке послав був пророк Еремія з Єрусалиму до останку найзначніших між полонянами й до сьвященників й пророків та до всього люду, що їх перевів Навуходонозор, царь Вавилонський, із Єрусалиму в Вавилон, —

² Після того, як пійшли туди з Єрусалиму царь Ехонія й цариця й скопці, князі Юдейські й Єрусалимські, та теслі й ковалі, —

3 А послав через Елеасу Сафаненка та Гемарію Хелкієнка, що їх Седекія, царь Юдейський, послав до Навуходонозора, царя Вавилонського:

4 Так говорить Господь сил небесних, Бог Ізраїля, до всіх полонян, що їх повиводив із Єрусалиму в Вавилон:

5 Будуйте доми та й живіть у них; насаджуйте сади та й поживайте їх плоди;

6 Беріте жени й появлюйте синів та дочок; та й сином вашим беріть жени, а дочки ваші оддавайте заміж, щоб рождали сини й дочки, щоб вас там намножувалось, а не меншало;

7 Дбайте про добро того міста, куди я вас позасилав, і моліться за його Господеві, бо його гаразд — і ваш гаразд.

8 Так бо говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Не давайте себе ошуковати вашим пророкам, що між вами, та вашим віщунам, і не діймайте віри снам, що вам сняться;

9 Неправду пророкують вони вам в ім'я моє; не послав я їх, — говорить Господь.

10 Так бо говорить Господь: Аж як впливе вам повних сімдесят років у Вавилоні, аж тоді я навідаюсь до вас і справджу моє прихильне про вас слово, завернути вас у се місце*.

11 Бо тільки я самий знаю задуми мої про вас, говорить Господь, — задуми на добро, а не на лихо, щоб забезпечити вам будущину й надію.

12 Ви покликнете до мене, й вернетесь; помолитесь, і я почую вас;

13 І шукати мете мене та й знайдете, як тільки шукати мете мене всім серцем вашим.

14 І я дам вам ізнайти мене, говорить Господь, і поверну вас із неволі й позбіраю вас із усіх народів і з

---

* 29:10 Голова 25, 12.

усіх місць, куди вас був повиганяв, говорить Господь, приведу вас назад у те місце, звідки вас вивів.

15 Ви кажете: Господь збудив нам пророків й в Вавилоні.

16 Ось же як Господь говорить найперш про царя, що сидить на Давидовому престолі, й про всі люде, що живуть у сьому городі, — про ваше братте, що не позаймано в полонь, —

17 Так говорить Господь Саваот: Се я наведу на них меча, голоднечу й помір, і зроблю їх такими, як та кисла смоква, така погана, що неможна й їсти,

18 І гонити му за ними з мечем, голоднечою й мором, і подам їх у зневагу всім царствам на землі, в прокляття й дивовижу, в посьміх і поругу між усіма народами, куди їх повиганяю, —

19 За те, що вони слів моїх не слухали, говорить Господь, із якими я задалегідь раз-пораз посилав рабів моїх, пророків, а вони не слухали, говорить Господь.

20 А тепер ви, всі полоняне, що я позасилав вас із Єрусалиму в Вавилон, почуйте слово Господне:

21 Так говорить Господь сил небесних, Бог Ізраїля, про Ахава Колієнка й про Седекію Маасеєнка, що пророкують вам лож в імя моє: Я подам їх на поталу Навуходозорові, цареві Вавилонському, а сей зробить їм смерть перед очима в вас.

22 І ввійде по них звичай у всіх полонян Юдейських у Вавилоні, ось як проклинати: Нехай тобі Господь так зробить, як Седекії й Ахавові, що їх Навуходозор, царь Вавилонський, на огні пожарив!

23 За те, що в Ізраїлі бесчесть коїли: перелюбкували з женами ближніх своїх та в мое імя говорили лож, що я не заповідав їм. Я знаю про се, сам я тому свідок, — говорить Господь.

24 До Шемаїї ж Нехеламія промов:

25 Так говорить Господь сил небесних, Бог Ізраїлів: За те, що посилав єси від свого імення письмо до всього люду в Єрусалимі й до сьвященника Софонії Маасеєнка, та й до всіх сьвященників, і писав:

26 Господь поставив тебе намість сьвященника Йодая, щоб ти в Господньому дому наглядав за кожним несамовитим та віщующим, і щоб такого саджав у темницю та в колоду;

27 Чом же ти не заборониш Еремії з Анатоту пророкувати в вас?

28 Він же бо прислав і до нас у Вавилон сказати: Неволя ще довго протягнеться: будуйте собі домівки та й живіть у них, насаджуйте сади та й споживайте плід їх.

29 Сьвященник Софонія прочитав се письмо перед пророком Еремієм.

30 І надійшло слово Господнє до Еремії, таке:

31 Пошли до всіх полонян сказати: Так говорить Господь про Шемаїю Нехеламія: За се, що Шемаїя пророкує в вас, я же не посилав його, й він вас туманить пустою надією, —

32 За те, — говорить Господь — покараю я Шемаїю Нехеламія й його потомків; не мати ме він такого потомка, щоб жив серед люду сього, та й не діжде бачити добра, що я вчиню людові мойму, говорить Господь, бо він говорив на перекір Господеві.

30

1 Слово, що надійшло до Еремії від Господа:

2 Так говорить Господь, Бог Ізраїлів: Посписуй собі в книзі всі слова, які я казав тобі:

3 Ось бо надходить час, говорить Господь, що заверну з неволі нарід мій, Ізраїля й Юду, говорить Господь, і приведу їх назад у землю, що наділив їх отцям, і посядуть її.

⁴ Се ж ті слова, що сказав Господь про Ізраїля й Юду.

⁵ Сказав же так Господь: Чути голос метушні і страху, а не миру.

⁶ Поспитайте й міркуйте: чи мужчина роджає? А чом же бачу в усіх мужів руки на череслах, мов у породілі, а всі поблідли на лиці?

⁷ Ой горе! страшний той день, не було такого; нещасний час для Якова, але йому прийде рятунок.

⁸ Того бо часу, говорить Господь сил небесних, поламлю ярмо на шиї його й порозриваю повороззе його, й не буде він уже чужинцям служити;

⁹ Ні, служити муть вони Господеві, своєму Богові, та своєму цареві Давидові, що (з його роду) розбуджу їм.

¹⁰ Тим же то не лякайся, мій рабе, Якове, говорить Господь, і не страхайся, Ізраїлю: вирятую бо тебе з далекої землі і потомків твоїх з краю неволі; і вернеться Яков додому, та й жити ме в супокою і безпечен, і ніхто не буде лякати його.

¹¹ Я бо з тобою, говорить Господь, щоб тебе рятувати: Я вигублю всі народи, що проміж ними тебе розкинув, а тебе не вигублю; буду карати тебе, але помірно, некараним же не зоставлю тебе.

¹² Так бо говорить Господь: Рана твоя невилічима; синці твої болючі;

¹³ Ніхто не журиться твоєю справою, щоб перевязати рану твою; ліку на вигоєнне нема тобі;

¹⁴ Усі, кого ти приятельом собі вважав, забули на тебе, й не питають про тебе; бо я побив тебе ударами неприязними, жорстокою карою за многі провини твої за безліч гріхів твоїх.

¹⁵ Чого ж кричиш, що ти поранений, що біль твоїй тяжкий? Се ж за многі провини твої, за безліч гріхів твоїх я вчинив тобі тее.

16 Та всі, що тебе жеруть, будуть жертви; всі вороги твої підуть у неволю; ті що тебе спустошили, будуть спустошені, і всі, що тебе гарбали, будуть загарбані.

17 Я перевяжу рани твої та й вигою й знаки по них, говорить Господь. Тебе звали одкинемим, говорили: Ось Сион, що про його ніхто й не питає!

18 Так Господь ось як говорить: Ось, я заверну з полону шатра (родини) Яковові та й змилюсь над господами його, й побудуєш наново місто на узгіррю своїму, та й храм построятся по давньому.

19 І понесеться з них подяка й лунати муть веселощі; й буду множити їх, а не поменшувати, й доведу їх до честі, й не дам їх зневажати.

20 С ини Яковові будуть у мене такими, як перше, й громада його стояти ме передо мною твердо; усіх же гонителів його буду карати.

21 І вийде гетьман його з него самого, й володар його народиться зпосеред него; й я пригорну його, й він приступить до мене; бо й хто ж би зважився сам приступити до мене? говорить Господь.

22 І будете ви моїм народом, а я буду вашим Богом.

23 Ось, гнів Господень зривається хуртовиною, буря грізна; вона спадає на голову безбожних!

24 Не відвернеться палкий гнів Господень, аж докіль не докаже й не спевнить задумів серця свого. Зрозумієте се в днях останніх.

31

1 Того часу, говорить Господь, буду я Богом усім родам Ізрайлевим, а вони будуть моїм народом.

2 Так бо говорить Господь: Нарід, що уйшов від меча, знайшов милосерде в пустині; йду дати супокій Ізрайлеві.

³ Здавна явився мені Господь, і сказав: віковічною любовою полюбив я тебе, тим і розпростер над тобою ласку мою.

⁴ Та й тепер відновлю тебе, і станеш обновлена, ти, дівиче Ізрайлева; знов будеш красуватись з бубнами твоїми, виступаючи в веселому хороводі;

⁵ Знов понасаджуеш виноградники по Самарійських узгіррях; виноградарі, що будуть їх насаджувати, будуть самі й користуватись ними.

⁶ І прийде день, коли сторожі покликати муть по горах Ефраїмових: Уставайте, підемо на Сион, до Господа, Бога нашого!

⁷ Так бо говорить Господь: Висьпівуйте, радісно про Якова, викликайте перед головою народів; хваліте голосно й промовляйте: Спасай, Господи, нарід твій, останок Ізраїля!

⁸ Ось, я приведу їх із північної землі й позбіраю з усіх країн земних, — сліпий і кривий, вагітна й породіля разом із ними, — велика громада вернеться сюди.

⁹ З плачем йшли вони, а я поведу їх у radoцax; вести му поблизь потоків по рівній дорозі; на ній вони не спотикнуться; бо я — отцем Ізраїлеві, а Ефраїм — первенець мій.

¹⁰ Почуйте, народи, слово Господнє, й вістїть його островам далеким, і кажіть: Той, що розсіяв Ізраїля, той і збірає його, та й стерегти ме його, як пастир стадо своє.

¹¹ Викупить бо Господь Якова й вибавить його з руки в того, що був дужший од него.

¹² І прийдуть й будуть веселитись на горах Сионових, і збігатись на дари Господні, на пшеницю, вино й олію, до ягнят і волів, і душа їх буде, мов добре напоєний водою сад, і не будуть дознавати спраги.

13 Тоді дівця веселити меться в хороводі, а з нею й молодики й діди, й поверну печаль їх у радіші, й втішу й звеселю їх по їх тузі.

14 І нагодую душі сьвященників товщею, а люд мій засититься добром моїм, говорить Господь.

15 Ще ж так говорить Господь: Чути голосінне аж у Рамі, наріканне й риданне; Рахиль плаче по своїх дітях і не хоче розважитись, бо їх уже нема.

16 От же так говорить Господь: Перестань плакати-голосити, й нехай очі твої не проливають сльоз, є бо плата за труд твій, говорить Господь: вернуться вони з землі ворожої.

17 Є ще надія на твою будущину, говорить Господь: діти твої вернуться додому в грядиці свої.

18 Чув я плач Ефраїма: Скарав еси мене, — я скараний, мов той бик неосвоєний; верни мене, й вернуса, ти бо Господь, Бог мій.

19 Коли ти навертав мене, то я каюся; коли врозумляв мене, — я бився по стегнах; я соромився і стидався, бо двигав безчесть молодощів моїх.

20 Чи не дорогий ж в мене син Ефраїм? чи не люба він дитина в мене? Скільки бо раз заговорю про його, все я любо згадую його; моє внутро зворушується над ним; змилосерджуся над ним, говорить Господь.

21 Постав собі дороговкази, повкопуй стовпи, оберни серце твоє на дорогу, що нею ходила; вертай, діво Ізрайлева, вертайся в сі городи твої.

22 Докіль тобі блукати, ти, зрадлива дочко? Ось, Господь сотворив щось нове на землі: жєнщина обгорне мужа.

23 Так говорить Господь сил небесних, Бог Ізраїлів: Наперед уже, як завертати му полонян, будуть говорити в землі Юдиній й по його містах такі слова: Благослови тебе, Господи, пробутку справедливості,

горо свята!

²⁴ І оселиться на ній Юда вкупі з усіма містами своїми, хлібороби й чабани.

²⁵ Напою бо душу багнущу, й кожду голодуючу душу нагодую.

²⁶ В тім я прокинувся і подивився, і сон мій був такий солодкий.

²⁷ Ось надходить час, говорить Господь — що засію дом Ізраїля і дом Юди насіннем людським і насіннем скота.

²⁸ І як пильно я назирав їх, щоб викоренити й збурити, вигубити й повалити та притискати, — так назирати му їх, щоб їх одбудовати й понасаджати, говорить Господь.

²⁹ У ті часи не будуть уже докоряти: Отці їли скислий виноград, а в синів на зубах оскома,

³⁰ Ні, кожне вмірати буде за свій власний переступ, та хто їв скислий виноград, у того й оскома на зубах буде.

³¹ Ось, надходить час, — говорить Господь, що вчиню нову вмову з домом Ізрайлевим і з домом Юдиним,

³² Не такий завіт, який я з їх отцями вчинив, коли взяв був їх за руку, щоб вивести з Єгипту; той завіт вони поламали, хоч я все зоставався їм вірним, говорить Господь.

³³ Ні, ось який завіт учиню я в той час з домом Ізрайлевим, говорить Господь: вложу закон мій у внутро їм, і напишу його на серці їх, і буду Богом їх, а вони будуть людьми моїми.

³⁴ Потім уже не будуть навчати одно одного, чи брат брата й казати: Познайте Господа; самі бо знати муть мене від найменшого до найбільшого, говорить Господь, бо я прощу провини їх і не згадувати му вже гріхів їх.

³⁵ Так говорить Господь, той що дав сонце, щоб світило в день, і впорядкував місяця й зорі, щоб світили в ночі, — той що зворушує море, що воно аж реве філями своїми, — Господь небесних сил імя його: —

³⁶ Як порядок сей передо мною перестане, говорить Господь, то й потомки Ізраїля перестануть бути моїм народом.

³⁷ Так говорить Господь: Коли можна виміряти небо вгорі, або вислідити основи земні внизу, то й я одкину усе потомство Ізраїля за все те, що вони чинили, говорить Господь.

³⁸ Ось, надходить час, говорить Господь, що одбудують ізнов город на славу Господеві від башти Анамеїлевої до углових воріт,

³⁹ І простягнуть землемірського шнура далій до узгірря Гариб, і обійдуть ним Гоат.

⁴⁰ І вся долина трупова й попелева й всі поля до Кедрон-потока, до угла кінської брами 'д сходові сонця, будуть святи Господеві. Не буде він розвалений й не розпадеться по віки.

32

¹ Слово, що надійшло до Еремії від Господа в десятому році Седекіїному, царя Юдейського, — се був вісімнадцятий рік Навуходонозорів.

² Тоді військо царя Вавилонського, облягало Єрусалим, а пророк Еремія седів запертий в сторожовому дворі коло палати царя Юдейського.

³ А посадив його туди Седекія, царь Юдейський, докоряючи йому: На що пророкуєш та говориш: так каже Господь: ось, я оддаю се місто на поталу цареві Вавилонському, й він звоює його;

⁴ Та й Седекія, царь Юдейський, не уйде рук у Халдеїв, а буде певно подан цареві Вавилонському на

поталу, й розмовляти ме з ним устами до уст, і очі його будуть глядіти в очі йому;

⁵ І поведе він Седекію в Вавилон, і пробувати ме він там, аж докіль не навідаюсь до його, говорить Господь; і як будете воювати з Халдеями, не пощастить вам. —

⁶ І сказав Еремія: Таке слово Господнє надійшло до мене:

⁷ Ось, йде до тебе Анамеїл Саллуменко, син дядька твого, сказати тобі: Купи моє поле в Анатотї, бо по праву родинньому тобі можна купити його.

⁸ І прийшов мій небіж Анамеїл, по слову Господньому, до мене у сторожовий двір, та й каже мені: Купи моє поле в Анатотї, що в землі Беняминовій, бо за тобою й право наслідне і право викупу; — купи його собі. Тоді я зрозумів, що се справді було слово Господнє.

⁹ І купив я поле в Анамеїла, сина дядька мого, й одважив йому сімнайцять срібних секлів.

¹⁰ Тоді списав я купну вгоду, приложив печать, покликав на те свідків та й одважив гроші на вазі.

¹¹ І взяв я купну запись запечатану, після закону й устави, і запись відкриту,

¹² Та й передав тую купну запись Барухові Нирієнкові Маассеєнкові перед моїм родичем Анамеїлом і при свідках, що підписали тую купну запись, при всіх Юдеях, що сиділи в сторожовому дворі,

¹³ І наказав Барухові прилюдно:

¹⁴ Так говорить Господь сил небесних, Бог Ізраїля: Возьми сі записі, сю запечатану купну запись і сю відкриту купну запись, та й зложи в глиняну посудину, щоб вони там могли передержатись довгий час.

¹⁵ Так бо говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів:

Будуть колись ізнов купуватись дома й поля й виноградники в сій землі.

16 І, передавши Барухові Нирієнкові, купну запись, помоливсь я так до Господа:

17 Ой Господи Боже! Ти сотворив небо й землю великою силою твоєю й простягнутою рукою твоєю: в тебе нема нічого неможливого;

18 Ти подаєш милість тисячам і відплачуєш батьківські гріхи в нутро дітям по них; Ти, Боже великий і могучий, що ймя тобі Господь сил небесних.

19 Великий ти в замірах і потужний в ділах; твої очі бачні на всі стежки в людських дітей, щоб платити кожному по його ходах і по плодах учинків його;

20 Ти, що творив знамення й чудеса потужною рукою й чудеса в Єгипті, та й по сей день твориш ув Ізраїлі і на всіх людях, й прославив своє імя по сей день;

21 Ти вивів людей твоїх, Ізраїля, з землі Єгипецької при знаменах й чудесах, потужною рукою й простягнутою правицею і при страсі великім,

22 І дав їм сю землю, що її дати клявся батькам їх, — землю, текущу молоком і медом!

23 Вони ввійшли й взяли її в державу, та не слухали заповідей твоїх, і не ходили робом законів твоїх, не чинили того, що їм заповідав еси, і за те ти вдарив їх усім лихоліттям сим.

24 Ось, облогові вали сягають аж до городу, щоб звоювати його; ось, притиснене мечем, голоднечею й моровою пошестю, подається місто в руки Халдеям, що його облягли; те, що ти говорив, те й спевнюється, як ти сам бачиш.

25 А ти, Господи Боже, сказав мені: Купи собі поле за гроші та возьми свідків, тим часом як місто попадається в руки Халдеям!

26 І надійшло слово Господнє до Еремії таке:

27 Ось, я — Господь, Бог усякого тіла, то ж у мене та було б що неможливе?

28 Тим же то так говорить Господь: От, я оддаю се місто Халдеям на поталу й в руки Навуходонозорові, цареві Вавилонському, й він звоєє його,

29 І Халдеї, що облягають його, вломляться й запалять місто й спалять його й дома, що на їх кришах приношено кадило Баалові та приносили ливні жертви чужим богам, щоб доводити мене до гніву.

30 Бо сини Ізраїля та сини Юдині вже змолоду тільки зло чинили перед очима в мене; сини Ізраїля хиба тільки що гнівили мене виробами рук своїх, говорить Господь.

31 Хиба тільки на гнів мені та на досаду мою стояло се місто з того часу, як його збудовано, та й по сей день, щоб я відкинув його од лица мого

32 За все ледарство синів Ізрайлевих і синів Юдиних, що вони в гнів мені коїли, — вони, царі їх, князі їх, сьвященники їх і пророки їх, і громадські мужи Ізраїльські й осадники Ерусалимські.

33 Обернулись вони плечима до мене, а не лицем, та хоч я учив їх, учив від досвітків, то вони не хотіли науки приймати.

34 Ба й у храму, що його названо моїм імям, поставили вони гидоти свої і споганили його.

35 Вони позаводили висоти Баалові в долині синів Енномових, щоб переводити через огонь сини свої й дочки свої в честь Молохові, чого я не приказував їм, та що мені й на думку не приходило, щоб вони коїли таку гидоту та Юду до гріха приводили.

36 А все ж таки нині, так говорить Господь, Бог Ізраїля, про се місто, що ви про його провадите: Мечем і голоднечею й моровою пошестю оддається се

місто на поталу цареві Вавилонському, —

³⁷ Ось, я позбіраю їх знов із усіх земель, куди їх повиганяв у мойму гніву й палкій ярості мойї і великій досаді та й верну на се місце, і дам їм жити в безпеці.

³⁸ Тоді будуть вони моїм народом, я ж буду їх Богом.

³⁹ І дам їм одно серце й одну путь, щоб вони по всяк час боялись мене на добро їм самим і на добро їх дітям по них.

⁴⁰ І вчиню з ними вічний завіт, що не одвернусь од них із моїми добродійствами, й дам їм у серце страх передо мною, щоб не відвертались від мене.

⁴¹ І буду втішатись ними, даючи їм добродійства, й насаджу їх у сій землі щиро, від усього серця й від усієї душі моєї.

⁴² Так бо говорить Господь: Як послав я на сей нарід усе те тяжке лихоліття, так посилати му їм усі блага, що їм обітував.

⁴³ І купувати муть ізнов поле в сій землі, що про неї кажете: Се пустиня без людей і без скота; вона подана Халдеям на поталу;

⁴⁴ І купувати муть поля за гроші, й записувати їх у книги, й печатати й приберати сьвідків — у землі Беняминовій і в околицях Єрусалимських, і по містах Юдиних, і по містах нагірніх і по містах подільських і по городах полуденних; бо я заверну їх назад із полону, говорить Господь.

33

¹ І надійшло знов слово Господнє до Еремії, як іще його держано в сторожовому дворі:

² Так говорить Господь, — той, що сотворив землю, — Господь, що впорядив і утвердив її, — Господь імя йому:

3 Поклики до мене, й я обізвуся, та й обявлю тобі велике й неописане, чого досі не знав еси.

4 Бо так говорить Господь, Бог Ізраїлів, про будинки в городі сьому та про палати в царів Юдейських, що їх розбурюють собі на вали до бою.

5 Ті, що поприходили воювати з Халдеями, — хиба на те, щоб наповнити доми трупами тих, що я їх повбиваю в гніву мойму та в досаді моїй, і за все їх ледарство закрив лице моє від города сього,

6 Ось, я приложу їм плястир та цілющі масті, і повигою їх, і дам їм повний мир та й покажу вірність мою,

7 І верну полонян Юдиних і полонян Ізраїлевих, і владжу їх так, як було давно.

8 І очищу їх од усієї неправедності їх, яку вони коїли передо мною, одпавши від мене.

9 І буде мені Єрусалим імям радості, похвалою й величчю в усіх народів на землі, як почують про всі блага, які я подам йому, та здивуються й затремтять перед усіма тими добродійствами й тим щастем, яким їх наділю.

10 Так говорить Господь: На тому займищі, що про його мовляєте: Спустошене воно, ні людини, ні скотини, — по городах Юдиних та по улицах Єрусалимських, що запусіли, стали без людей, без осадників і без скоту, —

11 Буде знов чути радісний і веселий гомін, сьпіви молодому князеві й молодій княгині, голоси мовляючих: Хваліте Господа Саваота, благий бо Господь і віковічня ласка його, та голос приносячих жертви подячні в дому Господньому; бо я приверну полонян сієї землі до давного стану, говорить Господь.

12 Так говорить Господь Саваот: На сьому місці, що запусіло та без людини, без скотини, й по всіх містах

його постануть знов шатра пастухів, що стерегти муть череди свої.

13 По городах нагірніх і по городах подолянських і по городах полуденніх, і в землі Беняминівій і в околицях Єрусалимських, і по містах Юдиних переходити муть ізнов вівці попід руку перелічуючого, говорить Господь.

14 Ось, настане час, говорить Господь, що спевню тую прихильну обітницю, що дав про дом Ізраїля і про дом Юдин:

15 Тих днів і того часу зрошу з Давида пагонця праведного, — сей чинити ме суд і справедливість на землі.

16 В ті часи буде Юда спасен і Єрусалим жити ме в безпеці, і дадуть імя йому „Господь — оправданне наше!“

17 Так бо говорить Господь: Не переведеться у Давида муж (наслідник), що седіти має на престолі дому Ізрайлевого,

18 Та й у сьвященників і в левітів не переведеться муж, що стояти має передо мною, та приносити повсячасно всепалення, пускати димом приноси й порати жертву колену.

19 І надійшло до Еремії слово Господнє таке:

20 Так говорить Господь: Як не можете зрушити мій заповіт про день і мій заповіт про ніч, щоб день і ніч не приходили свого часу,

21 Так не можна розірвати й мій заповіт (умову) з рабом моїм Давидом, щоб не було в його наслідника на престолі його, або з сьвященниками та левітами, слугами моїми.

22 Як нема ліку войнству небесному й нема міри піску морському, так намножу потомків слуги мого Давида й левітів, що мені служити мають.

23 І надійшло до Еремії слово Господнє таке:

24 Чи ти не чуєш, що ті люде говорять: Та ж ті дві родини, що собі Господь був вибрав, він повідкидав! а тим вони нехтують нарід мій, наче б він уже не був народом ув очах моїх?

25 То ж так говорить Господь: Як я мого заповіту про день і ніч і уставів неба й землі твердо не поставив,

26 То й рід Яковів і Давида, слуги мого, я відкину, щоб не брати вже владик із його роду над потомками Авраама, Ізаака й Якова; ой ні; я переведу їх із полону і змилосерджуся до них.

34

1 Слово, що надійшло від Господа до Еремії тоді, як Навуходонозор, царь Вавилонський, і все військо його й усі земні царства, піддані під руку його, воювали проти Єрусалиму й проти всіх міст його:

2 От що говорить Господь, Бог Ізраїлів: Ійди й промов до Седекії, царя Юдейського й скажи йому: Так говорить Господь: Ось, я подаю город сей на поталу цареві Вавилонському, а сей пустить його пожаром;

3 І ти сам не уйдеш рук його і попадешся йому в руки, й очі твої дивитись муть ув очі цареві Вавилонському, і говорити ме він з тобою устами до уст, та й підеш у Вавилон.

4 Тільки ж вислухай слово Господнє, Седекіє, царю Юдейський! Так говорить про тебе Господь: Ти не вмреш од меча:

5 Ти помреш в супокою, і як по отцях твоїх, прежніх царях, пускали димом пахощі, так і по тобі палити муть і голосити: Ой володарю! я бо вирік се слово, говорить Господь.

6 І переповів Еремія пророк Седекії, цареві Юдейському, всі ці слова в Єрусалимі.

7 Тим часом військо царя Вавилонського воювало проти Єрусалиму, та проти інших міст Юдейських, що ще цілі остались, проти Лакису, та Азеки; одні бо сі зоставались ізміж городів Юдиних, як городи утверджені.

8 Слово, що надійшло від Господа до Еремії послі того, як царь Седекія вчинив умову з усім людом у Єрусалимі, щоб оповістити волю невольникам,

9 Щоб кожен пустив на волю раба свого й рабиню свою, Єврея й Єврейку, щоб ніхто свого земляка Юдея не держав за невольника,

10 І послухали всі князі й усі люде, що вчинили вмову, щоб пустити на волю кожному свого раба й кожному свою рабиню, щоб ніхто вже не держав їх за невольників, і згодились на се й повипускали.

11 Опісля же надумались і почали знов брати рабів і рабинь, що їх були пустили на волю і поробили їх силоміць невольниками й невольницями.

12 І надійшло слово Господнє від Господа до Еремії таке:

13 Так говорить Господь, Бог Ізраїлів: Я вчинив був завіт із отцями вашими, як вивів їх із землі Єгипецької, з дому неволі, й установив:

14 Як упливе сім років, пускайте на волю кожен свого земляка-Єврея, що тобі продано. Шість літ нехай він служить тобі, а потім пусти його од себе на волю. Батьки же ваші не послухали мене й не прихилили уха свого.

15 Нині ви обернулись і вчинили були праведне перед очима моїми, оповістивши кожен волю ближньому свому, та й вчинили завіт передо мною в домі, що названо його імям моїм;

16 Опісля же надумались, і збезчестили імя моє, забравши назад кожен раба свого й кожен рабиню свою, що повипускали були на волю, куди їх серцю

любо, й робите їх вашими рабами й рабинями.

¹⁷ Тим же то так говорить Господь: Не послухали ви мене, як річ була про те, щоб кожний оповістив волю братові своїму й ближньому своїму; за се ж, говорить Господь, оповіщаю я вам волю й відпускаю вас на меч, на морову заразу та голоднечу, й пущу вас у ростіч по всіх царствах земних;

¹⁸ І віддам тих, що переступили завіт мій та не додержали слів завіту, що на його пристали перед лицем моїм, розтявши назимка на двоє й пройшовши проміж половинами його, —

¹⁹ Князів Юдиних і старшину Єрусалимську, скопців і святих і ввесь люд країни, що проходили проміж половинами з телця,

²⁰ Подам їх на поталу ворогам їх і на поталу тим, що на їх душу настають, і буде труп їх жиром піднебесному птаству й польовому звіррю.

²¹ Седекію, царя Юдейського, й князів його подам на поталу ворогам їх, і в руки настаючих на життє їх і на поталу військові царя Вавилонського, що тепер відступило від вас*.

²² Ось, я прикажу, говорить Господь, і заверну їх ід сьому місту, а вони нападуть на його й опанують його й пустять його на пожар, а городи Юдині оберну в безлюдну пустиню.

35

¹ Слово, що надійшло від Господа до Еремії за Йоакима Йосієнка, царя Юдейського:

² Йди до родини Рехавіїв і поговори з ними та й приведи їх до Господнього дому, в одну світлицю, і дай їм пити вина.

---

* **34:21** Голова 37, 4.

3 Я взяв Язанію, сина Еремії Авазинієнкового, з його братами й з усіма його синами й усю родину Рехавіївську,

4 Та й привів їх до Господнього дому, в свѣтлицю синів Анана Годолієнка, Божого чоловіка, що була коло свѣтлиці князівської, над свѣтлицею Маасеїною Селуменковою, придверника;

5 І поставив я перед Рехавіївською родиною повні чаші вина й збанки, й промовив до них: Пийте вино.

6 Та вони відказали: Вина ми не пемо, бо Йонадав Рехавенко, наш предок, дав нам заповіт, сказавши: Не пийте вина ні ви самі, ні діти ваші по віки.

7 Та й домів не будуйте й насіння не сійте, й виноградників не насаджуйте, й не майте їх, а жийте в наметах, поки й віку вашого, щоб вам довго прожити на сій землі, де ви лиш — приходні.

8 І ми послушали наказу предка нашого Йонадава Рехавенка в усьому, що він повелів нам, щоб не пити вина весь вік наш, — ми й жінки наші, сини наші й дочки наші, —

9 Та щоб не будувати хат на пробуток; і нема в нас ні виноградників, ні поля, ні засіву.

10 І живемо ми в наметах, і слухаємо й чинимо все, що повелів нам предок наш Йонадав.

11 Як же напав на сю країну Навуходнозор, царь Вавилонський, тоді сказали ми собі: Нумо, схоронімося в Єрусалим перед військом Халдейським і перед військом Сирийським, і так ми тепер живемо в Єрусалимі.

12 І надійшло слово Господне до Еремії таке:

13 Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїля: Ййди та скажи мужам Юдиним і осадникам Єрусалимським: Чи вже ж ви не наберете собі з сього науки, щоб слухати слів моїх? говорить Господь.

14 Слова Йонадавові Рехавенкові, що наповідав

потомків своїх, не пити вина, заховуються; і вони не пють по сей день, бо слухають заповіту предка свого; а я говорив вам безнастанно, говорив від досвітку, — та ви не слухали мене.

¹⁵ Надто я раз-по-раз посилав до вас усіх моїх рабів, пророків, і говорив: Зверніте бо кожен із ледачої стежки своєї та поправтесь ув учинках ваших, і не ходіте за іншими богами, щоб їм служити, — а жити мете собі на землі, що я наділив вам і отцям вашим. Та ви не нахилили уха й не слухали мене.

¹⁶ Позаяк потомки Йонадавові, Рехавенки, виповняють заповіт предка свого, що він дав їм, а сей люд мене не слухає,

¹⁷ То Господь, Бог Саваот, Бог Ізраїля, так говорить: Пошлю оце на Юдею й на всіх осадників Єрусалимських усе те лихоліття, що я вирік на них; за те, що я говорив їм, а вони не слухали, я кликав їх, а вони не озивались.

¹⁸ До родини ж Рехавійської сказав Еремія: Так говорить Господь сил небесних, Бог Ізраїлів: За те, що ви додержували заповіт Йонадавів, предка вашого, й так усе чините, як він вам повелівав, —

¹⁹ За те, так говорить Господь сил небесних, Бог Ізраїля, — не переведеться в Йонадава Рехавенка потомок, що стояти ме перед лицем моїм по всяк час.

36

¹ У четвертому році Йоакимовому, царя Юдейського, надійшло від Господа слово до Еремії:

² Возьми книговий звиток та й посписуй в йому всі слова, що я тобі говорив про Ізраїля й про Юду й про всі народи з того часу, як я почав говорити тобі, з часів Йосіїних та й по сей день;

³ Може дом Юдин, почувши про всі нещастя, які я задумав на них наслати, вернеться кожен із ледачої

своєї дороги, — нехай би я простив неправедність їх, і гріхи їх.

⁴ І прикликав Еремія Варуха Нирієнка, й вписав Варух у книговий звиток, так як йому Еремія проказував всі слова Господні, які він йому говорив.

⁵ І наказав Еремія Варухові так: Мене заперто і не можу пійти в дом Господень;

⁶ Так ійди ти, й прочитай із книгового звитка написані з уст моїх слова Господні голосно перед народом в день посту; та й перед усіма Юдеями, що поприходять із городів своїх, прочитай їх на голос.

⁷ Може вони стануть засилати покірні молитви перед лице Господне і кожне з них вернеться з ледачої дороги своєї; бо великий гнів і досаду об'явив (мені) Господь на сей нарід.

⁸ І вчинив Варух Нирієнко все, що повелів йому пророк Еремія, щоб слова Господні, написані в звитку, прочитати в дому Господньому.

⁹ У п'ятому ж році Йоакимовому Йосієнковому, царя Юдейського, в девятому місяці, оповіщено піст перед лицем Господнім всьому людові в Єрусалимі й усьому народові, що поприходив із городів у Єрусалим.

¹⁰ І перечитав Варух перед усім народом слова Ереміїні в дому Господньому, в світлиці писаря Гемарії Сафаненка, на верхньому подвіррі, коло ввіходу в нові ворота в дому Господньому.

¹¹ А Михей Гемарієнко Сафаненко, вислухавши всі слова Господні, написані в книзі,

¹² Пійшов у царську палату, в будинок писарів, а там седіли всі князі: царський писарь Елисам, і Делаїя Семаїєнко, й Елнатан Ахборенко, й Гемарія Сафаненко, й Седекія Ананієнко, й усі князі;

¹³ І переповів їм Михей усі слова, що чув, як Варух читав звиток голосно перед народом.

14 Тоді послали всі князі до Варуха — Егудія Натанієнка, сина Селеміїного, сина Хусіїного, сказати йому: Возьми звиток, що читав еси людові, та й прихोдь. І взяв Варух Нириєнко звиток в свою руку, й прийшов до них.

15 Вони сказали йому: Сідай і прочитай нам на голос; і Варух прочитав їм голосно.

16 Вислухавши ж вони всі слова, поглядали з переляком один на одного та й кажуть Варухові: Нам би конче переказати цареві всі оці слова.

17 І поспитали в Варуха: Розкажи ж нам, як ти списав всі слова ці з його уст?

18 І відказав їм Варух: Він промовляв мені устами всі 'ці слова, я ж писав їх у книзі чернилом.

19 І сказали князі Варухові: Йди й сховайся, ти й Еремія, так щоб ніхто не знав, де ви.

20 Потім подались до царя у двір, зоставивши звиток у сьвітлиці царського писаря Елисама, та й розповіли цареві всю справу.

21 І послав царь Егудія по книгу, і взяв її сей із будинку царського писаря Елисама; й читав її Егудій наголос перед царем і всіма князями, що стояли навкруги царя.

22 Царь же перебував під той час, — се було в девятому місяці — в зимовому дворі, а перед ним горів жар у кітлику.

23 Що разу, як Егудій перечитав два чи три листки, одрізував він їх писарським ножиком і кидав на огонь у кітлику, аж покіль увесь звиток ізгорів на огні.

24 Та не збоялись і не роздерли на собі одежі ні царь, ні всі його слуги, що вислухали всі 'ці слова.

25 І хоч Елнатан і Делаія й Гемарія царя благали не палити звитка, то він їх не послухав.

26 Ба ще й повелів царь Ерамеїлові Амелехенкові, і Сераїї Азрійленкові та Селемії Авдіїленкові спіймати

Варуха, писаря, і Еремію, пророка; та Господь охоронив їх.

27 І надійшло слово Господнє до Еремії, після того, як царь спалив звиток із тими словами, що посписував їх Варух із уст Ереміїних, і сказано йому:

28 Возьми собі другого звитка та й спиши на йому всі слова, що були на першому звиткові, що його спалив Йоаким, царь Юдейський;

29 І скажи про Йоакима, царя Юдейського, так: Ось що говорить Господь: Спалив еси того звитка, кажучи: На що ти написав в йому, що царь Вавилонський певно прийде й землю сю звоює, а люде й скотину в їй повигублює? —

30 Тим же то говорить Господь про Йоакима, царя Юдейського, так: Не мати ме він потомка, що седів би на Давидовому престолі, і лежати ме труп його, кинутий на дневну спеку й на ночну холоднечу;

31 І скараю його й рід його й слуги його за їх неправедність, і пошлю на їх і на осадників Єрусалимських і на всіх мужів Юдейських усе лихо, що вирік на них, а вони того не слухали.

32 І взяв Еремія другого звитка та й передав його писареві Варухові Нирієнкові, а сей списав на йому всі слова тої книги, що її спалив Йоаким, царь Юдейський, так як проказував йому Еремія, — надто ж іще добавлено до того многі такі ж слова.

37

1 Намість Ехонїї Йоакименка царював Седекія Йосієнко, що його Навуходонозор, царь Вавилонський, настановив царем над землею Юдейською.

2 Та ні він, ні слуги його, ні осадники країни не слухали слів, що Господь говорив через пророка Еремію.

³ І послав царь Седекія Елухала Селемієнка та сьвященника Софонію Маасеєнка до пророка Еремії, щоб йому сказали: Благай за нас Господа, Бога нашого.

⁴ Еремія ходив іще тоді по волі серед люду, бо його ще не посаджено в темницю.

⁵ Тим часом військо Фараонове вирушило з Єгипту, а Халдеї, що облягали Єрусалим, довідавшись про те, відступили від Єрусалиму.

⁶ І надійшло слово Господнє до пророка Еремії таке:

⁷ Так говорить Господь, Бог Ізраїлів: Ось як скажіть цареві Юдейському, що послав вас до мене поспитати: — Військо Фараонове, що двинуло вам на підмогу, вернеться зараз у Єгипет, у свою землю,

⁸ А Халдеї вернуться знов, щоб сей город облягти; вони й опанують його й пустять на пожар.

⁹ Ще ж так говорить Господь: Не зводіте самі себе, думаючи: Халдеї конче відійдуть од нас, бо вони не відійдуть;

¹⁰ А коли б і все військо Халдейське, що вас воює, ви побили, та й zostались би у них лиш самі ранені, так і ті повставали б, кожен із свого намету, та й пустили б сей город на пожар.

¹¹ Між тим, як військо Халдейське через наступ Фараонової військової потуги одступило від Єрусалиму,

¹² Покинув Еремія Єрусалим і подався в землю Беняминову, щоб там схоронитись між людом.

¹³ Як же дійшов до Беняминової брами, старший сторож, на імя Іреїя Селемієнко, сина Анніїного, зупинив пророка Еремію, кажучи: Ти хочеш перекинутись до Халдеїв?

¹⁴ Еремія ж сказав: Се неправда, не хочу я перебігати до Халдеїв. Та сей не вважав на те, і взяв Іреїя Еремію та й повів до князів.

15 І запалали князі гнівом на Еремію, побили його та й посадили в темницю, в будинку в писаря Йонатана, що його обернено на темницю.

16 Еремія зступив у темничну яму й пересидів там багато днів.

17 Царь же Седекія послав узяти його звідти. І спитав його царь у своїх палатах потай усіх, і промовив: Чи нема якого слова од Господа? Еремія відказав: Є, і додав: Подасть він тебе на поталу цареві Вавилонському.

18 І сказав іще Еремія цареві: Чим провинив я тобі й слугам твоїм і сьому людові, що ви мене засадили в тюрму?

19 Та й де тепер ваші пророки, що вам пророкували та договорювали: Царь Вавилонський не прийде на вас і на сю країну?

20 Тепер же вислухай мене, мій добродію й царю: нехай моє благанне дійде до твого слуху; не вертай мене в будинок писаря Йонатана, щоб мені там не вмерти.

21 І поведено тоді Еремію, по повелінню царя Седекії, у вартовий двір у неволю, й давано йому по буханцеві хліба на день із пекарської улиці, покіль не поїдено весь хліб у городі. І так пробував Еремія в вартовому дворі.

38

1 І почули Сафатія Маттаненко, та Годолія Пасхоренко та Юхал Селемієнко, та Пасхор Малхієнко, слова, що говорив Еремія до всього люду, кажучи:

2 Так говорить Господь: хто зостанеться в сьому місті, той умре од меча, од голоднечі й од морової пошесті; хто ж оддасться Халдеям, той врятується з

душею, й мати ме душу свою замість здобичі, й буде жити.

³ Так говорить Господь: Напевно буде місто се подане війську царя Вавилонського на поталу, й він опанує його.

⁴ Тоді сказали князі цареві: Нехай би вже раз убито сього чоловіка на смерть; він же ж одіймає завзяте в військових людей, що в сьому місті ще zostались, та й ослаблює руку в усього народу, провадючи такі слова; сей бо чоловік бажає не добра народові, а тільки лиха.

⁵ І сказав царь Седекія: Ось він і в ваших руках; царь бо не вдіє нічого проти вас.

⁶ І взяли вони Еремію та й укинули в яму в Малхії Амалехенка, на вартовому дворі, і спустили туди Еремію на поворозках; а в ямі тій не було води, тільки багно, й загряз Еремія в багно.

⁷ І довідався Авдемелех Етіопій, один ізміж скопців у царських палатах, що Еремію вкинуто в яму, — а царь седів тоді у Беняминових воротах, —

⁸ І вийшов Авдемелех із царського дому та й так промовив до царя:

⁹ Мій добродію й царю! погано вчинили ті люде, заподіявши таке пророкові Еремії, та вкинувши його в яму; та ж він умре там із голоду, бо вже нема хліба в місті.

¹⁰ І повелів царь Етіопієві Авдемелехові: Возьми звідсі трийцять чоловіка з собою та витягни Еремію з ями, покіль не вмер.

¹¹ Авдемелех узяв із собою людей і ввійшов у царський дім під коморою, набрав ізвідти старих платків та непотрібних лахів, і спустив їх на поворозах Еремієві в яму.

¹² І кликнув Етіопій Авдемелех до Еремії: Ось, попідкалуй ганчірки з сієї драної та порваної одежі собі попід пахи рук своїх, під мотуззе! І зробив так

Еремія.

13 І потягли Еремію на поворозах і витягли його з ями, й пробував Еремія на вартовому дворі.

14 Тоді покликав царь Седекія до себе пророка Еремію через третій увіхід в дом Господень та й сказав царь Седекія до Еремії: Пospитаю в тебе про дещо; та не затаюй від мене нічого.

15 Еремія відказав цареві: Та чи ти не вбеш мене, як тобі все скажу? та хоч і дам тобі раду, то ти не послушаєш мене.

16 І забожився царь Седекія перед Еремією тайкома: Так певно, як живе Господь, що сотворив нашу душу, не вбю тебе та й не подам у руки тим, що важать на твою душу.

17 Тоді сказав Еремія цареві Седекії: Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Коли вийдеш до князів царя Вавилонського, то й врятуєш душу свою, й города сього не пустять на пожар, та й зостанетесь ти й дом твій в живих:

18 Коли ж не віддаси себе князям царя Вавилонського, город сей буде подан Халдеям на поталу, й вони пустять його з огнем, і сам ти не уйдеш рук їх.

19 І сказав царь Седекія до Еремії: Боюсь тих Юдеїв, що попереходили до Халдеїв, щоб мене не видано в їх руки, та щоб не висьмівали мене.

20 Еремія ж сказав: Не видадуть; послухай тільки голосу Господнього в тому, що я говорю тобі, а буде тобі добре й зостанешся живий.

21 Коли ж затнешся віддатись, то ось тобі слово, що явив мені Господь:

22 Ось, все жіноцтво, що позоставалось у палатах в царя Юдейського, одведуть до князів царя Вавилонського, й самі вони скажуть: Ошукали тебе дорадники твої та й переважили; твої ноги загрязли

в болоті, а вони поодвертались від тебе, —

²³ Усі твої жени й діти одведуть до Халдеїв, і сам ти не уйдеш із рук у них; тебе спіймають та й оддадуть у руки Вавилонському цареві, а город сей пустять пожегаром.

²⁴ І сказав тоді Седекія до Еремії: Щоб ніхто не знав про сю розмову; тоді ти не вмреш;

²⁵ Коли ж би князі довідались, що я розмовляв з тобою та прийшли й казали: Скажи лишень, що говорив єси цареві, не закривай перед нами, а ми не віддамо тебе на смерть, — та що говорив тобі царь,

²⁶ Так скажеш їм: Я благав царя, щоб не завернуто мене в Йонатанів будинок, щоб я там не вмр.

²⁷ Та й справді прийшли таки всі князі до Еремії та й розпитували в його; він же відказав так само, як повелів йому царь, і вони пійшли від його мовчки, бо ніхто не взнав, що він сказав цареві.

²⁸ І седів Еремія у вартовому дворі аж до того дня, як опановано Єрусалим. І звойовано Єрусалим.

39

¹ У девятому році Седекіїному, царя Юдейського, в десятому місяці, прибув Навуходонозор, царь Вавилонський, з усією військовою силою своєю під Єрусалим, та й обляг його.

² А в одинадцятому році Седекіїному, четвертого місяця, девятого дня було місто взяте.

³ І ввійшли в його князі царя Вавилонського та й розложились коло середніх воріт: Нергал-Шарезер, Самгар-Нево, Сарсехим, старший між скопцями, Ребмаг, старший над магами, з усіма іншими князями царя Вавилонського.

⁴ Як же їх побачили Седекія, царь Юдейський, й усі військові люде — то й повтікали, й вийшли в

ночі з міста через царський сад воротами між двома мурами та й подались на дорогу в степ.

⁵ Та військо Халдейське погнало за ними й догнало Седекію на степах Ерихонських; і взяли його та й повели до Навуходонозора, царя Вавилонського, в Ривлу, в землю Емат, і вирік той засуд над ним:

⁶ І повелів царь Вавилонський у Ривлі позаколювати всі сини Седекіїні перед очима в його, та й усіх вельмож Юдейських велів позаколювати царь Вавилонський;

⁷ Седекію ж звелів осліпити й закувати в кайдани, щоб відвести його в Вавилон.

⁸ Палату ж царську й будинки люду попалили Халдеї огнем, а мури Єрусалимські порозвалювали.

⁹ Останок же люду, що ще находився в місті, й тих, що поперебігали до його, і всіх прочих перевів начальник приборників Навузардан у Вавилон.

¹⁰ Убогих же людей, що нічого не мали, полишив Навузардан, начальник приборників, у землі Юдейській та й понаділяв їм виноградники й поля.

¹¹ А про Еремію видав Навуходонозор, царь Вавилонський, такий приказ Навузарданові, начальникові приборників:

¹² Возьми його, опікуйся ним і не чини йому нічого лихого, а обходися з ним по його бажанню, яке він тобі виявить.

¹³ І послав Навузардан, старший над приборниками, та Навуазван, старший над скопцями, й Нергалшарезер, старшина над магами, й усі князі царя Вавилонського,

¹⁴ І взяли Еремію з вартового двору та й передали його Годолії Ахикаменкові Сафаненкові, щоб пустили його домів. І зостався він і жив серед люду.

¹⁵ До Еремії ж надійшло, як він іще пробував у темничньому дворі, таке слово Господне:

16 Ійди й скажи Авдемелові Етіопієві: Так говорить Господь сил небесних, Бог Ізраїлів: Оце я спевню слова мої про се місто, — йому на лихо, а не на доро, й спевняться вони свого дня перед очима в тебе.

17 Тебе ж я того дня врятую, говорить Господь, і не подам тебе на поталу тим людям, що ти їх боїшся.

18 Ні, дам тобі втекти, й не поляжеш од меча, й буде тобі душа твоя намість здобичі, за те, що ти вповав на мене, сказав Господь.

40

1 Слово, що надійшло від Господа до Еремії, як звелів його Навузардан, старший над прибічниками, відпустити з Рами, куди взяв був його, закованого в кайдани разом із другими полонянами з Єрусалиму й Юдеї, що їх переводжено в Вавилон.

2 Старший над прибічниками взяв Еремію та й сказав йому: Господь, Бог твій, вирік се лихо на се місце.

3 І послав його й учинив так, як сказав; бо ви провинили Господеві й не слухали голосу його, та за те й сталось вам воно.

4 Оце ж визволяю тепер тебе з ланцюгів, що на руках у тебе; коли хочеш йти зо мною у Вавилон, — ййди, а я дбати му про тебе. Коли ж тобі не до вподоби йти зо мною в Вавилон, — лишайся. Дивись, уся земля перед тобою: куди вподобаеш йти, туди й ййди.

5 Та нім відійшов, добавив Навузардан: Ійди до Годолії Ахикаменка Сафаненка, що його царь Вавилонський поставив намісником над містами Юдейськими, та й пробувай з ним серед люду, або ййди, куди тобі любо. І дав йому старший над прибічниками страви й гостинця та й відпустив його.

⁶ І прийшов Еремія до Годолії Ахикаменка в Массифу, й пробував із ним серед люду, що позостався в країні.

⁷ Як уся військова старшина, що була в полі, й їх товариші довідались, що царь Вавилонський поставив намісником у краю Годолію Ахикаменка й передав йому чоловіків і жіноцтво й дїтвору, та й тих убогих, що не переведено в Вавилон, —

⁸ Прийшли вони до Годолії в Массифу, — а то: Ісмаїл Натанїенко, та Йоанан і Йонатан Кареенки, та Сераїя Танасметенко, та сини Офині з Нетофати, та Езонія Махатенко, — вони й їх люде.

⁹ І поклявся їм Годолія Ахикаменко Сафаненко, — їм і їх людам, говорячи: Не страхайтесь служити Халдеям; пробувайте в краю й служіть цареві Вавилонському, то й буде вам добре;

¹⁰ А я жити му в Массифі, щоб заступатись за вас перед Халдеями, що приходити муть до нас; ви ж тим часом збирайте виноград, овощ, оливки та прячте в сховища ваші, та й живіте собі в городах ваших, що їх посїли.

¹¹ Та й прочі Юдеї, що находились у Моабі та проміж Аммонїями та в Едомі й по всіх інших країнах, перечувши, що царь Вавилонський полишив останок Юдеїв і поставив над ними Годолію Ахикаменка Сафаненка, —

¹² Повертались усі отті Юдеї з усіх займищ, куди були порозбігались, і прийшли в землю Юдейську до Годолії в Массифу, та й зїбрали винограду й овощу дуже багато.

¹³ Йоанан же Кареенко й уся військова старшина, що пробували в полі, поприходили до Годолії в Массифу

¹⁴ І сказали йому: Чи знаєш, що Ваалис, царь Аммонїйський, послав Ісмаїла Натанїенка, вбити

тебе? Годолія ж Ахикаменко не йняв їм віри.

¹⁵ Тоді сказав Йоанан Кареєнко Годолії в Массифі: Дозволь мені, я пійду й вбю Ісмаїла Натанієнка, так що ніхто сього не знати ме. Чого допускати, щоб він убив тебе, та щоб усі Юдеї, що позбірались до тебе, знов порозбігались та погинув увесь останок Юдин?

¹⁶ Годолія ж Ахикаменко відказав Йоананові: Не чини сього, бо ти говориш неправду на Ісмаїла.

41

¹ У сьомому місяці прибув Ісмаїл Натанієнко Елисаменко, що був царського роду, а з ним вельможі царя*, та ще десять чоловіка, до Годолії Ахикаменка в Массифу й трапезували вони з ним укупі в Массифі.

² І встав Ісмаїл Натанієнко й десять чоловіка, що з ним були, та й убили Годолію Ахикаменка Сафаненка мечем, — заподіяли смерть тому, що його царь Вавилонський намісником у країні поставив.

³ Побив Ісмаїл так само й усіх Юдеїв, що були в Массифі при йому, при Годолії, і Халдеїв, що там знаходились, — людей військових.

⁴ На другий день по вбивстві Годолії, як ще ніхто про те не довідавсь,

⁵ Прибули з Сихему, Силому й Самарії, вісімдесять чоловіка, з обголеними бородами й роздертою одіжжю, і поранені, з приносами й кадилом у руках, щоб їх принести в жертву на Господньому місці.

⁶ Зустріч їм вийшов Ісмаїл Натанієнко з Массифи, плачучи, а, зустрівши їх, сказав: Ійдіте до Годолії Ахикаменка.

⁷ Скоро ж вони ввійшли в город, повбивав їх Ісмаїл Натанієнко та й повкидав у яму, — він і ті люде, що при йому були.

---

* **41:1** Аммонійського.

⁸ Були ж між ними (побитими) десятеро таких, що казали Ісмаїлеві: Не вбивай нас, бо в нас доволі запасів на полі, пшениці й ячменю, олії й меду. І він здержався та й не повбивав їх із браттем.

⁹ Яма ж, що в її Ісмаїл повкидав усі трупи побитих через Годолію людей, була та сама, що викопав царь Аса в обороні проти Вааса, царя Ізраїльського; її ж то й наповнив Ісмаїл Натанієнко побитими.

¹⁰ Тоді позаймав Ісмаїл у полонь увесь останок люду, що був у Массифі, — царівен і весь люд, що Навузардан, старший над прибічниками, передав Годолії Ахикаменкові, — (сих позаймав Ісмаїл Натанієнко) та й пійшов у дорогу до Аммоніїв.

¹¹ Як же довідався Йоанан Карееенко й вся військова старшина, що була при йому, про всі злочини, що вкоїв Ісмаїл Натанієнко,

¹² Узяти вони всіх людей своїх та й метнулись воювати Ісмаїла Натанієнка, й наздогнали його коло великого ставу під Габаоном.

¹³ Коли увесь люд, що йшов із Ісмаїлом, побачив Йоанана Карееенка з усією військовою старшиною, що була при йому, зраділи,

¹⁴ І всі, що позаймав Ісмаїл із Массифи в полонь, повернулись та й перейшли до Йоанана Карееенка.

¹⁵ Тим часом Ісмаїл Натанієнко кинувся з восьми чоловіками та й утік до Аммоніїв.

¹⁶ Тоді Йоанан Карееенко й вся військова старшина, що була при йому, забрали увесь останок люду, що позаймав був Ісмаїл Натанієнко з Массифи, вбивши Годолію Ахикаменка, — людей дорослих, військових, жіноцтво й дітвору й скопців, що завернув із Габаону,

¹⁷ І рушили вони та й зупинились на попас у Химамі, по сім боці Бетлеему, щоб звідти двинути далій у Єгипет

18 Задля Халдеїв, боялись бо їх, що Ісмаїл Натанїєнко вбив Годолію Ахикаменка, що його царь Вавилонський поставив був намісником у землі Юдейській.

42

1 І приступила вся військова старшина з Йоананом Кареєнком і Езанїєю Гошаїєнком й усім людом од малого до великого,

2 І сказали до пророка Еремії: Нехай упаде наша просьба перед лице твоє; помолись Господеві, твійму Богові, за весь останок сей, бо нас тільки трохи з множества зосталось, як се очі твої бачать, —

3 Нехай нам Господь, Бог твій, укаже дорогу, якою йти нам, і навчить, що нам чинити.

4 І відказав їм пророк Еремія: Чую, помолюся Господеві, Богу вашому, як бажаєте, й з'ясую вам увесь відказ, який дасть вам Господь. Ні слова не втаю од вас.

5 І сказали вони до Еремії: Господь нехай буде свідком вірності й правди між нами й тобою, що ми чинити мем усе те, з чим пошле тебе до нас Господь, Бог твій:

6 Чи легке, чи тяжке воно буде, ми послухаєм голосу Господа, Бога нашого, що до його ми тебе оце посилаємо, щоб нам добре було, як послухаємо голосу Господа, Бога нашого.

7 Як уплило ж десять день, надійшло слово Господнє до Еремії.

8 Він покликав перед себе Йоанана Кареєнка з усією військовою старшиною й з усім людом од найменшого до найстаршого,

9 І сказав їм: Так говорить Господь, Бог Ізраїлів, що до його ви посилали мене, щоб зложити перед ним молитву вашу:

10 Коли зостанетесь у сій землі, так я вас побудую, а не повалю, насаджу вас і не повириваю, жалую бо вас задля тих злиднів, які допустив на вас.

11 Не бійтесь царя Вавилонського, що його тепер лякаєтесь, говорить Господь, я бо з вами, щоб вам помагати й вас із рук його рятувати.

12 Я буду милосердним до вас, і поверну вас у вашу землю.

13 Коли ж ви скажете: Не хочемо жити в сій землі, та й не послухаєте заповідання Господа, Бога вашого, а скажете:

14 Ні, підемо таки в землю Египецьку, там не будемо бачити війни й не чути гуку трубнього та й не будемо голодувати, й там ми хочемо жити, —

15 Так чуйте слово Господнє, ви, останок Юди: Так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїля: Коли ви справді обернете лиця ваші, щоб йти в Египет та й пійдете туди, щоб там пробувати,

16 То меч, що ви його лякаєтесь, наздогонить вас там у землі Египецькій, і голоднеча, що її лякаєтесь, піjde слідом за вами в Египет, і там ви погинете.

17 Та й усі, що наважились йти в Египет, щоб там жити, поляжуть од меча, голоднечі й морової пошесті, і ніхто з них не зостанеться й не втече від того лиха, що пошлю на них.

18 Так бо говорить Господь сил небесних, Бог Ізраїлів: Так само, як вилився мій гнів палкий на осадників Єрусалимських, так пролиється досада моя на вас, коли пійдете в Египет; і зробитеся ви прокляттям і острахом, наругою й сьміховищем, і не бачити вам уже землі сієї.

19 Так, — Господь заповів вам, ти, останку Юдин: Не йдїть у Египет; затямте ж собі добре, що й я вас остерігав нині;

20 Ви бо прогрішилися проти себе самих; ви

посиляли мене до Господа, Бога вашого, мовляючи: Помолися за нас Господеві, Богу нашому, й вияви нам усе, що скаже Господь, Бог наш, а ми те вчинимо.

²¹ Оце ж я вам виявив нині, та ви не хочете послухати слова Господа, Бога нашого й того всього, з чим він послав мене до вас.

²² То ж знайте, що поляжете від меча, голоднечі й морової пошесті в тому місці, куди захотіли йти, щоб там пробувати.

43

¹ Як же переказав Еремія всьому людові слова Господа, Бога їх, — всі ті слова, що з ними послав його Господь, Бог їх, до них,

² Тоді сказав Азарія Осаїєнко та Йоанан Кареєнко, та й усі сьміливі мужі сказали Еремії: Неправду ти провадиш; не Господь, Бог наш, послав тебе сказати нам: не йдіте в Єгипет, щоб там пробувати,

³ Се Варух Нирієнко підтворює тебе на нас, щоб подати нас Халдеям на поталу, аби нас повбивали або полонянами в Вавилон поодводили.

⁴ І не послухав Йоанан Кареєнко й уся старшина військова з усім людом, голосу Господнього, щоб зоставатись їм у землі Юдейській.

⁵ Ні, Йоанан Кареєнко й уся старшина військова зібрали весь останок Юдеїв, що повертались були від усіх народів, куди були порозбігались, а хотіли жити в землі Юдейській, —

⁶ Чоловіків, жінок і дїтвору, царівен і всіх тих, що їх Навузардан, старший над прибічниками, передав був Годолїї Ахикаменкові, (взяв) і пророка Еремію та Варуха Нирієнка,

⁷ Та й вирушили в землю Єгипецьку, не послухали бо голосу Господнього, й так дійшли до Тафнису.

⁸ І надійшло слово Господнє до Еремії в Тафнісі таке:

⁹ Набери в руки великого каміння та й позакопуй у глині коло ввіходу в палати Фараонові в Тафнісі при очах у Юдеїв,

¹⁰ Та й промов до них: Так говорить Господь сил небесних, Бог Ізраїлів: Оце я возьму слугу мого Навуходонозора, царя Вавилонського, та й поставлю престол його на сьому камінні, що закопав його, й він розпротре над ним пишне шатро своє.

¹¹ І прийде він, і звоює землю Египецьку: Кого призначено на смерть, тому смерть; кого на неволю, тому неволя; кого під меч, поляже від меча.

¹² І запалить огонь у зборищах богів Египецьких, і попалить їх і позабірає їх у полонь, і одягнеться в землю Египецьку, як пастух убирає на себе одержу свою, та й вийде звідти в супокою.

¹³ І покрушить стовпи (боввани) Бет-Самиські в землі Египецькій, і попалить храми богів Египецьких.

44

¹ Слово, що надійшло до Еремії про всіх Юдеїв, що пробували в Єгипті, та поосїдали в Магдолі й у Тафнісі й у Нофі й у країні Патросі:

² Так говорить Господь сил небесних, Бог Ізраїлів: Ви бачили те нещасте, що я послав на Єрусалим і на всі міста Юдейські, що нині стоять пустками безлюдними,

³ За їх ледарство, що коїли й до гніву мене доводили, ходючи кадити іншим богам, яких не знали ні вони, ні ви, ні ваші батьки.

⁴ Я посилав до вас раз-пораз з раннього ранку слуг моїх, пророків, казати вам: Не чиніте сих поганих речей, ненавидних мені.

⁵ Вони ж не слухали й не прихилили уха, щоб вертатись од ледарства сього, щоб не кадити богам иншим.

⁶ І пролився мій гнів і моя досада та й палав по городах Юдиних і по улицах Єрусалимських, так що вони поробились розвалищами й пустками, як оце й бачите.

⁷ Та й тепер говорить Господь, Бог сил небесних, Бог Ізраїлів: Про що ви чините таке велике зло душам вашим, яким ви вигубите чоловіка й жінку, хлопя й немовля зпосеред Юди, так що не зостанеться й нащадку з вас?

⁸ Про що доводите мене до гніву виробами рук ваших, кадючи иншим богам у землі Єгипецькій, куди прийшли жити, щоб себе погубити та зробити клятьбою й сьміховищем проміж усіма народами на землі?

⁹ Хиба ж позабували ви ледарство отців ваших і безбожність царів Юдейських, і жінок їх, ваше власне ледарство й ледарство жінок ваших, яке вони коїли в землі Юдейській та по улицах Єрусалимських?

¹⁰ Аж по сей день не вгамувались вони й не бояться та й не ходять в законі мойму й по установах моїх, що дав я вам й отцям вашим.

¹¹ Тим же то так говорить Господь сил небесних, Бог Ізраїлів: Оце оберну лице моє проти вас на погибель і на затрату всього Юди.

¹² І відопхну останок із Юдеїв, що наважились йти в Єгипет, щоб там жити, і всіх витрачу, всі поляжуть у землі Єгипецькій; мечем і голоднечею будуть витрачені; мале й велике погине від меча й голоду, й стануться прокляттям і пострахом, наругою й сьміховищем.

¹³ Навідаю карою живущих у Єгипті, як навідав Єрусалим, мечем, голоднечею й моровою пошестю.

14 І з останку Юди, з тих, що прибули в землю Єгипецьку на пробування чуженицями, нікому не вдасться вирятуватись і втекти та вернутись у землю Юдейську, куди поривати ме душу їх, щоб ізнов туди вернутись і там осістись; ніхто не вернеться, хиба тільки ті, що втечуть із відти.

15 І відказали Еремії всі чоловіки, що знали, як їх жінки чужим богам кадили, й усе жіноцтво, що там стояло натовпом, і весь люд, що жив у Єгипті, в Патросі, й сказали:

16 Що ти провадиш нам в імя Господне, не послухаємо тебе;

17 А невідмінно чинити мемо те, що сказали уста наші, й будемо кадити богині небесній*, й приносити їй ливну жертву, як се ми чинили, ми й отці наші, царі наші й усі князі наші по городах у Юдеї й по улицах Єрусалимських; а за те були ми тоді ситі й щасливі та й не знали лиха.

18 З того ж часу, як ми перестали кадити небесній цариці й вистачати їй ливну жертву, терпимо в усьому недостачу та й погибаємо від меча й голоднечі.

19 І коли ми кадимо небесній цариці й ливну жертву їй приносимо, то хиба ж се без відома наших мужів виробляємо ми їй книші з її образом та приносимо ливні жертви?

20 Тоді озвався Еремія до всього люду, до чоловіків і жінок і до всього народу, що йому так відповідав (ось як):

21 Хиба ж то не те кадженне, що справляли ваші батьки, ваші царі й ваші князі й нарід землі по городах Юдиних і по улицах Єрусалимських, — хиба не те спогадав Господь, та хиба не воно вразило його серце?

---

* 44:17 Місяцеві.

22 І не здолів довше терпіти Господь ледачі ваші вчинки й гидоти, що ви коїли. Тим то й зробилась ваша земля пустою й пострахом і клятьбою, та без осадників, як самі тепер вбачаєте.

23 Саме через те, що ви ідолам кадили й перед Господом грішили, й не слухали голосу його, та не ходили по закону Господньому й по наказах його та постановам його — за те й побила вас оця лиха година, як ось самі вбачаєте.

24 І сказав Еремія до всього люду й до всього жіноцтва: Вислухайте слово Господнє, ви, всі Юдеї, що пробуваєте в Єгипті!

25 Так говорить Господь сил небесних, Бог Ізраїлів: Ви й жіноцтво, що своїми устами мовляли те й вашими руками чинили; ви говорите: Хочемо справдити наші обітницї, якими обрелись небесній цариці, кадити й ливні жертви вистачати. Певніте ж ваші обітницї й справдуйте ваші оброки;

26 Та вислухайте ж і слово Господнє, ви, всі Юдеї, що живете в Єгипті: Ось, я кленусь вам моїм імям великим, говорить Господь, що ні одна людина Юдейська у всій землі Єгипецькій не буде вже вимовляти імя моє своїми устами, говорячи: Так певно, як жив Господь!

27 Я бо буду назирати за вами пильно — вам на погибель, а не на добро; й усі Юдеї, що пробувають у Єгипті, будуть гинути од меча та голоднечі, аж докіль до нащадку не вигинуть.

28 Тільки не багато їх утече од меча й вернеться з землі Єгипецької в землю Юдейську, останок же Юдеїв, що прийшли в землю Єгипецьку, щоб там пробувати, дізнається, чиє слово справдиться, — чи моє, чи їх.

29 А ось вам знак, говорить Господь, що я навідаю вас карою в сьому місці, щоб знали, що слова мої

справдяться — вам на лихо.

³⁰ Так бо говорить Господь: Ось, я подав Фараона Вафрія, царя Єгипецького, на поталу ворогам його й в руки наступаючим на життє його, як подав Седекію, царя Юдейського, на поталу Навуходонозорові, цареві Вавилонському, ворогові його, настававшому на душу його.

45

¹ Слово, яке сказав пророк Еремія до Варуха Нирієнка, як сей списав слова з уст Еремійних у книгу — в четвертому році Йоакима Йосієнка, царя Юдейського:*

² Так говорить Господь, Бог Ізраїлів, про тебе, Варуху:

³ Ти нарікаєш: Ой горе мені, смуток на смуток причиняє мені Господь; я впадаю на силах від зітхання, й не знаходжу спокою.

⁴ Ось як скажи йому: Так говорить Господь: Дивись, що я збудував, те розвалю, що понасаджував, викореню скрізь по тій землі.

⁵ А ти бажаєш собі щось великого? Не бажай; я бо пошлю лихо на всяке тіло, говорить Господь; — тобі ж дам, замість здобичі, життє твоє на всякому місці, куди повернешся.

46

¹ Слово Господнє, що дійшло до пророка Еремії про народи поганські:

² Про Єгипет, а то про військо Фараона Нехао, царя Єгипецького, що стояло на Евфрат-ріці в Кархамисі, яке побив Навуходонозор, царь Вавилонський, у четвертому році Йоакимовому, царя Юдейського:*

---

* **45:1** Ті слова подані в голові 36. * **46:2** IV. Цар. 23 і 29.

³ О, готуйте щити й списи, й виступайте до бою;

⁴ Сідлайте коні та всідайте, ви іздеці; ставайте в ряди в своїх шоломах; гостріте списи, вдягайтесь в панцері!

⁵ Та що се я бачу? вони в трівозі, подаються взад? їх невміраки побиті, втікають необзир, — із'усюди страх, говорить Господь.

⁶ Та не втече бистроногий, невмірака не врятуєсь; на півночі, коло Евфрат-ріки вони спіткнуться й поляжуть.

⁷ Хто се піднімаєсь, мов ріка прибуває, мов потоки бурхають водами своїми?

⁸ Се Єгипет піднімається, мов ріка, мов би води потоки розбуялись. Підіймусь, мовляє, покрию країну, погублю міста й їх осадників.

⁹ Сідайте ж на коні; летіть, колесниці; виступайте, силачі, — ви, Єтіопії, Ливії, узброєні щитами, Лидийці з натягнутими луками в руках!

¹⁰ Та (знайте, що) сей день є днем пімсти Господа сил небесних, щоб помститись над противниками його; жерти ме їх меч і засититься й упеться вашою кровю; се будуть жертовні приноси Господеві, Богу сил, у півночній землі на Евфрат-ріці.

¹¹ Йди в Галаад, возьми балзаму, дівочко Єгипецька! Та шкода тобі добірати ліків, — нічим не загоїш своєї рани!

¹² Почули народи про сором твій, і плач твій сповнив країну; бо (втікаючи) один силач твій ударить на другого хороброго, та й оба разом поляжуть.

¹³ Слово, що сказав Господь пророкові Еремії про напад Навуходозорів, царя Вавилонського, щоб звоювати Єгипет:

¹⁴ Оповістїть в Єгипті й дайте знати Магдолі та

сповістїть у Нофі й у Тафнісі; скажіть: Становись лавами й готуйся, бо вже меч пожерає все навкруги!

15 Чого се твій потужний лежить повалений? — Не встояв, бо Господь повалив його.

16 Се він натовпив тих, що падали, — падали один на одного, та говорили: Вставаймо, вертаймось до нашого люду, в рідну нашу країну перед пагубним мечем!

17 Фараонові, цареві Єгипецькому, приложять прізвище „тривога“, він пропустив реченець.

18 Так певно, як живу я, говорить Царь, — на ймя йому Господь сил небесних, — як се правда, що Тавор належить між гори, а Кармель стоїть над морем, так певно й він прийде.

19 Готуй собі всяку потріб на дорогу, осаднице-дочко Єгипецька: бо Ноф стане пустою, піjde з димом, обезлюдіє.

20 Єгипет — гарна телиця, та погибель надходить із півночі, надходить на неї.

21 А найняте військо його, — ті вгодовані ним бики, подаються взад, утікають, не можуть устоятись, бо прийшов на їх день погібний, час їх навіданья.

22 Доходить голос його, неначе гадюче сичанне, наступають з військовою потугою, нападають із сокирами, мов дроворуби;

23 Вирубають ліс його, говорить Господь, бо їх і не переглянеш; більше їх, як сарани, ніхто не перелічить.

24 Осоромлена дочка Єгипецька, оддана півночному народові на поталу.

25 Се говорить Господь сил небесних, Бог Ізраїлів: навідаю карою Аммона в Но[†], Фараона й Єгипет з його богами й князями, — Фараона з тими, що на його

[†] 46:25 Інші читають: Александрию.

вповають,

²⁶ Та й подам їх на поталу тим, що важать на їх душі, на поталу Навуходонозорові, цареві Вавилонському й у руки рабам його; аж опісля буде Єгипет оселений, як за давних днів, говорить Господь.

²⁷ Ти ж не журись, слуго мій Якове, й не лякайся, Ізраїлю, я бо вирятую тебе з далекої землі, й потомків твоїх із землі, де вони невольникували, й вернеться Яков та й жити ме спокійно й мирно й ніхто не буде страхати його.

²⁸ Не журися, рабе мій Якове, говорить Господь, я бо з тобою. Я вигублю всі народи, що проміж них порозганяв тебе, тебе ж не вигублю; я тільки скараю тебе справедливим судом, та безкарним тебе не зоставлю.

47

¹ Слово Господне, що надійшло до пророка Еремії про Филістіїв, перш ніж Фараон напав на Газу*:

² Так говорить Господь: Вже ринуть води з півночі; прибувають, мов потік заливаючий, і затоплять землю з усім, що на ній, всяке місто з осадниками його; тоді закричать люде кругом, заридують усі, що живуть в країні,

³ Почувши гук та тупіт копит у сильних коней його, гуркіт колесниць його й скрипіт коліс його. Батьки й не зирнуть на малечу свою, помліють бо руки в них

⁴ Перед тим днем, що настане, щоб вигубити всіх Филістіїв; погубити й Тир і Сидон з усіма помічниками, що позоставались; бо Господь спустошить Филістіїв, останок острова Кафтора†.

⁵ Олісіла Газа, онімів Аскалон і прочі долиняне.

---

* **47:1** По дорозі, як вертав з землі Юдейської. Гол. 37, 4. † **47:4** Або, може, Кипра.

⁶ Доки же, ти, мечу Господень, ще будеш рубати? Коли вдовольнишся? Заховайся в свою піхву, перестань-вгамуйся!

⁷ Та як тобі вгамуватись, коли Господь послав тебе з приказом проти Аскалону й побережжя морського? Туди ж він послав його!

48

¹ Про Моаба так говорить Господь Саваот, Бог Ізраїлів: Горе Неву-місту! воно спустошене буде; соромом окритий Киріятарим і звойований; та й Мизгав покриєсь сідом і в ніщо його обернуть. Замок високий обернено в посьміх!

² Слава Моабова зникне навіки; Гесбону недолю готують: нумо, витратьмо його зміж народів! Та й ти, Мадмено, погибнеш; меч йде за тобою.

³ Чути крик і з Оронаїму, і тут валять-опустошують страшно!

⁴ Стерто на порох Моаб, діти його заридали.

⁵ Від підходячих у гору в Лухит голосний плач роздається, від спускаючихся в низ із Оронаїму зачуває ворог риданне по спустошенню.

⁶ Утікайте, рятуйте життє, наге, мізерне як та деревина серед пустині.

⁷ Ти вповав на вироби рук твоїх, на твої достатки; за те ж пійдеш в неволю, ти самий, й бовван твій Хамос разом із своїми сьвященниками та князями своїми.

⁸ Прийде пустошник на кожний ваш город, й ні одно місто не остане ціле; погибне долина, спустіє поділле, як заповів Господь.

⁹ Дайте Моабові крила навтеки летіти; бо в городах його буде безлюддє, нікому буде в них проживати!

10 Проклят, хто справу Господню справляв би байдужно, проклят, хто спиняв би меча його, кров проливати!

11 Змалку жив Моаб у супокою, седів на гущі своїй і не переливано його з посудини в другу посудину, його в неволю не займано зроду; тим то заставався в йому й смак його, та й запах його не змінявся.

12 От же, говорить Господь, надходить час, що я пришлю до його переливачів, а вони переллють його, й опорожнять посуд його й глеки його порозбивають.

13 І окриється соромом Моаб задля Хамоса, як окрився сльозами дом Ізраїля задля Бетеля, — надії своєї*.

14 Що ви говорите: Ми хоробрі мужі, силачі до війни?

15 Ні! Моаб, наче вже опустошений, міста його, як би вже горіли, а вибрані молодики ваші, мов би на заріз пішли, говорить Царь, — Господь Саваот імя його.

16 О, близька погибель Моабова, сквапно надходять злидні його.

17 Пожальтесь його, всі його сусіди, й усі, що знаєте імя його, заголосіте: Як се зломилось жезло сили, палиця слави!

18 Ізійди вниз із висоти величі і сядь на місці спраги, дочко-осаднице Дибону, вже бо наступає пустошник Моабу, й порозвалює твердині твої.

19 Стань при дорозі, сусідко-осаднице Ароерська, питай у тих, що, втікаючи, шукають рятунку: Що таке сталось?

20 (а почувеш:) Осоромлений, Моаб, бо вже звойований; плачте, ридайте, вістіте в Арноні, що Моаб — пустиня;

---

* 48:13 III. Цар. 12, 29.

21 Що прийшов суд на рівнини, на Халон і на Язу й на Мофат,

22 І на Дибон і на Нево й на Бет-Дивлатаїм,

23 І на Каріатаїм, і на Бет-Гамул і на Бет-Маон,

24 І на Керіот і на Восор та й на всі городи Моабські, як далекі, так і близькі.

25 Збито рога Моабові й зломано руку йому, говорить Господь.

26 Упоїте до п'яна його, пишався бо проти Господа; нехай же валяється Моаб у своїй блювотині й буде сьміховищем.

27 Хиба ж Ізраїль та не був сьміховищем у тебе? Чи то ж його та поймано між злодіями, що ти, було, як заговориш про него, так і похитуєш головою?

28 Покидайте ж тепер міста, ви осадники Моабські, та й живіте, мов голуби, що гніздяться коло ввіходів у печери.

29 О, наслухались ми про гордощі Моабові — гордощі без міри, як він високо ніс себе, як пишався, як у гору неслося серце його.

30 Знаю я, говорить Господь, буйність його, та вона марна; пусті слова його; не зділіють того вчинити (що говорять).

31 Тим то й буду голосити по Моабові, плакати по всьому Моабові, буду зітхати по людях Кирхареських;

32 Плакати му по тобі, Севамо виноградня, тим плачем, що й по Язері: паростки твої сягали аж поза море, доходили до озера Язерського; аж се пустошник напав на літні плоди твої, на виноград спілий.

33 Утихли радощі й веселощі в тім Кармелю, в землі Моабський; я уйму вино в точилах; не будуть уже топтати в них, сьпіваючи; гук воєнний буде чути, а не гомін радісний.

34 Од плачу в Есевоні аж до Елеали й до Яаци

залунає їх голос і від Сигора до Оронаїму, до третьої Егли; та й води в Нимримі повисихають.

³⁵ Вигублю, говорить Господь, у Моаба тих, що приносять жертви на висотах та кадять богам його.

³⁶ Тим же то серце моє тужить по Моабі, мов сопілка; стогном сопілки плаче серце моє по осадниках Кирхареських, всі бо багацтва, що вони надбали, поникли без сліду.

³⁷ У кожного голова лиса, в кожного борода стрижена, руки подряпані, чересла веретищем окриті,

³⁸ Скрізь у Моаба по кришах, майданах сумують-плачуть, я бо розбив Моаба, мов посудину непотрібну, говорить Господь.

³⁹ Як же розбито його, — будуть із спожаліннем говорити; як же Моаб осоромився, подавшись навтеки! і стане Моаб сьміховищем і острахом усім сусідам своїм;

⁴⁰ Так бо говорить Господь: Ось він (Навуходонозор) орлом налетить, розпростре свої крила над Моабом:

⁴¹ Загорне міста, звоєє твердині, а серця в хоробрих Моабіїв стрівожаться в той час, як серце в жінки-породілі.

⁴² І вигублений буде Моаб ізпроміж народів за те, що згордів був проти Господа.

⁴³ Переляк і яма й сіті прийдуть на тебе, Моабський осаднику, говорить Господь.

⁴⁴ Хто від ляку втече, впаде в яму; хто вийде з ями, попаде в сіт. Таке бо пошлю на Моаба в годину кари моєї, говорить Господь.

⁴⁵ Наче в тіні, схороняться у твердині Есевонській втікачі втомлені, та з Есевону вийде огонь, поломя з Сигону, й пожере бік Моабу, і тіме сих людей

непокірливих.

⁴⁶ Горе тобі, Моабе! погинув нарід Хамоса; бо сини твої й дочки пійшли в неволю.

⁴⁷ Та колись я поверну Моаба з полону, говорить Господь. Досі суд на Моаба.

49

¹ Про Аммоніїв говорить так Господь: Чи Ізраїль же не має синів? хиба нема в него наслідника? Як же се Малхом загорнув Гада, й нарід його розсївся в містах його?

² Тим же то надходять дні, що в Раббі, (місті) синів Аммонових, дасться чути крик боевий й Рабба зробиться купою розвалищ, і городи (дочки її) будуть повипалювані, а Ізраїль заволодіє над тими, що над ним панували, говорить Господь.

³ Заголоси ж, (сусїде) Есевоне, бо Гай уже спустошений; здійміте крик, ви, дочки Раббині; попідперізуйтеся веретами; плачте й блукайте попід плотами, бо Малхом піjde в неволю, а з ним сьвященники й князі його.

⁴ Чого пишаєшся долинами? Потечуть левади твої кровю, зрадлива дочко, що, вповаючи на скарби свої, мовляєш: Хто наступить на мене?

⁵ Ось, я пошлю на тебе страх з усіх околиць твоїх, говорить Господь, Бог Саваот; порозбігаєтесь необзир, і ніхто не позбірає втікачів.

⁶ Та навпослі я знов заверну полонян Аммоніїв, говорить Господь.

⁷ А про Едома так говорить Господь сил небесних: Невже ж у Темані та нема розуму? Чи то ж не стало ради в премудрих? хиба ж змалїла їх мудрість?

8 Утікайте, обернувшись плечима, ховайтесь глибоко в печерах, осадники Деданські, попущу бо погибель на Езава, надходить час навідання мого.

9 Коли б винники та ввійшли в виноградник у тебе, то певно лишили б скільки не зірваних грон, та й коли б злодії прийшли в ночі, то набрали б собі, скільки їм треба;

10 Я ж оберу Езава до нага, всі сховища його повідшукую, ніде не притаїться. Вигублене буде його потомство, й брати його й сусіди його; й зникне він зовсім.

11 Полиши тільки твої сироти, я не дам їм загинути, та й вдови твої нехай вповають на мене.

12 Так бо говорить Господь: Ось, і ті, що їм не належало би пити кубка кари, будуть його конче пити, а ти б то не мав бути покараний? Ні, не втечеш безкарно, мусиш випити.

13 Кленусь бо самим собою, говорить Господь, що Восор станеться острахом, сьміховищем, дивовижею й прокляттям, а всі його міста поробляться вічними пустками!

14 Я чув звістку від Господа, та й послі порозсилано вже до народів казати: Збирайтесь, йдіть на него, ставайте до бою!

15 Ось бо, я вчиню тебе малим між народами, згірднам перед людьми.

16 Грізна постава твоя і надуте серце завели тебе, живущого в печерах скельних та вершинах гірських. Бо хоч би ти так високо, як орел, звив гніздо собі, то я й звідти скину тебе, говорить Господь.

17 І зробиться Едом острахом; хто попри його буде переходити, з'уміється і буде посвистувати, споглядаючи на рани його.

18 Як Содом та Гоморра провалились, а з ними й

сусідні городи, говорить Господь, так і там ніхто вже не буде жити, й ніяка людина не поселиться.

19 Ось він*, як той лев, виступить від вижин Йорданських на ті утверджені місця; їх же я зневолю швидко вийти з Ідумеї, і, хто вибраний, того над нею поставлю. Хто бо рівня мені? і хто стане вимагати в мене відповіді? та й де той пастирь, що встояв би проти мене?

20 Тим же то слухайте про постанову Господню і що він судив учинити Едому, та й що задумав зробити осадникам Теманським: дійсно, найслабші з того стада займуть їх у полонь і попустошать осади їх.

21 Від гуку їх упадку стряється земля, а луна від їх крику чутна буде поза Червоним морем.

22 Так, орлом підійметься він, налетить і розпустить крила понад Восором, і серце невміраків Едомських буде тоді, як серце в жінки-породілі.

23 Про Дамаск: Осоромлені Емат і Арпад: почувши сумну вість, вони впали духом; тривога обгорнула їх, неначе на морі, не можуть успокоїтись.

24 Опустив руки Дамаск і кинувся на втеки; його обняв страх, схопили його болі й муки, мов породілю.

25 Ой чом же не вціліло се місто славне, сей город, що ним я втішався?

26 Так, поляжуть молодики його на улицах його й усі військові люде погинуть того часу, говорить Господь сил небесних.

27 І розложу огонь попід мурами Дамаськими, й пожере він палати царя Венадада.

28 Про Кедар і про царства Азорські, що (опісля) звоював Навуходонозор, царь Вавилонський, так говорить Господь: Уставайте, рушайте на Кедар та й

---

* 49:19 Навуходонозор.

звоюйте тих осадників восточних!

²⁹ Намети й вівці їх позабірайте; покритте наметне, всю надобу, й верблюди в їх пожакуйте, та накликайте на них страх із усіх боків.

³⁰ Біжіте, втікайте хутко, ховайтесь глибоко в печерах, осадники Азорські, говорить Господь: Навуходонозор бо, царь Вавилонський, повзяв постанову й задумав проти вас задум.

³¹ Уставайте, рушайте проти люду мирного, що живе собі безпеч, говорить Господь, що нема в його ні дверей, ні засовів, що живуть (кочуючи) особняком.

³² Верблюди їх стануться лупом, а їх отарі будуть розхоплені, і розсію їх по всіх вітрах, — оттих, що вистригають волоссе на висках, — і з усіх боків наведу на їх погибель, говорить Господь.

³³ Азор же буде леговищем шакалам, вічною пустинею; ніхто там не буде жити, ніяка людина там не оселиться.

³⁴ Слово Господнє, що надійшло до пророка Еремії про Елам у початку царювання Седекіїного, царя Юдейського:

³⁵ Так говорить Господь сил небесних: Се я поламлю лука Еламіям, — їх головну силу;

³⁶ І наведу на Елама чотирі вітри з чотирьох сторін неба, та й розвію їх по всіх сих вітрах, і не буде такого народу, щоб до його не зайшли вигнані Еламії;

³⁷ І пошлю на Еламіїв страх перед ворогами їх й перед тими, що на їх душу настають, і наведу лихолітте на їх, і гнів мій, говорить Господь, і посилати му меча слідом за ними, аж покіль їх повигублюю;

³⁸ І поставлю мого престола в Еламі, царя же й князі його вигублю, говорить Господь.

³⁹ У дальші ж часи поприводжу назад полонян-

Еламіїв, говорить Господь.

50

¹ Слово, що вирік Господь через пророка Еремію про Вавилон і про землю Халдейську:

² Звістїть й розголосїть між народами, й поставте стяга; виявлюйте, не замовчуйте! Говорїть: Вавилон звойовано, Вил осоромлений, Меродах покрушений, осоромлено й другї образи його, порозбивано ідоли його!

³ З півночі бо двине проти його народ, а сей оберне землю його в пустиню, і ніхто не буде там жити, ні людина, ні скотина, — все рушить і повтікає.

⁴ У ті дні, і в ті часи, говорить Господь, поприходять сини Ізраїля вкупі з синами Юдиними, а йдучи, плакати муть (з радощів) і шукати Господа, Бога свого.

⁵ Про дорогу до Сиону питати муть, а, обернувши туди лица, будуть казати: Ійдїть і прилягніте до Господа завітом (умовою) вічним, що вже не забудеться.

⁶ Мов заблукані вівці, був мій нарід: пастирі позводили їх із дороги, порозганяли їх по горах; вони ж блукали з гори на горб, забувши свою кошару.

⁷ Всї, що їх стрічали, жерли їх, а вороги їх мовляли: Ми не винні, бо се вони согрішили перед Господом, перед пробутком справедливості, і перед Господом — надїєю батьків їх.

⁸ Втїкайте ж із серед Вавилону, покидайте Халдейську землю, а йдїть (веселі), мов козли перед отарою.

⁹ Ось бо, я підїму й приведу проти Вавилону велику громаду народів із півночних земель, і розложаться проти його, та й звоюють його: стріли у них, як у вправного воїна, не вертаються марно.

10 І станеться Халдея здобиччю їх; і опустошники її заситяться, говорить Господь.

11 Ви бо веселились і радувались, розграблюючи власність мою; скакали з радощів, як на траві телиця, та й ржали, як боеві коні.

12 У великий стид попаде мати (земля) ваша, зарум'яниться тая, що вас породила; остання буде вона між народами — пустиня, суша, дике поле.

13 Через Господень гнів обезлюдіє, зробиться пустинею; кожен, хто йти ме через Вавилон, буде здивований посвистувати, позираючи на його рани.

14 Становіться ж у боеву лаву навкруг Вавилону; всі, ви лучники, стріляйте, не жалуйте стріл, бо він провинив перед Господом!

15 Підійміте з усіх боків крик проти його: подав руку свою (піддавсь); упали твердині його, зрушились мури його! Се помста Господня; мстїтесь на йому! Як він чинив, так ви чинїте з ним.

16 Повигублюйте в Вавилоні тих, що сїють, укупі з тими, що роблять у жнива серпом! Зі страху перед мечем пагубним подасться кожен до свого люду, кожен у свою землю буде втікати.

17 Ізраїль — се розпуджена отара; леви розігнали її. Перш об'їдав його царь Ассирийський, а тепер Навуходонозор, царь Вавилонський, і кості його покришив.

18 Тим же то так говорить Господь сил небесних, Бог Ізраїлів: Се я навідаю карою царя Вавилонського, й його землю, як скарав царя Ассирийського;

19 І приведу знов Ізраїля на його пасовище, й буде пастися на Кармелі й Базані, і насититься душа його на Ефраїмових горах і в Галааді.

20 У ті дні й у ті часи, говорить Господь, шукати муть неправедності Ізрайлевої, та не буде її, і гріхів

Юдиних, та й не знайдеться їх; я бо прощу тих, що зоставив живими.

21 Ійди ж проти неї — проти тієї землі ворохобної, і карай осадників її; пустоши й вигублюй усе позад них, говорить Господь, і чини все, що я звелів тобі.

22 (неначе чую вже) Гук военний в тій землі й страшне спустошенне!

23 Ой, як же се зломано, як покрушено той молот стільких земель! Як же став Вавилон страховищем проміж народами!

24 Я розложив сіті на тебе, й ти спіймався, Вавилоне, й не думавши про те; тебе знайдено й схоплено, за те, що встав еси на Господа.

25 Господь відчинив зброеву комору свою, і повиносив із неї знаряддя гніву свого, бо в Господа сил небесних є справа у землі Халдейській.

26 Рушайте ж проти неї з усіх країв, повідчиняйте сховища її, топчіть її, мов снопи на тоці, вигубіть її цілковито, нехай не зостанеться з неї й нащадку.

27 Позаколюйте всі воли її, нехай ійдуть під ніж. Горе їм! настав бо день їх, — час кари їх!

28 (наче чути) Голос утікаючих і спасаючих себе із землі Вавилонської, щоб сповістити на Сионі про помсту Господа, Бога нашого, про помсту за храм його.

29 Поскликайте на Вавилон усіх, хто натягує лука. Обложіть його навкруги, щоб ніхто не врятувався із його; одплатіть йому по заслuzі його. Як він чинив, так само чиніть і йому, він бо встав згорда проти Господа, проти Св'ятого Ізрайлевого.

30 Тим же то молодики його поляжуть на улицах його, й усе військо його вигине того ж дня, говорить Господь.

31 Ось я — проти тебе, ти гордий, говорить Господь

Саваот; прийшов бо день твій — час навідання твого.

³² І спіткнеться гордовитий і впаде та й ніхто не підніме його; і розложу огонь у містах його, й пожере все кругом.

³³ Так говорить Господь сил небесних: Притіснені сини Ізраїля, як і сини Юдині, а всі, що їх позаймали в полонь, держать їх кріпко й затялись не пустити їх на волю.

³⁴ Та визволитель їх потужен, Господь сил небесних імя його; він розбере їх справу, щоб учинити впокій на землі, а страх навести на осадників Вавилонських.

³⁵ Меч* на Халдеїв говорить Господь, і на осадників Вавилонських, і на князів його, й на мудрих його;

³⁶ Меч на ворожитів, і вони обез'уміють; меч на військо його, і воно сторопіє;

³⁷ Меч на коні його й на колесниці його, й на всі мішані народи посеред него, а вони збоятся, як жінчини; меч на скарби його, а їх розхоплять;

³⁸ Засуха на води його, а вони повисихають; се бо земля бовванів, і вони побез'уміють перед страшною карою, насланою за їх ідоли.

³⁹ І оселяться там дикі звіри, з шакалами, й жити муть на ній струсі, й ніхто не поселиться, ніхто не буде жити на ній од роду аж до роду.

⁴⁰ Як у ніщо обернув Бог Содому й Гоморру з сусідними оселями, так і тут не вдержиться й не буде жити ні одна людина.

⁴¹ Ось прийде нарід од півночі, нарід великий, і многі царі підіймуться з країв землі, з найдалшого кутка світу.

⁴² В руках у них луки й списи, а жорстокі вони й немилосердні; ревуть, як море, мчаться на конях,

---

* 50:35 Меч пошлю.

узброєні, як один муж, готовий до бою на тебе, дочко Вавилонова!

⁴³ Довідавшись про них, царь Вавилонський опустить руки; смуток обніме його, муки — як породілю.

⁴⁴ Ось він, мов той лев, виступить від вижин Йорданських на ті утверджені місця; їх же зневолю чимборше уходити, й хто вибраний, тому оддам його; хто бо рівня мені? хто стане вимагати в мене відповіді? та й де той пастир, що встояв би проти мене?

⁴⁵ Тим же то слухайте про постанову Господню, і що він судив Вавилонові вчинити, та й що задумав про землю Халдейську: справді, безсилки з того стада потягнуть їх із собою; справді, він попустошить осади їх разом із ними.

⁴⁶ Од гуку при заборі Вавилону здригнеться земля, а плач їх залунає далеко проміж народами.

51

¹ Так говорить Господь: Се я підйму проти Вавилону й живущих посеред його противників моїх бурний вітер.

² І пошлю віяльників на Вавилон, а вони розвіють його й спустошать землю його, вони бо в час злиднів нападуть на його з усіх боків.

³ Нехай стрілець натягає лука супроти тих, що й собі ж натягають лука та величаються зброєю своєю; не щадіте молодиків його, вигублюйте все військо його.

⁴ Нехай падуть побиті на землі Халдейській, а поранені — по улицях її.

⁵ Не покинув бо вдовою Бог, Господь Саваот, Ізраїля й Юду, хоч їх земля повна провин проти Сьвятого Ізрайлевого.

⁶ Втікайте з посеред Вавилону й рятуй кожне душу свою, щоб і вам не погібнути за беззаконство його; се бо година помсти Господньої, — він віддає йому заплату його.

⁷ Золотим кубком був Вавилон у руці Господній, впивалась із його вся земля; народи пили з його й метались, мов біснுவаті.

⁸ Несподівано впаде Вавилон та й розібеться; голосіте по йому, дайте балзаму на рани його, — може позагоюються.

⁹ Гоїли ми Вавилону, та він не вигоївся. — Покиньте ж його, рушаймо кожен у свою землю, суд бо над ним дійшов до неба й сягонув аж за хмари.

¹⁰ Вивів Господь на світло нашу справедливу справу; ходімо й звістімо на Сионі діло Господа, Бога нашого.

¹¹ Гостріте стріли, наповнюйте сагайдаки; Господь підпалив завзяте царів Мидійських, задумав бо проти Вавилону, його затратити, — се помста Господня, помста за храм його.

¹² Підійміте стяга проти мурів Вавилонських, побільшіте чату, приготуйте засіди, бо, що Господь задумав, те все так учинить, як виповів на осадників Вавилонських.

¹³ О, ти, що живеш над великими водами, багатий на скарби! прийшов кінець твій, — міра захланності твоєї!

¹⁴ Господь сил небесних поклявся собою самим: Правду кажу, що сповню тебе людьми, мов сараною, й підіймуть боєвий крик проти тебе.

¹⁵ Він сотворив землю силою своєю, утвердив круг земний премудростю своєю й розпростер небеса розумом своїм;

¹⁶ На його громовий голос шумлять води з хмар, а ті хмари приводить він від кінців землі; творить

блискавиці серед дощу, й випускає вітри з запасних сховищ своїх.

17 Безумним виявлює себе кожен чоловік у
своєму знанні, і кожний плавильник соромить себе
бовваном своїм, бо бовван, — се лож, і нема в йому
духа.

18 Се пуста мана, робота облуду; в день караючих їх
навідин вони зникнуть.

19 Не такий, як їх, пай Яковів; бо його Бог — се
творець усього, а Ізраїль — се жезло царства його;
Господь сил небесних — імя його.

20 Ти* в мене — молот, знаряд військовий; тобою я
побивав народи; тобою розбивав царства;

21 Тобою я вбивав коня і їздеця його й тобою
розторошував колесницю і візника її;

22 Тобою вбивав я чоловіка й жінку; тобою вбивав
старого й молодого; тобою вбивав молодика й
дівичу;

23 Тобою вбивав я пастуха й стадо його; тобою
вбивав ратая й супруг волів його, тобою вбивав
намісників і міських начальників.

24 Тепер же відплачу Вавилонові й усім осадникам
Халдейським за все зло, що вони заповдіяли Сионові в
очах ваших, говорить Господь.

25 Се я (став) проти тебе, ти (горда) горо пагубна,
говорить Господь, що вигублюєш і заражуєш усю
землю; я простягну на тебе руку мою, й скину тебе
зо скелі та й зроблю тебе горою, до нага обгорілою.

26 З тебе не можна буде взяти й каменя вуглового,
ні каменя на підвалину; ти будеш вічним безлюддем,
говорить Господь.

27 Виставте ж хоругву військову в землях; трубите в
труби між народами; ввружте проти його народи;

---

* 51:20 Вавилоне.

поскликайте на його царства: Арарацькі, Минїйські, Аскеназькі; настановіть гетьманів проти його; наведіть коней, як жалючої сарани.

²⁸ Узбройте проти його народи, царів Мідії, намісників її, старшини міські, й усю підневолену їй землю.

²⁹ Нехай затруситься й затремтить земля; бо спевняться на Вавилонї задуми Господні, щоб повернути Вавилону в пустиню безлюдну.

³⁰ Невміраки Вавилонські позрікались воюватись, сидять без діла по твердинях своїх, вичерпалась сила в них, побабіли; осади їх попалені, засови їх поламані.

³¹ Біжить гонець зустріч другому гонцеві, посел зустріч послові, щоб сповістити цареві Вавилонському, що город його від кінця до кінця опановано;

³² І броди позахоплювано, й трощу по багнах повипалювано, й військові люде в перестрашу.

³³ Так бо говорить Господь Саваот, Бог Ізраїля: Дочка Вавилонська — мов тік під молотьбу; за малий час настануть жнива її.

³⁴ Навуходозор, царь Вавилонський, пожерав мене й гриз мене; він зробив із мене порожню посудину; він проковтнув мене, мов той смок; наповнив розкошами моїми своє черево, вигнав мене.

³⁵ Зневага моя й тіло моє — на Вавилонї, промовляє осадництво Сионове, й кров моя — на осадниках Вавилонських, каже Єрусалим.

³⁶ Тим же то так говорить Господь: Я вступлюсь за твою справу й помщуся за тебе; висушу море його й повисушую канали його.

³⁷ І зробиться Вавилон купою розвалищ, кублами шакалів, страховищем та сьміховищем, без осадників.

38 Як леви, зарикають всі вони, заскіглять, як левині щенята.

39 Саме тоді, як вони (вином) розгорячаться, справлю їм бенкет, і впою та звеселю їх так, що поснуть сном вічним, і вже не прокинуться, говорить Господь.

40 Поведу їх, як ягнята, на заріз, як барани вкупі з козлами.

41 О, як же впаде Сесах (Вавилон), як звоюють пиху всієї землі! О, як же то Вавилон та зробиться страховищем між народами!

42 Рине на Вавилон море, покрие його великанськими філями своїми.

43 Городи його поробляться пустками, сухою сушею, диким полем, землею, де ані людина не буде жити, ні один чоловік переходити.

44 І зроблю кінець Виліві в Вавилоні, і вирву з рота його, що він проглинув, і не будуть уже народи напливати до його, бо ж і мури Вавилонські впадуть.

45 Вихо ди зпосеред його, мій народе, рятуйте кожне душу свою від палкого гніву Господнього.

46 Нехай не мліє серце в вас, і не лякайтесь поголоски, що піjde по землі: Піjde чутка в одному році, а потім у другому році та ж чутка, й буде насильство на землі, й встане потужний на потужного.

47 Та воно певне, що настане час, і я навідаю карою ідоли Вавилонські, а вся земля буде посоромлена й усі побиті її поляжуть серед його.

48 І веселитиметься над Вавилоном небо й земля з усім, що на них, рушать бо з півночі пустошники на його, говорить Господь.

49 Як Вавилон повалував звойованих Ізраїлитян, так само у Вавилоні падати муть побиті з усієї країни.

50 Ви ж, що спаслись од меча! рушайте, не

зупиняйтесь; згадуйте звіддалі про Господа й нехай Єрусалим приходить вам на серце.

⁵¹ Сором був нам, коли ми слухали наругу; стид окривав нам лице, як чужинці напали на сьвятощі Господнього дому.

⁵² За се ж ось, приходить час, говорить Господь, що навідаю карою ідолів його, й по всій землі його стогнати муть поранені.

⁵³ Хоч би Вавилон піднявся під саме небо, та хоч би там на висоті збудував собі твердиню; таки прийдуть від мене спустошники на його, говорить Господь.

⁵⁴ Ой, понесеться голосний крик із Вавилону й гук страшного розпадання з землі Халдейської,

⁵⁵ Спустошить бо Господь Вавилон і придушить у йому гордовитий голос. Филями понесуться крики їх, наче великі води, далеко буде роздаватись (розпучливий) їх голос.

⁵⁶ Бо приїде на його, на Вавилон, опустошник, і будуть спіймані борці його, поламані їх луки; бо Господь, Бог відплати, дасть йому відплату.

⁵⁷ І напою до п'яна князів його й мудреців його, намісників його й начальників городських і воїнів його; й позасипляють вони сном вічним, та й вже не прокинуться, говорить Царь, — на ім'я йому Господь Саваот.

⁵⁸ Так говорить Господь: Широкі мури Вавилонські будуть до самих основ розвалені, а високі ворота його спалені огнем; пусто працювали народи, й люде мучились задля огня.

⁵⁹ Слово, що заповідав пророк Еремія Сераїї Нирієнкові Маасеєнкові, як сей вибирався в Вавилон із Седекією, царем Юдейським, у четвертому році його царювання. Сераїя ж був старший над ложниками (стелачами).

⁶⁰ Списав же Еремія всі злидні, що мали впасти

на Вавилон, ув одній книзі, — все те, що писано про Вавилон.

⁶¹ І сказав Еремія Сераїї: Як прибудеш у Вавилон, не занедбай прочитати всі ці слова,

⁶² Та й промов: Господи! сам загрозив еси займищу сьому, так його затратити, що не буде в йому ні людини, ні скотини, та що воно буде повсячасною пустою.

⁶³ І як сю книгу прочитаєш, так привяжи до неї камень та й укинь її в середину Евфрату,

⁶⁴ І промов: Оттак утоне Вавилон та й не вирине з того нещастя, що пошлю на його. Поти слова Ереміїні (про Вавилон).

52

¹ Седекії було двадцять і один рік, як став царем, а царював він у Єрусалимі одинадцять років. Імя матери його було Хамуталь — Ереміївна, родом із Либни.

² І чинив він таке, що було не до вподоби Господеві, притьма як чинив Йоаким.

³ Через те був гнів Господень над Єрусалимом та над Юдою такий, що відкинув їх від лица свого. І одпав Седекія од царя Вавилонського.

⁴ І сталось: у девятому році свого царювання, у десятому місяці прийшов Навуходонозор, царь Вавилонський, сам і все військо його проти Єрусалиму, й облягли його та й насипали навкруги його вал.

⁵ І був город ув облязі до одинадцятого року царювання Седекіного,

⁶ У четвертому ж місяці, на девятий день місяця, опановала голоднеча город і люде не мали що їсти.

⁷ То ж зроблено проломину в міскім мурі, й (царь та й) усі військові люде втекли вночі через ворота, що

між двома мурами коло царського саду, та й пішли дорогою в степ, — Халдеї ж облягали місто навкруги.

⁸ І погналось військо Халдейське за царем та й наздогнали Седекію в степах Ерихонських, а все його військо порозбігалось од него.

⁹ І схопили царя та й повели до царя Вавилонського в Риблу, в Емат-країні, й той вирік йому засуд:

¹⁰ Царь Вавилонський велів позаколювати синів Седекіїних перед його ж очима, так само заколено й усіх князів Юдейських в Риблі;

¹¹ Седекію ж осліпили, закували в кайдани, й повів його царь Вавилонський у Вавилон та й посадив у вязницю аж до дня смерті його.

¹² У пятому ж місяці, на десятий день місяця, — се був девятнайцятий рік царювання Навуходозорового, прибув Навузардан, отаман приборників, вірний слуга в царя Вавилонського, в Єрусалим,

¹³ І спалив дом Господень і царську палату та й усі великі будинки в Єрусалимі;

¹⁴ Усі ж мури навкруги Єрусалиму повалило військо Халдейське, що було при отаманові приборників.

¹⁵ А останок люду, що зостававсь у городі й утікачів, що перейшли були до царя Вавилонського, й загалом простий нарід перевів Навузардан, старший над приборниками, в Вавилон.

¹⁶ Тільки немного вбогих людей зоставив Навузардан, отаман приборників, у краю виноградарями та пахарями (хліборобами).

¹⁷ А стовпи мідяні, що були в Господньому дому, й підніжки, й мідяне море, що було в храму Господньому, порозбивали Халдеї та й позабірали всю мідь із них у Вавилон.

18 Позабірали й казани, лопатки, ножі, миски й увесь мідяний посуд, що його вживано до служби;

19 І полумиски й кліщики, чаші, й кубки й кадильниці й кінви, що ні було золоте й срібне, позабрав отаман прибічників.

20 Стовпи два, одно море й дванайцять мідяних волів, що служили за підніжки, а що постарав царь Соломон до Господнього дому, — міді з усього того посуду не було ваги.

21 А ті стовпи були, кожний стовп вісімнадцять локот заввишки, й поворозка в дванайцять локот обіймала його; а були вони порожні в середині, стінки ж були на чотирі палці.

22 А на стовпі був мідяний вінець, на п'ять локот заввишки, й сітка й гранатові яблочка навкруги вінця, усе мідяне; те ж саме й на другому стовпі з гранатовими яблочками.

23 А було висящих гранатових яблук дев'ятьдесят і шість, усіх же яблук, сітками обведених — сотня.

24 І взяв отаман прибічників первосвященника Сераїю і второго священника Зефанію й трьох придверників.

25 А з городу взяв одного скопця, що старшинував над військовими людьми, та сімох невідступних прибічників царських, що знайдено в городі, і головного писаря військового, що затагав людей в країні до військової служби, та шістьдесят чоловіка з народу землі, що знайдено в місті.

26 Оціх то позабрав Навузардан, отаман прибічників, та й одвів їх до царя Вавилонського в Риблу;

27 Царь же Вавилонський повелів повбивати їх у Риблі, в Емат-країні. Так і виселено Юду з землі його.

28 Ось скільки люду поодводив Навуходонозор: у

сьомому році (царювання свого) три тисячі двацять і три Юдеї;

²⁹ У вісімнадцятому році Навуходонозоровому — з Єрусалиму вісім сот трийцять і дві душі;

³⁰ У двацять третьому році Навуходонозоровому одвів Навузардан, отаман прибічників, Юдеїв сімсот сорок і п'ять душ, усього чотири тисячі й шістьсот.

³¹ У трийцять сьомому році по переведенню в неволю Ехонії, царя Юдейського, у дванадцятому місяці, двацять п'ятого дня місяця, Евильмеродах, царь Вавилонський, того року, як почав царювати, помилював Ехонію, царя Юдейського, й вивів його з темниці.

³² І розмовляв із ним прихильно, й поставив престол його над престолами інших царів, що були в його в Вавилоні;

³³ І перемінив вязницьку одіж його, і він трапезував повсяк день у його, поки жив на сьвіті.

³⁴ І харчове його — щоденне харчове — давано йому від царя на кожний день по всі дні життя його.

Біблія свободи
The Holy Bible in Ukrainian, Freedom Bible updated
from translation by P. Kulish and I. Pulyu

Public Domain

Language: Українська (Ukrainian)

Translation by: Panteleimon Kulish

Contributor: Ivan Semenovych Nechui-Levytsky, Ivan Pavlovych Pulyu

Повідомте про помилки тут: <https://forms.gle/PAo2uKZqCNnoZGDe7>

2025-01-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 9 Jan 2025 from source files
dated 9 Jan 2025

1d4fcb6c-e42a-5d5b-a622-85571c976358